

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

20 Αυγούστου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Αρ. Φύλλου 485

(Το παρόν ΦΕΚ επανεκτυπώθηκε λόγω λάθους)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/73483/852

Έγκριση αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Ι. Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 8 του ν. 2742/1999 (Α' 207) σε συνδυασμό με την παράγραφο 4 του άρθρου 13 του ν. 4447/2016 (Α' 241).

2. Το άρθρο 6 του ν. 4447/2016 (Α' 241).

3. Την υπουργική απόφαση 674/2004 για την «Έγκριση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» (Β' 218).

4. Την υπουργική απόφαση 51949/2010 για την «Παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του Γενικού, των Ειδικών και των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Β' 1925).

5. Το Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης, ν. 1561/1985 (Α' 148).

6. Την υπουργική απόφαση 10106/2011 «Έγκριση προδιαγραφών για τη σύνταξη των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (προδιαγραφές αξιολόγησης - αναθεώρησης - εξειδίκευσης Περιφερειακών Πλαισίων)» (ΑΑΠ 45).

7. Την υπ' αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28-8-2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της υπ' αρ. 2001/42/ΕΚ οδηγίας "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225).

8. Το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Α' 128/ 2008).

9. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τα Καταστήματα Κράτησης (Β' 1575/2001).

10. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Α.Π.Ε. (Β' 2464/2008).

11. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΑΑΠ 151/2009).

12. Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (Β' 2505/2011).

13. Τη μελέτη «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» που εκπονήθηκε στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2007-2013 με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

14. Το Εθνικό Σχέδιο Μεταφορών

15. Το με υπ' αρ. 46118/7-8-2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού με το οποίο διαβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος η σύνοψη πορισμάτων της έκθεσης αξιολόγησης του Α2 σταδίου της μελέτης του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας.

16. Το με υπ' αρ. 3844/9-6-2013 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος με το οποίο διαβιβάζονται στον Υπουργό Περιβάλλοντος τα πορίσματα των εκθέσεων αξιολόγησης των θεσμοθετημένων ΠΧΣΑΑ.

17. Τη διαβίβαση της Έκθεσης Πορισμάτων Αξιολόγησης από τον αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής προς τους Υπουργούς Οικονομικών (υπ' αρ. 2321/12-9-2013), Εθνικής Άμυνας (υπ' αρ. 2322/12-9-2013), Εσωτερικών (υπ' αρ. 2323/12-9-2013), Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (υπ' αρ. 2324/12-9-2013), Παιδείας και Θρησκευμάτων (υπ' αρ. 2325/12-9-2013), Πολιτισμού και Αθλητισμού (υπ' αρ. 2326/12-9-2013), Υπουργό Υγείας (υπ' αρ. 2327/12-9-2013), Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (υπ' αρ. 2328/12-9-2013), Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (υπ' αρ. 2329/12-9-2013), Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (υπ' αρ. 2330/12-9-2013), Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (υπ' αρ. 2331/12-9-2013), Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη (αριθ. 2332/12-9-2013), Τουρισμού (υπ' αρ. 2333/12-9-2013), Ναυτιλίας και Αιγαίου (υπ' αρ. 2334/12-9-2013).

18. Την υπ' αρ. 48/21-3-2013 γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας (ΑΔΑ:ΒΕ267ΛΛ-2ΗΤ) επί της Α' φάσης της μελέτης «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας».

19. Την με υπ' αρ. 19133/22-5-2014 διαβίβαση της ΣΜΠΕ της μελέτης «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση ΠΠΧΣΑΑ Κεντρικής Μακεδονίας» στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ.

20. Το με υπ' αρ. 46351/6-10-2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε στη ΔΙΠΑ η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

21. Την με υπ' αρ. 53196/21-11-2014 επαναδιαβίβαση της ΣΜΠΕ της μελέτης «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση ΠΠΧΣΑΑ Κεντρικής Μακεδονίας» στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

22. Το με υπ' αρ. 57982/12-12-2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας με το οποίο διαβιβάστηκαν στη ΔΙΠΑ συμπληρωματικά τεύχη της ΣΜΠΕ.

23. Το με υπ' αρ. οικ.177313/16-12-2014 έγγραφο της ΔΙΠΑ, με το οποίο διαβιβάστηκε αντίγραφο της ΣΜΠΕ στα αρμόδια υπουργεία, φορείς, Περιφέρεια και Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

24. Τις ανακοινώσεις που δημοσιεύθηκαν στις εφημερίδες «Ναυτεμπορική» και «Έθνος», στα φύλλα της 14-1-2015 σχετικά με την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης επί της ΣΜΠΕ της μελέτης του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

25. Το με υπ' αρ. οικ.1383/13-1-2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΝ προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας Θράκης με θέμα: Αποστολή του Β1 σταδίου της μελέτης.

26. Το με υπ' αρ. οικ.1612/14-1-2015 έγγραφο της Δ/νσης Χωροταξίας με το οποίο διαβιβάστηκε η πρόταση αναθεώρησης - εξειδίκευσης του ΠΠΧΣΑΑ Κεντρικής Μακεδονίας και η ΣΜΠΕ της πρότασης στα υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείο Εσωτερικών, Υποδομών, Ναυτιλίας, Τουρισμού, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού, Παιδείας, Εξωτερικών, Υγείας, Ανάπτυξης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μακεδονίας και Θράκης και στο Γραφείο της Ιεράς Κοινότητας Αγίου Όρους Άθω.

27. Το με υπ' αρ. 15611/6-4-2015 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού με το οποίο γνωστοποιήθηκε η έναρξη διαβούλευσης επί της πρότασης του Σχεδίου προς όλα τα Υπουργεία σύμφωνα με το αρ. 6 παρ. 4β του ν. 4269/2014 (Α' 142/2014).

28. Τις απόψεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης για την μελέτη αναθεώρησης - εξειδίκευσης του ισχύοντος ΠΧΣΑΑ Κεντρικής Μακεδονίας και τη ΣΜΠΕ.

29. Την με υπ' αρ. 266/2015(ΑΔΑ:6ΔΜΛ7ΛΛ-ΝΚΜ) γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και την ορθή επανάληψη αυτής επί του Β1 σταδίου της μελέτης «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας».

30. Το γεγονός ότι η ΣΜΠΕ που διαβιβάστηκε στη ΔΙΠΑ με το υπ' αρ. 30045/13-6-2016 έγγραφο της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προήλθε μετά από την ενσωμάτωση παρατηρήσεων/προτάσεων της διαβούλευσης του σχεδίου στην αρχικώς υποβληθείσα ΣΜΠΕ.

31. Την 39970/11-8-2016 (ΑΔΑ:64ΣΜ4653Π8-ΧΜ8) απόφαση της Γενικής Γραμματέως Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος σχετικά με την οριστική παραλαβή της μελέτης του περιφερειακού Κεντρικής Μακεδονίας.

32. Την με υπ' αρ. οικ. 62829/23-12-2016 Εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ για την έγκριση της ΣΜΠΕ του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

33. Την με υπ' αρ. 63207/27-12-2016 Εισήγηση της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ για την αναθεώρηση του ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

34. Τις με υπ' αρ. 519/2017 και 3632/2015 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

35. Την με υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/67414/8290/23-7-2019) απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Δημήτριο Οικονόμου» (Β' 3107) σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 17 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

36. Το γεγονός ότι από τις κανονιστικές διατάξεις δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

II. Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Την Αναπτυξιακή Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Ευρώπη 2020».

2. Τον Σχεδιασμό και την κατάρτιση Αναπτυξιακού Προγράμματος «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014 - 2020», 12/2013.

3. Τα τομεακά προγράμματα 2014-2020:

• Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα - Καινοτομία

• Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα

• Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη

• Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση

• Τεχνική Βοήθεια

• Αγροτική Ανάπτυξη

• Θάλασσα και Αλιεία

4. Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.

5. Το Στρατηγικό Σχέδιο για την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα και της διαχείρισης των προϊόντων του, Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, 11/2011.

6. Την έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας (ΕΛ04) (Β' 2686/2018) και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σε εφαρμογή της οδηγίας 2007/60/ΕΚ.

7. Την 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας (Β' 4681/2017) και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σε εφαρμογή της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

8. Την κοινή υπουργική απόφαση οικ.63891/5427/30.6.2016 σχετικά με την «Κύρωση της απόφασης έγκρισης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» (Β' 31/2017) σε εφαρμογή των διατάξεων του αρ. 31 του ν.4342/2015.

9. Την 3η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης.

10. Το Σχέδιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ)

11. Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ).

12. Ειδικότερα εθνικά τομεακά νομοθετήματα:

• Αναπτυξιακή πολιτική:

- ν.3986/2011 (Α'152/2011) «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015».

- ν.3908/2011 (Α' 8/2011) «Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Περιφερειακή Συνοχή».

- ν. 3982/2011 (Α' 143/2011) «Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις».

- ν. 3894/2010 (Α' 204/2010) «Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων».

- Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία (απόφαση ΚΥΣΟΙΠ 81/2018).

- ν. 4635/19 (Α' 167) «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις».

• Περιβάλλον, βιοποικιλότητα, τοπίο:

- υπουργική απόφαση 170195/758/2018 «Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης της Δασοπονίας 2018-2038 (Εθνική Στρατηγική για τα Δάση)» (Β' 5351).

- ν. 4519/2018 «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις» (Α' 02/2018).

- κοινή υπουργική απόφαση 50743/2017 για την «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000» (Β' 4432).

- κοινή υπουργική απόφαση 2331/2017 για τον «Καθορισμό των Προδιαγραφών και του Περιεχομένου των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν.4351/2015 (Α' 164).

- κοινή υπουργική απόφαση 8353/276/Ε103/2012 (Β' 415/2012) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της κοινής υπουργικής απόφασης 37338/1807/2010 Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της [79/409/ΕΟΚ]».

- ν. 4014/2011 (Α' 209/2011) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος».

- ν. 3937/2011 (Α' 60/2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».

- ν. 3827/2010 «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Τοπίου και στοιχεία αναλυτικής προσέγγισης» (Α' 30/2010), όπως ισχύει.

- Οι κυρωμένοι δασικοί χάρτες της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

- ν. 4496/2017 (Α' 170) «Τροποποίηση του ν. 2939/2001 για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, προσαρμογή στην Οδηγία 2015/720/

ΕΕ, ρύθμιση θεμάτων του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης και άλλες διατάξεις».

- ν. 4685/2020 (Α' 92) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».

• Διοικητική μεταρρύθμιση

ν.3852/2010 (Α' 87): «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».

13. Ευρωπαϊκές οδηγίες και δράσεις:

• Εδαφική Ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2020, Ε.Ε., 2011

• Πολιτική συνοχής Ε.Ε. 2014 - 2020: Επενδύσεις σε ανάπτυξη και απασχόληση, 2011

• Παράρτημα του Κανονισμού (Ε.Κ.) σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε. για την ανάπτυξη του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών, 16-2-2012

• 4η Έκθεση για την Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή (Μάιος 2007)

• Στρατηγική για την «ΕΥΡΩΠΗ ΤΟΥ 2020», Ε.Ε. 3-3-2010

III: Εκτιμώντας ιδίως τα ακόλουθα:

Α. Σχετικά με τη θέση της περιφέρειας στον διεθνή και ευρωπαϊκό χώρο

1. Τα Βαλκάνια αποτελούν προνομιακό χώρο ανάπτυξης του διεθνούς ρόλου της Θεσσαλονίκης και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

2. Αν και η διεθνής προσελασιμότητα της περιφέρειας είναι καλή λόγω των σχετικά υψηλών προδιαγραφών του αεροδρομίου και του λιμανιού της Θεσσαλονίκης, το μεταφορικό σύστημα της περιφέρειας παρουσιάζει, σε πολύ μεγάλο βαθμό, εξάρτηση από τις οδικές μεταφορές και υποβάθμιση του ρόλου σιδηροδρομικού δικτύου, ενώ καθυστερεί η υλοποίηση των χερσαίων Διευρωπαϊκών Δικτύων (TEN-T). Συνακόλουθα, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα δεν υπάρχουν προοπτικές ουσιαστικής βελτίωσης της χερσαίας διεθνούς προσελασιμότητας (που είναι σχετικά χαμηλή), με εξαίρεση τη βελτίωση των άμεσων οδικών συνδέσεων της Εγνατίας Οδού με τις Βαλκανικές χώρες.

3. Η στρατηγική θέση που κατέχει η Περιφέρεια σε σχέση με το δίκτυο φυσικού αερίου της χώρας αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω με τη διέλευση του TAP (ΤΑΠ), αναβαθμίζοντας την ως προς την σημασία της για την ΝΑ Μεσόγειο και την Νότια Ευρώπη.

4. Το επίπεδο ανάπτυξης της Περιφέρειας την τοποθετεί, με τα κριτήρια της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 των διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ, στη χαμηλότερη κατηγορία ('λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες').

5. Στο αστικό δίκτυο του ευρύτερου Βαλκανικού χώρου, η Θεσσαλονίκη κατέχει την 5η θέση επί συνόλου 13 πόλεων με πληθυσμό >300.000 κατ., ενώ λειτουργικά τοποθετείται μια βαθμίδα κάτω των «αδύναμων ΜΕΓΑ».

6. Δραστηριότητες που λειτουργούν σε σημαντικό βαθμό δυναμικά σε σχέση με τον διεθνή χώρο είναι οι μεταφορές, και ειδικά το λιμάνι της Θεσσαλονίκης, οι υπηρεσίες διαμετακόμισης και χονδρεμπορίου, η με-

ταποίηση, και ο τουρισμός. Στο λιανικό εμπόριο και τις υπηρεσίες, πρέπει να ενισχυθεί το θετικό πρόσημο στις σχέσεις της Περιφέρειας και της Θεσσαλονίκης με τις όμορες χώρες, αν και σημειώνεται και έξοδος επιχειρηματικών μονάδων από την Κεντρική Μακεδονία προς τις τελευταίες. Επίσης η αναγνώριση της ΠΓΜΔ ως Βόρειας Μακεδονίας επιβάλλει ειδική μέριμνα για το brand name Μακεδονία στο διεθνή χώρο.

7. Αν και η Κεντρική Μακεδονία δεν διαθέτει σημαντικές μονάδες παραγωγής ενέργειας (πλην ΑΠΕ), έχει ωστόσο κομβικό ρόλο για τα δίκτυα μεταφοράς ενέργειας σε διεθνή και εθνικό επίπεδο. Η διέλευση εθνικών και διεθνών αγωγών και δικτύων και η εγκατάσταση μονάδων διαχείρισης είναι σημαντική για την επίτευξη του αναπτυξιακού της ρόλου.

8. Βασικό στοιχείο της θέσης της Περιφέρειας σε εθνικό επίπεδο είναι ο μητροπολιτικός ρόλος της Θεσσαλονίκης ο οποίος έχει διαπεριφερειακή, αλλά και εθνική, διάσταση. Η ολοκλήρωση της Εγνατίας παίζει σημαντικό ρόλο στην ολοκλήρωση των δύο διαπεριφερειακών ζωνών επιρροής της Περιφέρειας που περιλαμβάνουν αφενός τις όμορες προς την Περιφέρεια Π.Ε. των Περιφερειών Δ. Μακεδονίας και ΑΜΘ και αφετέρου, μια ευρύτερη ζώνη που εκτός από τις δύο προαναφερόμενες περιφέρειες περιλαμβάνει και την Π.Ε. Λάρισας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

9. Από άποψη επιπέδου ανάπτυξης (ΑΕΠ κατά κεφαλή), η ΠΚΜ τοποθετείται κάτω του μέσου όρου των ελληνικών περιφερειών (9η επί των 13 περιφερειών το 2010) και με διαχρονική μακροχρόνια αδυναμία βελτίωσης της θέσης της.

10. Οι διακλαδικές σχέσεις (εισροές και εκροές) με τις όμορες περιφέρειες είναι πιο έντονες από ότι με τις υπόλοιπες, με τη σημαντική εξαίρεση της Αττικής με την οποία υπάρχουν ισχυρές διασυνδέσεις. Διαπεριφερειακές λειτουργίες χωροθετημένες στην ΠΚΜ υπάρχουν στα εξής πεδία: δίκτυα μεταφορών, διαμετακόμιση και χονδρικό εμπόριο, σπάνιο λιανικό εμπόριο, χρηματοπιστωτικό σύστημα και υπηρεσίες προς επιχειρήσεις, έρευνα και καινοτομία, πολιτισμός, ανώτατη εκπαίδευση, περίθαλψη, διοίκηση.

11. Παρά τις επιμέρους τάσεις διαπεριφερειακής ολοκλήρωσης που καταγράφονται/υπάρχουν στην ευρύτερη βόρεια Ελλάδα, αυτές δεν έχουν οδηγήσει ακόμα σε κάποιο είδος σχετικά ενιαίου οικονομικού χώρου της Κ. Μακεδονίας με τις προαναφερόμενες όμορες περιφέρειες.

12. Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει ένα ιεραρχημένο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών που αποτελείται από περιοχές που έχουν Διεθνή, Ευρωπαϊκή και Εθνική σημασία σε σχέση με τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Ταυτόχρονα, φιλοξενεί τα δέλτα τεσσάρων μεγάλων ποταμών, που δημιουργούν ιδιαίτερα φυσικά και αγροτικά τοπία, συνδέονται με άλλες περιοχές της Ελλάδας και των Βαλκανίων και παρέχουν εξαιρετικές ευκαιρίες για ιδιαίτερη αγροτική παραγωγή και οικοτουριστικές δραστηριότητες.

13. Φιλοξενεί τρεις υγροτόπους Παγκόσμιας Σημασίας (Υγρότοποι Ραμσάρ), μεγάλο αριθμό περιοχών του Ευρωπαϊκού Δικτύου Προστατευόμενων Περιοχών NATURA2000, καθώς και πληθώρα Καταφυγίων Άγριας Ζωής. Ο κατάλογος με τα ενδημικά είδη φυτών είναι αξιολογία μεγάλος, ενώ μεγάλος είναι και ο κατάλογος με τα παγκόσμια ή ευρωπαϊκά απειλούμενα είδη φυτών και ζώων.

14. Το πολιτιστικό απόθεμα της Κεντρικής Μακεδονίας διαθέτει διεθνή ακτινοβολία και ενδιαφέρον καθώς είναι βάση αναφοράς σε σημαντικά γεγονότα της παγκόσμιας, ευρωπαϊκής και Βαλκανικής ιστορίας, του αρχαιοελληνικού, βυζαντινού, οθωμανικού και εβραϊκού πολιτισμού και της Ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης.

Β. Σχετικά με το αναπτυξιακό πρότυπο χωρικής ανάπτυξης

1. Οι στρατηγικές προτεραιότητες πρέπει να ενταχθούν στο πλαίσιο που συνιστούν οι ακόλουθες προκλήσεις: α) οι ανακλύπτουσες τάσεις για την αντιστροφή της κρίσης, β) η όξυνση του δι-εθνικού και δια-περιφερειακού ανταγωνισμού, γ) οι γεωγραφικές σταθερές και οι δημογραφικές τάσεις, και δ) οι εισοδηματικές και κοινωνικές συνέπειες της κρίσης και η αξιοποίηση της εξόδου από αυτήν.

2. Σύμφωνα με το Γενικό Πλαίσιο ΧΣΑΑ, η ΠΚΜ κατέχει κομβικό ρόλο στη διασταύρωση των δύο μεζόνων χερσαίων εθνικών αξόνων ανάπτυξης, του άξονα Βορρά-Νότου και του άξονα (αναδυόμενου Ανατολής-Δύσης στη Βόρεια Ελλάδα, ενώ περιλαμβάνει και τις απολήξεις διεθνών αξόνων ανάπτυξης, προς Βουλγαρία και προς Βόρεια Μακεδονία.

3. Το αναπτυξιακό πρότυπο της Περιφέρειας προσδιορίζεται με βάση τις εξής προκλήσεις: επανεκκίνηση της ανάπτυξης και εξασφάλιση των όρων για μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσα σε ένα ευρύτερο περιβάλλον όξυνσης του διεθνικού και διαπεριφερειακού ανταγωνισμού, με ανοιχτά οικονομικά σύνορα με την ΕΕ και με απελευθέρωση των διεθνών ροών εμπορευμάτων και κεφαλαίων. Πρωταρχικές ανάγκες που προκύπτουν είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και η κρίσιμη σημασία νέων επενδύσεων.

4. Δυνατότητες για παραγωγικές δραστηριότητες εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας και για μεγάλες επενδύσεις εντοπίζονται στην Περιφέρεια στους εξής τομείς: α) στη μεταποίηση και στις «παραγωγικές αλυσίδες», β) στην καινοτομία, γ) στην εφοδιαστική αλυσίδα και στις μεταφορές, δ) στον τουρισμό, ε) στις προωθητικές υπηρεσίες, και στ) στις εξορυκτικές δραστηριότητες.

Γ. Σε σχέση με τις χωρικές παραμέτρους.

1. Η Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης συνιστά το κέντρο της Περιφέρειας και τη μοναδική περιοχή με ολοκληρωμένο τομεακά/κλαδικά οικονομικό σύστημα η οποία ωστόσο αντιμετωπίζει οξυμένα προβλήματα που χρήζουν ιδιαίτερης αντιμετώπισης: α) υπέρμετρη διόγκωση του αστικού ιστού, γεγονός που ισοδυναμεί με ανάλωση περιβαλλοντικών πόρων, δαπανηρή επέκταση υποδομών, υποβάθμιση του κυρίως αστικού πυρήνα, β) συνεχής αποαστικοποίηση ώστε ο πληθυσμός του

κεντρικού Δήμου Θεσσαλονίκης να σημειώνει μείωση την προηγούμενη δεκαετία (-18%), όπως αντίστοιχα και ο πληθυσμός άλλων κεντρικών Δ.Ε. (Τριανδρίας, Μενεμένης, Αμπελοκήπων, Νεάπολης), γ) διαφορές στην ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος μεταξύ των δυτικών/βορειοδυτικών αφενός και των ανατολικών περιοχών κατοικίας αφετέρου, και δ) συνεχής διατύπωση «οραματικών» σχεδίων για την πόλη και εξαγγελίες big projects με αμφισβητούμενες προϋποθέσεις εφικτότητας - βιωσιμότητας - περιβαλλοντικής σκοπιμότητας, σε συνδυασμό με την έλλειψη επικαιροποιημένου στρατηγικού σχεδιασμού για την ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης.

2. Συνέχιση των τάσεων υποβάθμισης της αστικής συγκέντρωσης της Θεσσαλονίκης θα έχει αρνητικές συνέπειες για το σύνολο της Περιφέρειας.

3. Σχετικά με τη χωρική οργάνωση των παραγωγικών τομέων ή ομάδων κλάδων, τα βασικά δεδομένα είναι η ειδίκευση σε αυτούς των διαφόρων διοικητικών ενότητων (με ιδιαίτερη τη σημασία της ειδικεύσεως σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας), η χωροθέτηση των παραγωγικών μονάδων, και οι υπάρχοντες χωροθετημένοι πόροι που λειτουργούν ως παράγοντες χωροθέτησης για τους διάφορους κλάδους, τηρουμένων των περιβαλλοντικών δεσμεύσεων για την ανάπτυξή τους. Η Κεντρική Μακεδονία στηρίζει μεγάλο μέρος της ανάπτυξής της στην ποιότητα και στην επάρκεια των φυσικών της πόρων η οποία, σε πολλές περιπτώσεις, αποδεικνύεται μη βιώσιμη και μη (περιβαλλοντικά) αποδοτική με κίνδυνο όχι μόνο την ανεπανόρθωτη βλάβη της ποιότητας φυσικού περιβάλλοντος και την εξάντληση των πόρων, αλλά και τη δημιουργία απειλών αποδιάρθρωσης (ακόμα και κατάρρευσης) τοπικών παραγωγικών και κοινωνικών συστημάτων που εξαρτώνται από το φυσικό κεφάλαιο.

4. Μείζων προτεραιότητα είναι η κάλυψη με θεσμοθετημένες και συντονισμένες κανονιστικές χρήσεις γης όλων των εκτάσεων της περιφέρειας, πριν από τη λήξη της τρέχουσας δεκαετίας. Μεταξύ άλλων, αυτό θα συνδεθεί με απεξάρτηση από τη γενική νομοθεσία περί εκτός σχεδίου δόμησης.

5. Κύρια ζητήματα είναι η προστασία των οικολογικά σημαντικών ή ευαίσθητων περιοχών και η διαχείριση των υδάτων, στον βαθμό που το ισοζύγιο για μεγάλο μέρος της Περιφέρειας είναι αρνητικό. Τα μεγαλύτερα προβλήματα ποσοτικής επάρκειας και ποιοτικής υποβάθμισης διαπιστώνονται εκεί όπου συγκεντρώνονται οικιστικές και παραγωγικές δραστηριότητες, όπως στο σύνολο της παράκτιας ζώνης. Σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων, απαιτείται ισχυρή στροφή προς την ανακύκλωση και τις σύγχρονες μεθόδους επεξεργασίας.

6. Σε ό,τι αφορά την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, η Περιφέρεια αντιμετωπίζει, μεταξύ άλλων, τις εξής προκλήσεις: α) πιθανότητα αύξησης εκδήλωσης πυρκαγιών που εντείνονται κατά περιοχές σε συνδυασμό με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της οικιστικής ανάπτυξης, β) επιπτώσεις από τη διατήρηση της έντασης χρήσης νερού σε συνδυασμό με τη μείωση των ποσοτήτων βροχόπτωσης, ερημοποίηση, και γ) διάβρωση και απώλεια παραγωγικών εδαφών ως

αποτέλεσμα της ανύψωσης της στάθμης της θάλασσας. Σημαντικό ζητούμενο είναι η διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης και ειδικά του Θερμαϊκού στις ακτές του οποίου συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος πληθυσμού και δραστηριοτήτων, ενώ είναι και τελικός αποδέκτης των απορροών μιας ευρύτερης ενδοχώρας.

7. Στην Κεντρική Μακεδονία εντοπίζονται Τοπία έντονης υποβάθμισης, και ενδιαφέροντα Τοπία με δυναμική ικανή για την τοπική ανάπτυξη. Στον τομέα του πολιτισμού η Περιφέρεια διαθέτει ένα ιδιαίτερα σημαντικό και παγκοσμίου φήμης και αξίας απόθεμα, για το οποίο η ανάδειξή του, η σύνδεσή του με τον τουρισμό και την οικονομία αλλά και η προστασία του αποτελούν διαρκή ζητούμενα.

8. Δεδομένης της ακύρωσης του Ειδικού Πλαισίου ΧΣΑΑ για τον Τουρισμό οι σχετικές κατευθύνσεις του παρόντος ορίζονται πρωτογενώς και δεν έχουν χαρακτήρα ανάδρασης αλλά κατεύθυνσης που ισχύει αμέσως με την έγκριση του παρόντος, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Άρθρο 1

Εγκρίνεται το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας το οποίο αναθεωρεί και αντικαθιστά το προγενέστερο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της ίδιας περιφέρειας. Με την απόφαση αυτή εγκρίνεται και περιβαλλοντικά το ΠΧΠ.

Το ΠΧΠ στοχεύει:

1. Στην προώθηση του διεθνούς και διαπεριφερειακού ρόλου της Κεντρικής Μακεδονίας, μέσω κατάλληλων χωρικών ρυθμίσεων και παρεμβάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, καθοριστική σημασία έχει η ενίσχυση του μητροπολιτικού ρόλου της Θεσσαλονίκης, με παράλληλη ανάδειξη του διακριτού ρόλου των λοιπών αστικών κέντρων της Περιφέρειας.

2. Στην προώθηση της εδαφικής συνοχής της Περιφέρειας, και στο πλαίσιο αυτό στον περιορισμό των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και την ενίσχυση της χωρικής ολοκλήρωσης, ενδο- και δια- περιφερειακά.

3. Στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, και την συμβολή των χωρικών ρυθμίσεων και παρεμβάσεων.

4. Στην προστασία, αξιοποίηση και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων της Περιφέρειας.

5. Στην ενσωμάτωση της προστασίας του φυσικού και αγροτικού περιβάλλοντος και του τοπίου σε όλες τις επιμέρους πολιτικές με χωρική διάσταση, και τη σταθμισμένη παράλληλη επίτευξη του παρόντος με τους προηγούμενους γενικούς στόχους.

6. Στον χωρικό συντονισμό των πολιτικών και προγραμμάτων εθνικού και περιφερειακού επιπέδου που επηρεάζουν τον περιφερειακό χώρο.

7. Στο συντονισμό και καθοδήγηση των υποκείμενων χωρικών σχεδίων και των αδειοδοτικών διαδικασιών με χωρική διάσταση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ, ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

Άρθρο 2

Χωροταξική ένταξη της Κεντρικής Μακεδονίας στα ευρύτερα χωρικά σύνολα

1. Στρατηγικός στόχος σε επίπεδο χωρικής ανάπτυξης είναι η ουσιαστική ενίσχυση της γεωοικονομικής θέσης της Περιφέρειας στα Βαλκάνια και στις Παρευξείνιες χώρες. Βασικό στοιχείο και παράγοντα επίτευξης του στόχου αυτού αποτελεί η ανάληψη από τη Θεσσαλονίκη, σε επίπεδο συνολικού Μητροπολιτικού Κέντρου, ρόλου σημαντικού πόλου στην ανώτερη βαθμίδα του αστικού δικτύου της, πρώτης, ιδίως, μακροπεριοχής, και η διαμόρφωση ενός ενεργού άξονα βιώσιμης ανάπτυξης προς αυτήν την περιοχή.

2. Δραστηριότητες υπερεθνικής εμβέλειας στις οποίες πρέπει να στηριχθεί ο διεθνής προσανατολισμός της Περιφέρειας είναι:

- δραστηριότητες με ήδη πολύ ισχυρό διεθνή προσανατολισμό: υπηρεσίες διαμετακόμισης (εξωγενών προϊόντων), χονδρεμπορίου (κυρίως ενδογενών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα καθώς και επεξεργασίας τους), εξόρυξη, και ο τουρισμός.

- δραστηριότητες στις οποίες υπάρχουν ήδη σαφείς τάσεις εξωστρέφειας ή τουλάχιστον συγκριτικό πλεονέκτημα, και μπορούν υπό προϋποθέσεις να αναδειχθούν σε νέους πυλώνες του διεθνούς ρόλου: η μεταφορά (ενδεχομένως μέσω ΑΠΕ και η παραγωγή) ενέργειας, νέες μορφές τουρισμού (εναλλακτικές, κρουαζιέρα, ειδικών τουριστικών υποδομών, οικοτουρισμού), τουριστική κατοικία, οι υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις, η έρευνα και τεχνολογία, άλλες υπηρεσίες με περιθώρια εξυπηρέτησης και του διεθνούς χώρου (ανώτατη εκπαίδευση, περίθαλψη) καθώς και η προσέλκυση εδρών διεθνών οργανισμών.

- Το πολιτιστικό απόθεμα της Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς αποτελεί μέρος της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, πρέπει να αναδειχθεί και να αξιοποιηθεί προς όφελος και του παγκόσμιου κοινού αλλά και προς όφελος των κατοίκων της για την επίτευξη των στόχων της ισόρροπης και βιώσιμης ανάπτυξης. Ειδικό στοιχείο με σημαντικά περιθώρια περαιτέρω αξιοποίησης είναι το Άγιον Όρος, τόσο ως στοιχείο της ταυτότητας της Περιφέρειας όσο και ως παράγων άμεσης στήριξης ορισμένων δραστηριοτήτων διεθνούς αναφοράς, κυρίως (αλλά όχι μόνο) του τουρισμού και του πολιτισμού.

3. Αναγκαία αλλά όχι ικανή προϋπόθεση για την επίτευξη των παραπάνω στρατηγικών στόχων είναι η ολοκλήρωση σημαντικών διεθνών δικτύων μεταφορών και ενέργειας, μεταξύ των οποίων των χερσαίων Διευρωπαϊκών Δικτύων (TEN-T, της Εγνατίας μέσω των καθέτων αξόνων, και του σχεδιασμού του αγωγού φυσικού αερίου TAP, καθώς και των τηλεπικοινωνιακών δικτύων καθώς και η διατήρηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του λιμένος και του αερολιμένος της Θεσσαλονίκης.

4. Γενικότερες προϋποθέσεις για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου είναι η σημαντική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, και η ενίσχυση της εξωστρέφειας σε επίπεδο τόσο εξαγωγών προϊόντων όσο και προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων, καθώς και παροχή υπηρεσιών προς τη διεθνή αγορά.

5. Βασικός στόχος σε επίπεδο χωρικής ανάπτυξης είναι η περαιτέρω ενίσχυση του διαπεριφερειακού ρόλου της Θεσσαλονίκης, με διεύρυνση της άμεσης περιοχής επιρροής της πέραν των όμορων Π.Ε. της Κεντρικής Μακεδονίας, με όρους συμπληρωματικότητας προς τις μεγάλες πόλεις του ευρύτερου χώρου της βόρειας και μερικώς της κεντρικής Ελλάδας, και μέσω αυτού η ισόρροπη διαπεριφερειακή ολοκλήρωση αυτού του χώρου.

6. Ο διαπεριφερειακός ρόλος της Θεσσαλονίκης θα βασιστεί στις εξής δραστηριότητες:

- Δραστηριότητες διαμεσολάβησης και διασύνδεσης μεταξύ διεθνούς και (δια)περιφερειακού χώρου, κυρίως μέσω υπηρεσιών διαμετακόμισης (και των συναφών υποδομών: μεταφορικών και ψηφιακών).

- Δραστηριότητες οι οποίες προσελκύονται προνομιακά από το μητροπολιτικό περιβάλλον, δηλ. υπηρεσίες πολύ υψηλής βαθμίδας στα πεδία της έρευνας και τεχνολογίας, του χρηματοπιστωτικού συστήματος, της εκπαίδευσης και της περίθαλψης, καθώς και διοικητικές υπηρεσίες πολύ υψηλής βαθμίδας.

- Μετακίνηση (ή δημιουργία) και βελτιστοποίηση στη Θεσσαλονίκη επιλεγμένων εμβληματικών φορέων εθνικής εμβέλειας του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

7. Ο διαπεριφερειακός ρόλος της Κεντρικής Μακεδονίας ως συνόλου (πέραν αυτού που εστιάζεται ειδικά στη Θεσσαλονίκη) θα βασιστεί στα εξής:

(α) Δίκτυα μεταφορών και λοιπών υποδομών διαπεριφερειακού χαρακτήρα που μπορούν να αποτελέσουν την υλική βάση για την ολοκλήρωση του βόρειου άξονα ανάπτυξης της χώρας, όπως ιδίως: (i) η αξιοποίηση της βελτίωσης της διαπεριφερειακής προσπελασιμότητας, μέσω της Εγνατίας οδού, για τη μεγαλύτερη ολοκλήρωση του ευρύτερου βορειοελλαδικού χώρου (συμπεριλαμβανόμενων και τμημάτων της Ηπείρου και της Θεσσαλίας). (ii) ο Αδριατικός Αγωγός Φυσικού Αερίου (TAP) που σε συνδυασμό με τις παραδοσιακές ενεργειακές υποδομές της Δυτικής Μακεδονίας και τις δυνατότητες αξιοποίησης διαφόρων μορφών ΑΠΕ σε όλη τη Μακεδονία, δημιουργεί προϋπόθεση διαμόρφωσης ενός διαπεριφερειακού ενεργειακού συμπλέγματος εθνικής και διεθνούς εμβέλειας.

(β) Συγκεκριμένες παραγωγικές δραστηριότητες που επιτρέπουν συμπληρωματικότητα με άλλες των όμορων περιφερειών, ή που χωρικά επεκτείνονται σε όμορες περιφέρειες και που μπορούν να συμβάλλουν στην ολοκλήρωση υφιστάμενων ή αναδυόμενων διαπεριφερειακών αξόνων ανάπτυξης, όπως κυρίως:

- (i) το σύστημα γεωργία/ αγροτικές βιομηχανίες/ εξαγωγικό εμπόριο επιτρέπει συμπληρωματικότητα Κεντρικής Μακεδονίας – Δυτικής Μακεδονίας (δευτερευόντως και με τη Θεσσαλία και την Ανατολική Μακεδονία - Θράκη),

- (ii) η ανάπτυξη διακλαδικών σχέσεων στο εσωτερικό του τομέα της μεταποίησης (κυρίως μεταξύ Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας). Η απολιγνιτοποίηση και οι συνέπειές της στη Δυτική Μακεδονία δημιουργεί πιέσεις αλλά και ευκαιρίες, και μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη ολοκλήρωση με την Κεντρική Μακεδονία, προς όφελος και των δύο περιφερειών.

- (iii) τουριστικοί πόροι (με την ευρεία έννοια, συμπεριλαμβανόμενων φυσικών, πολιτιστικών κλπ.) που είναι χωροθετημένοι σε ένα διαπεριφερειακό κύκλωμα (Θεσσαλία - Ήπειρο - Δ. Μακεδονία - Ανατ. Μακεδονία-Θράκη - Άγιον Όρος) και επιτρέπουν την ανάπτυξη διαπεριφερειακών διαδρομών που αφορούν το ίδιο είδος τουρισμού (πχ. ορεινός, θρησκευτικός, οικότουρισμός) ή δικτύωσης (κρουαζιέρα/ πολιτιστικός).

8. Παραγωγικές δραστηριότητες εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας και μεγάλες επενδύσεις που είναι σκόπιμο να διευκολυνθούν στην Περιφέρεια μέσω κατάλληλων χωρικών ρυθμίσεων, και αφορούν κυρίως: στη μεταποίηση και στις «παραγωγικές αλυσίδες», στην καινοτομία, στην εφοδιαστική αλυσίδα και στις μεταφορές, στον τουρισμό, στις προωθητικές υπηρεσίες και στις εξορυκτικές δραστηριότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 3

Αναπτυξιακό πρότυπο για την

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

1. Κεντρικός στρατηγικός στόχος του αναπτυξιακού προτύπου της Κεντρικής Μακεδονίας είναι, κατά πρώτον, η αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης και επανεκκίνηση της ανάπτυξης και κατά δεύτερον η εξασφάλιση των όρων για τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη της Περιφέρειας με ανασυγκρότηση του παραγωγικού της ιστού, την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της και τη σταδιακή ανάδειξή της σε αναπτυξιακό πόλο στα πλαίσια του δι-εθνικού και δια-περιφερειακού ανταγωνισμού με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον και στους πόρους της.

2. Οι στρατηγικές αναπτυξιακές προτεραιότητες για την Περιφέρεια ορίζονται ως εξής:

- Ανάκτηση του επιπέδου ανάπτυξης της Περιφέρειας σαφώς άνω του 75% του μέσου όρου της ΕΕ, στόχος δύσκολος γιατί ισοδυναμεί με ανατροπή των τάσεων, αλλά που αποτελεί βασική πολιτική επιλογή.

- Ανασυγκρότηση του παραγωγικού ιστού μέσα από στοχευμένες επενδύσεις που αξιοποιούν τα συγκριτικά και ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα, με υιοθέτηση και αξιοποίηση καινοτομίας και με αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της.

- Ολοκλήρωση και εκσυγχρονισμός των επιχειρηματικών υποδομών και αξιοποίηση όλων των μεγάλων έργων υποδομής που υλοποιούνται.

- Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και διασύνδεση των επιχειρήσεων της Περιφέρειας με ολοκληρωμένα διεθνή συστήματα παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών, σε κάθε τομέα, ώστε να οδηγηθεί σε κλαδική και

τεχνολογική ολοκλήρωση και σε αναβάθμιση του παραγωγικού της συστήματος.

- Απεξάρτηση του αγροτικού τομέα από τις ενισχύσεις των ευρωπαϊκών πολιτικών και αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας και των δυνατοτήτων της νέας ΚΑΠ.

- Ανάδυση τομέων και δικτύων στη βιομηχανία και αντιστροφή της αποβιομηχάνισης, μέσα από την αναβάθμισή της προς κλάδους υψηλότερης προστιθέμενης αξίας, αναβάθμιση των «παραδοσιακών» κλάδων προς υψηλότερη προστιθέμενη αξία και δημιουργία προϋποθέσεων για σχηματισμό μιας κατά το δυνατόν ολοκληρωμένης κλαδικής διάρθρωσης της βιομηχανίας της Περιφέρειας, με ισχυρή συνιστώσα 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης.

- Επικέντρωση του τουρισμού στην υψηλής ποιότητας ζήτηση μέσα από την ποιοτική αναβάθμιση (εμπλουτισμός - διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος, σύνδεσή του με δίκτυα «εναλλακτικού» τουρισμού, άμβλυνση της εποχικότητας, σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους).

- Ένταξη εμπορίου και συνοδευτικών υπηρεσιών στο παραγωγικό σύστημα, με επέκταση των δικτυώσεων βιομηχανίας - εμπορίου - υπηρεσιών και με ενίσχυση των προωθητικών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις και των υπηρεσιών ανάπτυξης-υιοθέτησης καινοτομίας.

- Ενδυνάμωση του ρόλου της Περιφέρειας στον ενεργειακό χάρτη μέσω της υλοποίησης των μεγάλων ενεργειακών έργων και αξιοποίησης τους με παράλληλα έργα και υπηρεσίες.

- Προστασία της βιοποικιλότητας και ενίσχυση των οικοσυστημικών υπηρεσιών που συνδέονται με την τοπική απασχόληση και οικονομία με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον.

3. Κατ' αντιστοιχία, οι προοπτικές και στόχοι για το χωρικό αναπτυξιακό πρότυπο είναι:

- Μεγαλύτερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων της μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης (σε διεθνή και εθνική κλίμακα).

- Ανάδειξη του ρόλου των συνδυασμένων μεταφορών, και ενίσχυση του ρόλου της Περιφέρειας ως πύλης εισόδου των Βαλκανίων.

- Αναμόρφωση των ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών μετακινήσεων στην κατεύθυνση της βιώσιμης κινητικότητας, με συμβατότητα με το λοιπό χωρικό σχεδιασμό.

- Αξιοποίηση της τάσης επιστροφής στη γεωργία και αναδιάρθρωσή της προς την κατεύθυνση της εξωστρεφούς και πολυλειτουργικής βιώσιμης γεωργίας.

- Ανασυγκρότηση της μεταποίησης και ανάδειξη δυναμικών τομέων και δικτυώσεων/σχηματισμών.

- Περαιτέρω αξιοποίηση ορυκτών και ενεργειακών πόρων, ιδίως για ορυκτούς πόρους εθνικής σημασίας.

- Ανάπτυξη νέων και βελτιστοποίηση υφιστάμενων μορφών τουρισμού και διασύνδεση τους με το κυρίαρχο πρότυπο.

- Αναπροσανατολισμός των χωρικών σχεδίων προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης.

- Προστασία και αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλεονεκτήματος με βάση τη βελτιστοποίηση του οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού αποτελέσματος.

Άρθρο 4

Αναπτυξιακή προοπτική και εξέλιξη της Περιφέρειας

1. Βασική υπόθεση για τις πληθυσμιακές εξελίξεις είναι ότι μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να υπάρξει μικρή αύξηση (εκτιμώμενος πληθυσμός 2021 της τάξης των 1.940.000 ατόμων) ανατρέποντας τις δυσμενέστερες πρόσφατες τάσεις με εξαίρεση τις περιοχές του Δ. Θεσσαλονίκης, ΠΕ Σερρών, και τις ορεινές ζώνες όπου η πληθυσμιακή εξέλιξη εκτιμάται ως ιδιαίτερα προβληματική. Αρνητικός, επίσης, παράγοντας είναι η προϊούσα γήρανση του πληθυσμού.

2. Βασικά προβλήματα περιφερειακής σημασίας σχετικά με την κοινωνική συνοχή είναι η ανεργία, η διαρροή νέων προς το εξωτερικό, η εξωτερική μετανάστευση, και η εντοπισμένη φτώχεια.

3. Στρατηγικός στόχος, με μακροοικονομικούς όρους, είναι η ανάκτηση επιπέδου ανάπτυξης της Περιφέρειας σαφώς άνω του 75% του μέσου όρου της ΕΕ, μέχρι το τέλος της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, στόχος δύσκολος γιατί ισοδυναμεί με ανατροπή των τάσεων, αλλά που αποτελεί βασική πολιτική επιλογή.

4. Οι χωρικές στρατηγικές κατευθύνσεις για τα δημογραφικά μεγέθη, την απασχόληση-ανεργία και την κοινωνική συνοχή περιλαμβάνουν:

- Στήριξη των περιοχών με δυσμενείς δημογραφικές προοπτικές, και ιδίως του Δήμου Θεσσαλονίκης, της ΠΕ Σερρών, και γενικά των ορεινών περιοχών. Στις δύο τελευταίες, θα απαιτηθεί άσκηση και ειδικής δημογραφικής πολιτικής.

- Ανάσχεση της αύξησης της ανεργίας σε επιμέρους περιοχές στις οποίες το φαινόμενο της υψηλής ανεργίας συνυπάρχει με άλλα αρνητικά φαινόμενα με τα οποία δημιουργεί σύνδρομο γενικής υποβάθμισης, και ιδίως με τη φτώχεια, την έντονη πληθυσμιακή αποψίλωση, και τα ειδικά κοινωνικά προβλήματα.

- Μέτρα για την αποφυγή υπερβολικών συγκεντρώσεων εξωτερικών μεταναστών και προσφύγων σε συγκεκριμένες περιοχές που μπορεί να αποκτήσουν χαρακτηριστικά γκέτο.

- Προώθηση μέτρων κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα από τους αντίστοιχους σχεδιασμούς σε περιοχές με έντονο πρόβλημα φτώχειας και ανεργίας.

Άρθρο 5

Βασικοί άξονες και πόλοι ανάπτυξης

Α. Πόλοι ανάπτυξης

Η Περιφέρεια Κ. Μακεδονίας περιλαμβάνει τους εξής πόλους ανάπτυξης - υπάρχοντες και διατηρούμενους, ή εν δυνάμει - ως στόχους πολιτικής:

Εμβέλεια	Βαθμίδα	Υπάρχοντες που διατηρούν τη βαθμίδα
Εθνικής εμβέλειας	Μητροπόλεις	Θεσσαλονίκη (ΠΣ)
	Πρωτεύοντες πόλοι	–
	Δευτερεύοντες πόλοι	Σέρρες
	Λοιποί πόλοι	Κατερίνη [ειδικός ρόλος]
Περιφερειακής εμβέλειας	Πρωτεύοντες πόλοι	Αλεξάνδρεια, Βέροια, Νάουσα, Έδεσσα, Γιαννιτσά, Κιλκίς, Πολύγυρος

Εκτιμάται ότι οι Σέρρες σήμερα λειτουργούν στο επίπεδο «Λοιποί πόλοι» και όχι στο αμέσως υπερκείμενο επίπεδο (δευτερεύοντες πόλοι) στο οποίο τοποθετείται από το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης. Η τοποθέτηση σε αυτή τη θέση αποτελεί, για το Περιφερειακό Πλαίσιο, επιλογή πολιτικής (όχι επικύρωση υπάρχουσας κατάστασης), που υποστηρίζεται μέσω κατάλληλων μέτρων του παρόντος και πρέπει να υποστηριχθεί και από άλλα σχέδια και πολιτικές.

Πέραν των μεμονωμένων πόλων, στην Περιφέρεια περιλαμβάνονται τρία πολυπολικά συμπλέγματα ανάπτυξης:

- Μητροπολιτική περιοχή Θεσσαλονίκης: περιλαμβάνει το ΠΣ Θεσσαλονίκης και ένα σύνολο δορυφορικών στοιχείων, οικιστικών κέντρων ή/και ισχυρών συγκεντρώσεων παραγωγικών δραστηριοτήτων, που λειτουργούν με συμπληρωματικότητες και συγκροτούν ένα αναπτυξιακό σύμπλεγμα με χωρική ολοκλήρωση.

- Πολυπολικό σύμπλεγμα στο δυτικό τμήμα της Περιφέρειας, που αποτελείται από τις εξής πόλεις-πρωτεύοντες περιφερειακούς πόλους: Αλεξάνδρεια, Βέροια, Νάουσα, Έδεσσα, Γιαννιτσά, και ενισχύεται από ισχυρά παραγωγικά στοιχεία. Το σύνολο παρουσιάζει συμπληρωματικότητες και συνέργειες, ενώ έχει επίσης σχετικά στενή σχέση με τη μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης.

- Πολυπολικό σύμπλεγμα νοτίου τμήματος Χαλκιδικής: περιλαμβάνει ένα σύνολο οικιστικών κέντρων του επιπέδου (Πολύγυρος, Νικήτη, Νέος Μαρμαράς, Κασσάνδρεια, Νέα Μουδανιά, Νέα Καλλικράτεια) χωρίς ισχυρό επιμέρους πόλο, που λειτουργούν περίπου στο ίδιο επίπεδο. Μέρος του συμπλέγματος έχει στενή σχέση με τη Θεσσαλονίκη.

Β. Άξονες ανάπτυξης

1. Χερσαίοι άξονες ανάπτυξης εθνικής εμβέλειας

- Ανατολικός άξονας: αποτελεί μέρος του εθνικού, στο τμήμα του που διέρχεται από τις ΠΕ Πιερίας και Θεσσαλονίκης, με προέκταση προς τα βόρεια (Κιλκίς, Εύζωνοι). Βασική κατεύθυνση αποτελεί η αναβάθμιση, στην πράξη, της λειτουργίας του συνόλου αυτού του άξονα σε επίπεδο εθνικής εμβέλειας.

- Βόρειος άξονας: αποτελεί σημαντικό μέρος του εθνικού βορείου άξονα, αλλά λειτουργώντας πραγματικά ως τέτοιος μόνο κατά τμήματα, κυρίως στο δυτικό τμήμα

της Περιφέρειας, μεταξύ Θεσσαλονίκης και δυτικού πολυπολικού συμπλέγματος, με διαπεριφερειακή συνέχεια προς τη Δυτική Μακεδονία. Ισχύουν και για τον άξονα αυτόν, κατ' αναλογία, τα αναφερόμενα στον προηγούμενο άξονα.

2. Χερσαίοι άξονες ανάπτυξης Περιφερειακής εμβέλειας

- Κατοχύρωση και αξιοποίηση της ισχυρής δυναμικής του υφιστάμενου άξονα περιφερειακής εμβέλειας που εκτείνεται μεταξύ Θεσσαλονίκης και νότιου τμήματος της Χαλκιδικής και διακλαδίζεται προς τις χερσονήσους Κασσάνδρας και Σιθωνίας.

- Ως επιλογή πολιτικής μακροπρόθεσμου ορίζοντα υιοθετείται η ανάδυση ενός άξονα ανάπτυξης Θεσσαλονίκης-Σερρών με διεθνή προέκταση.

3. Θαλάσσιοι άξονες σύνδεσης

Ο αναφερόμενος στο Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης «θαλάσσιος άξονας σύνδεσης» μεταξύ Θεσσαλονίκης και νησιών Βορείου Αιγαίου, που έχει πολύ ασθενή υπόσταση, πρέπει να ενισχυθεί στο μέτρο του δυνατού, με ευλυσία ως προς τους προορισμούς.

Γ. Σημαντικές πύλες

1. Προβλέπεται η διατήρηση των εξής υφιστάμενων «πυλών» διαφόρων επιπέδων και ρόλων της Περιφέρειας:

1.1 Πύλες των μεταφορικών δικτύων διεθνούς και εθνικής-διαπεριφερειακής σημασίας:

- Θεσσαλονίκη πόλη-πύλη
- Ειδομένη και Εύζωνοι προς Βόρεια Μακεδονία (οδική και σιδηροδρομική, επιβατική και εμπορευματική)
- Δοϊράνη προς Βόρεια Μακεδονία (οδική, κυρίως εμπορευματική)
- Προμαχώνας προς Βουλγαρία (οδική και σιδηροδρομική, επιβατική και εμπορευματική)
- Λιμάνι Θεσσαλονίκης (θαλάσσια, κυρίως εμπορευματική αλλά και επιβατική)
- Αερολιμένας Θεσσαλονίκης (αεροπορική, κυρίως επιβατική αλλά και εμπορευματική)

1.2 Σημαντικότερες εθνικές - διαπεριφερειακές οδικές πύλες:

- Περιοχή Νέου Παντελεήμονα-Τεμπών προς Θεσσαλία και νότια Ελλάδα (ΠΑΘΕ)
- Περιοχή Βέροιας - Πολύμυλου προς Δυτική Μακεδονία, δυτική Ελλάδα και Ιταλία (Εγνατία)
- Περιοχή Άρνισσας προς Δυτική Μακεδονία (Εθνική Οδός 2)
- Περιοχή Αμφίπολης προς Ανατολική Μακεδονία-Θράκη και Τουρκία (Εγνατία)

1.3 Εθνικές - διαπεριφερειακές πύλες των άλλων μέσων που δεν ταυτίζονται με τα σημεία του δικτύου που τέμνουν τα όρια της Περιφέρειας, αλλά με τους τερματικούς σταθμούς:

- Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός Θεσσαλονίκης (επιβατική πύλη)
- Παλιός Σιδηροδρομικός Σταθμός (εμπορευματική πύλη)

- Σταθμός ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης (επιβατική πύλη)
- Λιμάνι Θεσσαλονίκης (κυρίως εμπορευματική αλλά και επιβατική)
- Αερολιμένας Θεσσαλονίκης (κυρίως επιβατική αλλά και εμπορευματική)

1.4 Οι τουριστικοί λιμένες σκαφών αναψυχής (μαρίνες) των εγκαταστάσεων των ξενοδοχειακών μονάδων στη Σάνη και στο Πόρτο Καρράς αποτελούν ειδική περίπτωση ως σημαντικές τουριστικές Πύλες.

1.5 Τουριστικός λιμένας Ουρανούπολης, ο οποίος αποτελεί την Πύλη προς τη Μοναστική Πολιτεία του Αγίου Όρους.

2. Για τις προοπτικές των Πυλών στην Περιφέρεια δίνονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Να καλυφθούν/ υλοποιηθούν οι σημαντικότερες ελλείψεις που παρατηρούνται στις διασυνδέσεις του λιμανιού Θεσσαλονίκης, για τις εμπορευματικές μεταφορές, με το σιδηροδρομικό και οδικό δίκτυο και, για τις επιβατικές μετακινήσεις, με το τοπικό δίκτυο αστικών μετακινήσεων στη Θεσσαλονίκη.

• Να βελτιωθεί η σύνδεση του αερολιμένα Θεσσαλονίκης με το τοπικό δίκτυο αστικών μετακινήσεων στη Θεσσαλονίκη κατά προτίμηση με μέσο σταθερής τροχιάς (συμπεριλαμβανόμενων και των ελαφρών, π.χ. ηλεκτρικών BRT με λωρίδα αποκλειστικής κυκλοφορίας).

• Να διασφαλίζουν την ομαλή ροή διερχόμενων επιβατών και φορτίων, να διευκολύνουν την ομαλή και ταχεία μετεπιβίβαση/ μεταφόρτωση σε άλλα μέσα (είτε διεθνούς είτε τοπικού χαρακτήρα) και να παρέχουν την απαραίτητη πληροφόρηση στους χρήστες τους τόσο για την Περιφέρεια όσο και για τις δυνατότητες των υφιστάμενων διασυνδέσεων. Επιπλέον, οι κόμβοι μπορούν να διαμορφωθούν σε κέντρα δραστηριοτήτων εμπορικού χαρακτήρα ή/και αναψυχής.

• Να καλυφθούν/υλοποιηθούν οι σημαντικές ελλείψεις στις απαραίτητες διασυνδέσεις των Πυλών είτε ως τερματικών σταθμών είτε ως συνοριακών κέντρων, που έχουν και χαρακτήρα μετεπιβίβασης ή συνδυασμένων μεταφορών, με τα δίκτυα άλλων μεταφορικών μέσων.

3. Οι άξονες και πόλοι ανάπτυξης καθώς και οι «πύλες», ως τρία από τα δομικά στοιχεία του χωρικού προτύπου, πρέπει να λειτουργήσουν συμπληρωματικά με τις ειδικές ζώνες συγκέντρωσης (υπάρχουσας ή δυνητικής) δραστηριοτήτων αυξημένης ανταγωνιστικότητας σε διάφορους κλάδους με προοπτικές στην κατεύθυνση ενός ισορροπημένου πλέγματος ισχυρών στοιχείων για την ολοκλήρωση της χωρικής οργάνωσης.

4. Σχετικά με τους προ-αναφερόμενους άξονες, πόλους και πύλες ανάπτυξης και τη μακροδιάρθρωση του χώρου (όπως αποτυπώνεται στα επόμενα άρθρα του παρόντος), δίνονται οι εξής οριζόντιες στρατηγικές κατευθύνσεις:

• Μητροπολιτική περιοχή Θεσσαλονίκης: Ενίσχυση των μητροπολιτικών δραστηριοτήτων, π.χ. παραγωγή γνώσης, αντιμετώπιση των προβλημάτων εσωτερικής οργάνωσης, και ανακοπή της τάσης πληθυσμιακής αποδυνάμωσης του κέντρου της μητροπολιτικής περιοχής (Δήμος Θεσσαλονίκης).

• Ενίσχυση των αστικών κέντρων υψηλής βαθμίδας, ιδίως των απομακρυσμένων από τη Θεσσαλονίκη και των πολυπολικών συμπλεγμάτων (βλ. άρθρο 9) με διαφοροποίηση της οικονομικής τους βάσης, ανάπτυξη συμπληρωματικότητας, και βελτίωση της εσωτερικής (πολεοδομικού επιπέδου) λειτουργίας τους. Ειδικότερα για τις Σέρρες, προβλέπεται η στήριξη της απόκτησης ισχυρότερου αναπτυξιακού ρόλου (προώθηση δραστηριοτήτων δημόσιας χωροθέτησης, στο πεδίο της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας, και ενίσχυση μεταφορικών χερσαίων υποδομών σε συνάρτηση με την παραμεθόρια πύλη του Προμαχώνα αλλά και των υποδομών και υπηρεσιών θεματικού τουρισμού.

• Ενίσχυση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των στοιχείων των πολυπολικών συμπλεγμάτων.

• Αξιοποίηση της Εγνατίας οδού, άξονα αυξανόμενης ενδοπεριφερειακής, διαπεριφερειακής και διεθνούς προσπελασιμότητας, για την ανάπτυξη, στους κόμβους, δραστηριοτήτων για τις οποίες η προσπελασιμότητα αποτελεί παράγοντα ανταγωνιστικότητας. Απαιτούνται μέτρα βελτίωσης των τοπικών διασυνδέσεων, ενίσχυσης των συνδυασμένων μεταφορών, ανάπτυξης και άλλων δικτυακών υποδομών (ενέργεια, τηλεπικοινωνίες), και αναπτυξιακά μέτρα όπως οι οργανωμένοι υποδοχείς επιχειρήσεων (εμπορίου, μεταποίησης). με έμφαση στις περιοχές διέλευσης της Εγνατίας οι οποίες παρουσιάζουν χαμηλές αναπτυξιακές επιδόσεις σήμερα.

• Οργάνωση και ενίσχυση της ανάδειξης της Περιφέρειας ως εμπορευματικής/επιχειρηματικής πύλης των Βαλκανίων, με την οργάνωση ενός χώρου - κόμβου ανάπτυξης σύγχρονου και ολοκληρωμένου συστήματος παροχής υπηρεσιών συνδυασμένης μεταφοράς που θα περικλείει τους διευρωπαϊκούς άξονες, το σιδηροδρομικό δίκτυο, το εμπορικό λιμάνι της Θεσσαλονίκης και ένα αεροδρόμιο ικανό να εξυπηρετεί και εμπορικές πτήσεις.

Άρθρο 6

Ευρύτερες Αναπτυξιακές Ζώνες

Στην Περιφέρεια προσδιορίζονται οι πιο κάτω Ευρύτερες Αναπτυξιακές Ζώνες με ομοιογενή αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, που πρέπει να ερμηνεύονται ως ζώνες για τις οποίες το Περιφερειακό Πλαίσιο δίνει κατεύθυνση καταλληλότητας για τη χωροθέτηση μονάδων ή υποδοχών των αντίστοιχων κλάδων.

Α. Ευρύτερη Αναπτυξιακή Ζώνη Γεωργίας

Στη γεωργία προσδιορίζονται δύο ευρείες ζώνες ειδικευσης, μια (η πιο εκτεταμένη και εντός δύο Περιφερειακών Ενοτήτων) στο δυτικό τμήμα της Περιφέρειας και μια στην Π.Ε. Σερρών, καθώς και μια τρίτη, μικρότερη ζώνη που εκτείνεται κατά μήκος των δυτικών παραλίων του ΝΔ τμήματος της Π.Ε. Θεσσαλονίκης και του δυτικού και νότιου τμήματος της Π.Ε. Χαλκιδικής. Οι δύο πρώτες συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό με λεκάνες ποταμών, των Αλιάκμονα, Αξιού Λουδία και Γαλλικού η πρώτη και του Στρυμώνα η δεύτερη, και οι πεδινόι πυρήνες του είναι σε πολύ σημαντικό ποσοστό αρδευόμενοι.

Οι περιοχές αυτές συνιστούν πολύ σημαντικούς φυσικούς πόρους που απαιτούν προστασία. Όπου η γε-

ωργία δεν κατέχει αποκλειστικότητα, λόγω ιδιαίτερων συνθηκών, είναι δυνατή η παρουσία και χωροθέτηση, και άλλων δραστηριοτήτων, σε συνέργεια με αυτήν και βάσει της σχετικής τομεακής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Η τρίτη ζώνη χαρακτηρίζεται από σημαντική παρουσία δεύτερης κατοικίας και τουρισμού, και προωθείται η προστασία της γεωργικής γης και ο εξορθολογισμός της χωρικής οργάνωσης.

Στις ζώνες αυτές προωθείται η ενίσχυση και ανάδειξη της παραγωγής τοπικών προϊόντων με στόχο να ενδυναμωθούν τα ήδη χαρακτηρισμένα και να ενταχθούν νέα Προϊόντα Τοπικής Προέλευσης και η τυποποίηση προϊόντων υψηλής ποιότητας.

Β. Ευρύτερη Αναπτυξιακή Ζώνη κτηνοτροφίας-πηνοτροφίας

Η χωρική εικόνα της εξειδίκευσης στην κτηνοτροφία-πηνοτροφία έχει πολυπυρηνικό και όχι συνεχή χαρακτήρα, χωρίς να υπάρχουν σαφείς επιμέρους ζώνες μεγάλης έκτασης. Ισχυροί πυρήνες κτηνοτροφίας υπάρχουν στη ζώνη των λιμνών Κορώνειας και Βόλβης, και σε μικρότερα μεγέθη διάσπαρτα, στα πεδινά και στην περιμετρική ορεινή περιοχή της Περιφέρειας. Πυρήνες πτηνοτροφίας κάποιες κλίμακας υπάρχει στην ΠΕ Πιερίας.

Επιδίωξη είναι η ενίσχυση της κτηνοτροφίας προς την κατεύθυνση της εξωστρέφειας και της βελτίωσης των περιβαλλοντικών παραμέτρων της της ασφάλειας των τροφίμων, και της χωρικής της οργάνωσης με στόχο την αποφυγή συγκρούσεων χρήσεων γης, καθώς και της μεγαλύτερης βιώσιμης αξιοποίησης των δυνατοτήτων των ημιορεινών και ορεινών περιοχών. Απαιτείται κυρίως κλαδική πολιτική και μέτρα, τα οποία θα σχηματιστούν μέσα από τα Διαχειριστικά Σχέδια Βόσκησης.

Γ. Ευρύτερη Αναπτυξιακή Ζώνη Υδατοκαλλιέργειών-Αλιείας

Σε σχέση με τις υδατοκαλλιέργειες, ως Ζώνες Υδατοκαλλιέργειας μπορεί να θεωρηθούν οι θαλάσσιες περιοχές των ΠΑΥ και οι έναντι αυτών παράκτιες ζώνες. Με αυτή την έννοια, η Ευρύτερη αυτή Αναπτυξιακή Ζώνη περιλαμβάνει τρεις πυρήνες: το βορειοδυτικό μυχό του Θερμαϊκού Κόλπου, τον Στρυμωνικό Κόλπο και τη χερσόνησο Σιθωνίας. Η γενικότερη κατεύθυνση συνίσταται στη δημιουργία ΠΟΑΥ και την περαιτέρω ανάπτυξη των δύο ΠΑΥ που έχουν τέτοια περιθώρια. Επίσης, να προβλεφθεί νέα ΠΑΥ στη βόρειο-ανατολική ακτή της χερσονήσου του Αγίου Όρους, η οποία συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά που προσδιορίζονται στο άρθρο 5 παρ. Ε του του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Υδατοκαλλιέργειες, για τον εκσυγχρονισμό και επέκταση υφιστάμενων μονάδων, ή τη δημιουργία νέων υπό προϋποθέσεις, εκτός οργανωμένων συγκεντρώσεων και ζωνών (με τήρηση του αυτοδιοίκητου χαρακτήρα του Αγίου Όρους).

Η ειδικότερη ρύθμιση των σχέσεων με κλάδους με τους οποίους υπάρχει ενδεχόμενο σύγκρουσης (τουρισμός και εξόρυξη), είναι αντικείμενο του υποκείμενου σχεδιασμού (ιδίως όσον αφορά τις χρήσεις γης) και της διαδικασίας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, αλλά με χωροταξική κατεύθυνση σε περιφερειακό επίπεδο να

λαμβάνονται υπόψη με σταθμισμένο τρόπο οι ιδιαιτερότητες των κλάδων του τουρισμού, της ιχθυοκαλλιέργειας και της εξόρυξης, χωρίς κατ' αρχήν αποκλεισμό συνύπαρξής σε κατάλληλες αποστάσεις.

Ειδική κατεύθυνση είναι επίσης η δυνατότητα διεύρυνσης των επιτρεπόμενων χρήσεων στις ιχθυόσκαλες, για τη διευκόλυνση της καθετοποίησης (προς την κατεύθυνση του εμπορίου) και την ενίσχυση της βιωσιμότητάς τους.

Στις ζώνες αλιείας προστίθενται επίσης οι περιοχές Ιερισσού, Μηχανίωνας και Μουδανιών όπου συγκεντρώνεται σημαντική αλιευτική δραστηριότητα.

Δ. Ευρύτερη Αναπτυξιακή Ζώνη Εξόρυξης

Βασικές παράμετροι για τη χωρική οργάνωση της εξόρυξης είναι οι υπάρχουσες μονάδες (μισθώσεις, παραχωρήσεις), οι περιοχές διερεύνησης ΟΠΥ (Δημόσιοι Μεταλλευτικοί Χώροι). Οι πόλοι συγκεντρώσεων μισθώσεων βρίσκονται στη Χαλκιδική (μείζων πόλος στο βορειο-ανατολικό τμήμα) και με πιο διάσπαρτο τρόπο επί ενός άξονα σε κατεύθυνση ΒΔ-ΝΑ στο δυτικό τμήμα της Χαλκιδικής, σε μια ζώνη των ΠΕ Κιλκίς και Θεσσαλονίκης στο ΝΑ άκρο της πρώτης. Στις ευρύτερες περιβάλλουσες αυτών των πόλων καθώς και στο νότιο τμήμα της ΠΕ Πέλλας συγκεντρώνεται και ο μεγαλύτερος αριθμός λατομείων διαφόρων ειδών. Δεδομένης της άκαμπτης χωροθέτησης των ορυκτών πόρων και των κατευθύνσεων της Εθνικής Πολιτικής για τους Ορυκτούς Πόρους, δίδεται, από χωροταξικής απόψεως σε περιφερειακό επίπεδο, θετική κατεύθυνση για την αξιοποίησή τους, ιδίως αυτών που αφορούν πόρους εθνικής σημασίας, υπό την προϋπόθεση τήρησης θετικής έκβασης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Στις περιοχές διερεύνησης για την εκμετάλλευση ΟΠΥ, κατ' αρχήν δεν προβλέπονται σε αυτές δεσμεύσεις για άλλες δραστηριότητες. Σε περίπτωση συγκεκριμένων αποτελεσμάτων σε κάποιες θέσεις, η χωροταξική κατεύθυνση είναι η εφαρμογή των κατευθύνσεων της Εθνικής Πολιτικής για τους Ορυκτούς Πόρους, ιδίως για πόρους εθνικής σημασίας, αλλά η αποφυγή χωροθέτησης νέων επιφανειακών μονάδων εκμετάλλευσης σε ζώνες απόλυτης και «απλής» προστασίας της φύσης, καθώς και σε τοπία που αναφέρονται στο άρθρο 11 του παρόντος, ιδίως αν πρόκειται για διεθνούς ή εθνικής αξίας.

Ε. Ευρύτερη Αναπτυξιακή Ζώνη Μεταποίησης

Η μεταποίηση οργανώνεται χωρικά σε μια ευρεία ενότητα στο κεντρικό και δυτικό τμήμα της Περιφέρειας, που αποτελείται από τρεις επιμέρους ζώνες: 1) δυτική περιαστική ζώνη Θεσσαλονίκης όπου και λειτουργούν κλάδοι σημαντικοί από εθνική σκοπιά και έχουν δημιουργηθεί δια-κλαδικές συνέργειες και συμπληρωματικότητες που είναι απαραίτητες για την επιβίωση της μεταποίησης, 2) ζώνη Κιλκίς, και 3) ζώνη πολυπολικού συμπλέγματος Δυτικής - Κεντρικής Μακεδονίας. Η τελευταία αποτελείται από τρεις επιμέρους γραμμικές ζώνες περί τους οδικούς άξονες που συνδέουν τη Θεσσαλονίκη, την Εδεσσα και τη Βέροια.

Επιδίωξη είναι η περαιτέρω χωρική ολοκλήρωση της ενότητας αυτής, η ενίσχυση της αντοχής της στην

αποβιομηχάνιση και η ανάπτυξή της στην κατεύθυνση και της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, η υποστήριξη clusters όπου προκύπτουν ενδείξεις τέτοιας ενδογενούς δυναμικής. Η δημιουργία Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων του Ν.3982/2011, θα εξορθολογήσει τις χρήσεις γης, θα δημιουργήσει οικονομίες συγκέντρωσης και θα τροφοδοτήσει την αγορά με προσφορά γης με συμβατότητα χρήσεων γης για μετεγκατάσταση υφιστάμενων ή/και εγκατάσταση νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, με στόχο τον περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης. Επιδίωξη είναι, επίσης, η ανάπτυξη συμπληρωματικότητας με τον πρωτογενή τομέα (ήδη υπαρκτών), με την εξόρυξη (με εστίαση στις επιμέρους ζώνες της αντίστοιχης ενότητας), και με τις δραστηριότητες εφοδιαστικής αλυσίδας.

Η τρίτη ζώνη έχει περιθώρια ανάπτυξης (διαπεριφερειακών) σχέσεων με τις μεταποιητικές δραστηριότητες που συγκεντρώνονται στον άξονα Κοζάνη-Πτολεμαΐδα της όμορης Δυτικής Μακεδονίας. Στόχος του Περιφερειακού Πλαισίου είναι η στήριξη μιας τέτοιας διαπεριφερειακής ολοκλήρωσης με κατεύθυνση την υποστήριξη υπαρκτών ή δυνητικών συμπληρωματικότητας μεταξύ διαφορετικών κλάδων.

Επίσης, προτείνεται μια νέα ζώνη «επέκτασης» των μεταποιητικών δραστηριοτήτων, στην περιοχή των Σερρών, περιοχή που ήδη περιλαμβάνει κάποιον αριθμό μονάδων, που μάλιστα επέδειξαν σχετική αντοχή στις πιέσεις που έχει υποστεί ο κλάδος, καθώς και μια νέα ζώνη επέκτασης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων της ΒΙΠΕ Σίνδου προς τα δυτικά αυτής καθώς παρουσιάζει κορεσμό συγκέντρωσης και είναι εγκλωβισμένη από τα βόρεια, ανατολικά και νότια.

Τέλος, υπάρχουν και μικρότεροι αλλά σημαντικοί θύλακες εκτός της ενότητας. Η ενίσχυση της μεταποίησης περιλαμβάνει και αυτούς τους θύλακες, δεδομένου ότι αποτελεί πρώτη προτεραιότητα για το σύνολο της Περιφέρειας, όπου υπάρχουν συγκριτικά πλεονεκτήματα έστω και για μεμονωμένους κλάδους. Σε κάθε περίπτωση, ενθαρρύνονται η ανάπτυξη ή/και αναδιάρθρωση προς νέες κατευθύνσεις των υφιστάμενων επιχειρήσεων, εφόσον τηρούνται η περιβαλλοντική, πολεοδομική και λοιπή σχετική νομοθεσία, και οι μετεγκαταστάσεις των υφιστάμενων μονάδων παραγωγής στη βάση του ν. 4635/2019, αρ. 13.3.9β.

ΣΤ. Ευρύτερη Αναπτυξιακή Ζώνη Αιολικών Εγκαταστάσεων και ΜΥΗΣ

Προτείνεται να διερευνηθεί, στο πλαίσιο της ανάδρασης προς τον υπερκείμενο σχεδιασμό και συγκεκριμένο το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ο καθορισμός Περιοχών Αιολικής Προτεραιότητας που θα περιλαμβάνουν τις εξής δημοτικές ενότητες (ΔΕ):

Περιοχή 1: ΔΕ Πιερών

Περιοχή 2: ΔΕ Βεγορίτιδας, Αριδαίας, Εξαπλάτανου, Αξιούπολης, Λιβαδίων, Γουμένισσας, Πολυκάστρου, Χέρσου, Δοϊράνης, Μουρίων.

Περιοχή 3: ΔΕ Αγκίστρου, Αχλαδοχωρίου, Σιδηροκάστρου, Άνω Βροντούς, Ορεινής, Σκοτούσης.

Περιοχή 4: ΔΕ Αχινού, Τραγίλου.

Ζ. Ευρύτερη Αναπτυξιακή Ζώνη Τουρισμού

Η Ευρύτερη Αναπτυξιακή Ζώνη του τουρισμού περιλαμβάνει τρεις ζώνες: 1) στη Χαλκιδική (που επιμερίζεται σε αναπτυγμένο και αναπτυσσόμενο τουριστικό τμήμα), 2) στην παραλιακή ζώνη της Πιερίας (αναπτυσσόμενη τουριστικά), και 3) στις περιοχές που βρίσκονται σε άμεση επαφή με τις όμορες περιφέρειες της Δυτικής Μακεδονίας και της Ανατ. Μακεδονίας-Θράκης και στο βόρειο τμήμα της περιφέρειας (περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού).

Άρθρο 7

Αναπτυξιακές Χωρικές Ενότητες (ΑΧΕ)

Α. Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης (ΑΧΕ 13)

1. Η λειτουργική Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης (ΜΠΘ) συνιστά διακριτή Αναπτυξιακή Χωρική Ενότητα καθώς συνιστά το μητροπολιτικό κέντρο της Περιφέρειας και τη μοναδική περιοχή με ολοκληρωμένο, τομεακά/ κλαδικά, οικονομικό σύστημα και με επιρροή σε όλες τις υπόλοιπες χωρικές ενότητες.

Ως λειτουργική Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης ορίζεται η περιοχή που περιλαμβάνεται εντός των εδαφικών - διοικητικών ορίων: α) των δήμων Θεσσαλονίκης, Θερμαϊκού, Κορδελιού - Ευόσμου, Νεάπολης - Συκεών, Παύλου Μελά, Αμπελοκήπων - Μενεμένης, Καλαμαριάς, και Πυλαίας - Χορτιάτη, β) των δημοτικών ενότητων: Μίκρας του δήμου Θέρμης, Ωραιοκάστρου και Καλλιθέας του δήμου Ωραιοκάστρου, Εχεδώρου του δήμου Δέλτα και Θέρμης του δήμου Θέρμης.

2. Στόχος καθορισμού της ΜΠΘ ως ενιαίας λειτουργικής χωρικής ενότητας είναι να οριστεί χωρικά το επίπεδο όπου - κυρίως και προνομιακά- θα εφαρμοσθεί μία συνεκτική αστική - μητροπολιτική πολιτική, τόσο γεωγραφικά όσο και θεματικά, για τα πεδία στα οποία απαιτείται προσέγγιση υπερδημοτικού επιπέδου. Ενδεικτικά, τέτοια πεδία είναι η μακρο-χωρική κατανομή των κύριων χρήσεων γης και η χωροθέτηση των στρατηγικών οικονομικών δραστηριοτήτων, η αστική αναζωογόνηση, οι συγκοινωνίες = μεταφορές και άλλα υπερτοπικά δίκτυα υποδομής, η διαχείριση απορριμμάτων, η οργάνωση του θαλάσσιου μετώπου, η κλιματική αλλαγή και η χωρική διακυβέρνηση.

Β. Ορεινή - Ημιορεινή Ευρύτερη Ζώνη

1. Περιλαμβάνει περιοχές υψομέτρου άνω των 400μ και διαμορφώνει φραγμό επικοινωνίας προς ΒΔ, Δυτικά, Νότια, ΒΑ και Ανατολικά και εσωτερικό φραγμό μεταξύ δυτικού και ανατολικού τμήματος της Περιφέρειας. Καλύπτει τη μεγαλύτερη έκταση Ζωνών Ειδικής Προστασίας/Ειδικών Ζωνών Διατήρησης (ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA2000) και των δασικών οικοσυστημάτων της. Η ζώνη είναι ευάλωτη στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής ως προς την αύξηση του κινδύνου δασικών πυρκαγιών, ενώ παράλληλα συνεισφέρει στον περιορισμό των συνεπειών της λόγω του ρόλου των δασικών οικοσυστημάτων. Συγκεντρώνει πληθυσμό με αρνητικούς (ως προς τον εθνικό μέσο όρο)

δείκτες εισοδήματος, εξέλιξης εισοδήματος, έκθεσης σε κίνδυνο φτώχειας, γήρανσης και αντικατάστασης.

Οι στρατηγικοί στόχοι που ιδιαιτέρως την αφορούν είναι η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού πλεονεκτήματος, η ενίσχυση της τάσης επιστροφής στον αγροτικό τομέα και η αναδιάρθρωση του, η επικέντρωση του τουρισμού σε εμπλουτισμό και διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος. Παράλληλα, η εκμετάλλευση των ΑΠΕ (συμπεριλαμβανομένης της γεωθερμίας και των θερμών πηγών) προς όφελος της τοπικής ανάπτυξης και υπό τους όρους πλήρους διατήρησης της βιοποικιλότητας και της αξίας του Τοπίου

2. Συγκροτείται από τις εξής επιμέρους χωρικές ενότητες:

ΑΧΕ 1. Αντιστοιχεί στο τμήμα της ορεινής Ευρύτερης Χωρικής Ενότητας που ορίζει το ανατολικό και βόρειο όριο της Περιφέρειας έως τη λίμνη Δοϊράνη, και καλύπτεται από προστατευόμενες περιοχές Natura 2000 στο μεγαλύτερο μέρος της. Διακρίνεται από χαμηλό και εντόνως μειούμενο εισόδημα, ισχυρή έκθεση σε κίνδυνο φτώχειας και εντονότατη γήρανση του πληθυσμού, υποδομές με προβλήματα λειτουργικότητας. Υπόκειται σε δια-συνοριακές και δια-περιφερειακές επιρροές.

ΑΧΕ 2. Αντιστοιχεί στο τμήμα της ορεινής Ευρύτερης Χωρικής Ενότητας που ορίζει το βόρειο-δυτικό και το δυτικό όριο της Περιφέρειας. Καλύπτεται από προστατευόμενες περιοχές Natura 2000 στο μεγαλύτερο μέρος της και διακρίνεται από μειούμενο και χαμηλό εισόδημα αλλά όχι σε όλη την έκταση της, και ισχυρή έκθεση σε κίνδυνο φτώχειας αλλά με λιγότερο έντονη γήρανση του πληθυσμού. Υπόκειται σε δια-συνοριακές και δια-περιφερειακές επιρροές.

ΑΧΕ 3. Αντιστοιχεί στο τμήμα της ορεινής Ευρύτερης Χωρικής Ενότητας που ορίζει το δυτικό και το νότιο όριο της Περιφέρειας έως τον Αλιάκμονα και την Εγνατία Οδό, στ. και περιλαμβάνει τον Εθνικό Δρυμό και το Αρχαιολογικό Πάρκο Ολύμπου. Καλύπτεται από προστατευόμενες περιοχές Natura 2000 στο μεγαλύτερο μέρος της και διακρίνεται από μειούμενο αλλά λιγότερο χαμηλό εισόδημα (σε σύγκριση με την προηγούμενη Ενότητα), και λιγότερο έντονη γήρανση του πληθυσμού. Υπόκειται σε δια-περιφερειακές επιρροές. Στην ΑΧΕ 3 βρίσκεται ο Εθνικός Δρυμός και το Αρχαιολογικό Πάρκο Ολύμπου.

ΑΧΕ 4. Αντιστοιχεί στον κεντρικό ορεινό/ημιορεινό όγκο της Περιφέρειας που διαχωρίζει το κεντρικό και δυτικό τμήμα από το ανατολικό. Χαρακτηρίζεται από ιδιαιτέρως μειούμενο αλλά χαμηλό εισόδημα με κατά περιοχές υψηλή έκθεση σε κίνδυνο φτώχειας, και υψηλή και εντοπισμένα πολύ υψηλή γήρανση του πληθυσμού.

ΑΧΕ 5. Αντιστοιχεί στον ορεινό/ημιορεινό όγκο του Χολομώντα (κυρίως) και (σε επέκταση) Χορτιάτη. Είναι σχεδόν όλη χαρακτηρισμένη ως ΖΕΠ (σε τμήμα της και ως ΕΖΔ) αλλά περιλαμβάνει και εκτεταμένες παραχωρήσεις μεταλλείων και λατομικές ζώνες. Στο μεγαλύτερο μέρος της διακρίνεται από χαμηλό εισόδημα (εντοπισμένα μειούμενο) και υψηλή γήρανση του πληθυσμού.

3. Οι επιμέρους στρατηγικοί στόχοι που προωθούνται για τις ΑΧΕ 1-3 είναι: α) η προστασία του φυσικού και

πολιτιστικού πλεονεκτήματος ως μόνιμου αναπτυξιακού πόρου και όρου ποιότητας ζωής, β) η απεξάρτηση του αγροτικού τομέα από τις ενισχύσεις, η ενίσχυση της τάσης επιστροφής στον τομέα και η αναδιάρθρωση του προς την κατεύθυνση της πολυλειτουργικής γεωργίας/κτηνοτροφίας, γ) η κατά προτεραιότητα επικέντρωση του τουρισμού στην υψηλής ποιότητας ζήτηση μέσα από εμπλουτισμό και διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος, ανάπτυξη ειδικών, εναλλακτικών μορφών τουρισμού σε σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους και δ) προστασία της υψηλής βιοποικιλότητας

4. Οι Ενότητες αυτές ενδείκνυνται για την προώθηση προγραμμάτων ολοκληρωμένης χωρικής προσέγγισης.

5. Οι στόχοι που αφορούν στην ΑΧΕ 4 είναι απεξάρτηση του αγροτικού τομέα από τις ενισχύσεις, η αναδιάρθρωση του προς την κατεύθυνση της εξωστρεφούς γεωργίας/κτηνοτροφίας/δασοπονίας και η ένταξη του σε πολύ-τομεακούς περιφερειακούς παραγωγικούς σχηματισμούς. Η ενότητα αυτή ενδείκνυται για την προώθηση ολοκληρωμένης αειφόρου προσέγγισης, όπως στο προηγούμενο εδάφιο.

6. Σε ό,τι αφορά στην ΑΧΕ 5, επιπλέον των στόχων που υιοθετούνται για τις ΑΧΕ 1-3, προβλέπεται η ενίσχυση της τάσης επιστροφής στον αγροτικό τομέα με προνομιακές δραστηριότητες την αμπελοργία/οινοποιία, μελισσοκομία και την ελαιοπαραγωγή (στα ημιορεινά) τη δασοπονία, και η αναδιάρθρωση του προς την κατεύθυνση της πολυλειτουργικής γεωργίας/κτηνοτροφίας.

Γ. Παράκτια Ευρύτερη Ζώνη

1. Περιλαμβάνει περιοχές υψομέτρου κάτω των 100 μ σε επαφή με την ακτογραμμή, με κυρίαρχο τομέα τον τουρισμό, πληθυσμό με γενικώς θετικούς δείκτες εισοδήματος, εξέλιξης εισοδήματος και δημογραφικής αντικατάστασης. Χαρακτηρίζεται περιβαλλοντικά κρίσιμη λόγω της σημαντικότητάς της για την βιοποικιλότητα, την ποιότητα διαβίωσης αλλά και την υποστήριξη της οικονομικής ζωής της περιφέρειας, αντιμετωπίζει έντονες πιέσεις από την οικιστική ανάπτυξη και είναι ιδιαίτερα ευάλωτη στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

2. Προωθούνται οι εξής στόχοι: επικέντρωση του τουρισμού στην υψηλής ποιότητας ζήτηση, διασύνδεση νέων μορφών τουρισμού με το κυρίαρχο πρότυπο, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση του βιώσιμου τουρισμού με τον πολιτισμό και περιβαλλοντικούς πόρους, διασφάλιση της αποδοτικότητας στη χρήση των πόρων και αποτροπή των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή.

3. Συγκροτείται από τις εξής επιμέρους χωρικές ενότητες:

ΑΧΕ 6. Αντιστοιχεί στον παράκτιο χώρο της ΠΕ Πιερίας που ορίζεται έως την υψομετρική γραμμή των 100μ ή έως τον άξονα της ΠΑΘΕ. Κυριαρχείται από την τουριστική δραστηριότητα στην παραδοσιακή μορφή της, θεωρείται αναπτυσσόμενη τουριστικά διαθέτει ωστόσο έντονα κορεσμένους πυρήνες κυρίως στο τμήμα από Κορινό ως Πλαταμώνια και αντιμετωπίζει προβλήματα φέρουσας ικανότητας.

ΑΧΕ 7. Αντιστοιχεί στον παράκτιο χώρο της Χαλκιδικής, της ανατολικής ΠΕ Θεσσαλονίκης και της νότιας ΠΕ Σερρών που ορίζονται έως την υψομετρική γραμμή των 100 μ ή τον άξονα της ΕΟ Θεσσαλονίκης - Μουδανίων ή της Εγνατίας Οδού στις περιοχές όπου αυτοί λειτουργούν ως φραγμοί για την προς την ενδοχώρα επέκταση των παραθαλάσσιων δραστηριοτήτων. Δεν χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα μειούμενο ή χαμηλό εισόδημα παρά σε μικρές περιοχές, ούτε από ιδιαίτερα δημογραφικά προβλήματα.

4. Οι επιμέρους στρατηγικοί στόχοι που αφορούν αυτές τις χωρικές ενότητες είναι: α) επικέντρωσή του στην υψηλής ποιότητας ζήτηση μέσα από ποιοτική αναβάθμιση του τομέα, εμπλουτισμό και διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος, διασύνδεση νέων μορφών τουρισμού με το κυρίαρχο πρότυπο, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους, και β) προστασία του φυσικού και πολιτιστικού πλεονεκτήματος μέσα από βιώσιμη διαχείριση, βελτιστοποίηση περιβαλλοντικού αποτελέσματος σε κάθε παρέμβαση μέσω στόχων για την Φέρουσα Ικανότητα, αποτροπή των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή.

Δ. Πεδινή μη παράκτια ευρύτερη ζώνη

1. Είναι η υπόλοιπη έκταση της Περιφέρειας, περιλαμβάνει διακριτές λεκάνες απορροής και διασπάται από εσωτερικές ορεινές ζώνες. Κυρίαρχη χρήση είναι η αγροτική, με τοπικές συγκεντρώσεις αρδευόμενης γεωργικής γης ή/και ιδιαίτερων εξειδικεύσεων καθώς και διαφοροποιημένης ικανότητας αντίστασης στην αποβιομηχάνιση, με εντοπισμένες ζώνες προστασίας του δικτύου περιοχών Natura2000 και ευρύ δίκτυο αστικών κέντρων. Ζώνη κυρίως ευάλωτη σε πλημμυρικούς κινδύνους αλλά και σε φαινόμενα υποβάθμισης της ποιότητας του εδάφους και των υδάτων. Στη Ζώνη εντοπίζονται εκτεταμένα γεωθερμικά πεδία με ελάχιστη ως σήμερα αξιοποίηση καθώς και θύλακες χαμηλού ή/και μειούμενου εισοδήματος ή/και δημογραφικής γήρανσης.

2. Οι στόχοι που ιδιαίτερώς την αφορούν είναι: α) η απεξάρτηση του αγροτικού τομέα από τις ενισχύσεις και η αναδιάρθρωση προς την κατεύθυνση της εξωστρεφούς, οικολογικά συνεπούς και πολυλειτουργικής γεωργίας με την εκμετάλλευση και της γεωθερμίας, η οργάνωση της εντατικής κτηνοτροφίας σε σύγχρονα πρότυπα, η ένταξη σε πολυτομεακούς παραγωγικούς σχηματισμούς, η υιοθέτηση καινοτομίας β) η αντιστροφή της αποβιομηχάνισης, γ) η ένταξη εμπορίου και συνοδευτικών υπηρεσιών στο παραγωγικό σύστημα, δ) η ολοκλήρωση και ο εκσυγχρονισμός των επιχειρηματικών υποδομών, ε) η αξιοποίηση των μεγάλων έργων υποδομής, η συνολική ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και η ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση και αντιμετώπιση της ανεργίας, στ) προστασία της υψηλής βιοποικιλότητας και ζ) η διασφάλιση των αναγκαίων κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών.

3. Η ζώνη συγκροτείται από τις εξής επιμέρους χωρικές ενότητες:

ΑΧΕ 8. Αντιστοιχεί στο πεδινό/ ημιορεινό (έως το υψόμετρο των 400μ) τμήμα της ΠΕ Σερρών και στην υδρογεωλογική λεκάνη του Στρυμόνα και διαχωρίζεται από τη

λοιπή Πεδινή μη Παράκτια Ενότητα από την ορεινή ΑΧΕ 5. Διακρίνεται, σε όλες πλην τις κεντρικές περί το αστικό κέντρο των Σερρών περιοχές, από χαμηλό εισόδημα, ισχυρή έκθεση σε κίνδυνο φτώχειας και έντονη γήρανση του πληθυσμού, και από υποδομές με προβλήματα λειτουργικότητας. Κυριαρχείται από τον αγροτικό τομέα περιλαμβάνοντας εκτεταμένη αρδευόμενη γεωργική γη, και χάνει την έως τώρα ανθεκτικότητα της στην αποβιομηχάνιση.

ΑΧΕ 9. Αντιστοιχεί στο δυτικό πεδινό/ ημιορεινό (έως το υψόμετρο 400μ) τμήμα της κεντρικής πεδιάδας της Περιφέρειας και στην υδρογεωλογική λεκάνη του Αλιάκμονα. Περιλαμβάνει εκτεταμένη αρδευόμενη γεωργική γη και συγκεντρώσεις μεταποίησης. Διακρίνεται από χαμηλό εισόδημα σε άλλοτε ανθούσες βιομηχανικές και αστικές περιοχές και από δυσμενείς δημογραφικούς δείκτες σε όλες πλην τεσσάρων Δημοτικών Ενοτήτων.

ΑΧΕ 10. Αντιστοιχεί στο βόρειο πεδινό/ημιορεινό (έως το υψόμετρο των 400 μ.) τμήμα της κεντρικής πεδιάδας της Περιφέρειας και στην υδρογεωλογική λεκάνη του Αξιού. Περιλαμβάνει ζώνη αρδευόμενης γεωργικής γης κατά μήκος του Αξιού και διακρίνεται από την ΑΧΕ 9 λόγω χαμηλότερης παραγωγικότητας, διαθέτει συγκεντρώση μεταποίησης με έως πρόσφατα ισχυρή ανθεκτικότητα στην αποβιομηχάνιση και εκτεταμένη ζώνη λατομικής δραστηριότητας και παραχωρήσεων. Διακρίνεται από μέση (σε σύγκριση με την υπόλοιπη Περιφέρεια) κατάσταση ως προς το εισόδημα και την εξέλιξη του αλλά από ισχυρή γήρανση του πληθυσμού.

ΑΧΕ 11. Αντιστοιχεί στη λεκάνη των λιμνών Κορώνειας - Βόλβης. Καλύπτεται στο μέγιστο τμήμα της από το Εθνικό Πάρκο Κορώνειας - Βόλβης και Μακεδονικών Τεμπών και η κύρια δραστηριότητα είναι η αγροτική και διαθέτει σημαντικούς οικολογικούς, θερμολιστικούς και πολιτιστικούς πόρους που σε μεγάλο βαθμό είναι αναξιοποίητοι ή παρηκμασμένοι. Γενικά, αλλά ιδίως στο ανατολικό τμήμα της διακρίνεται από χαμηλό εισόδημα και δυσμενείς δημογραφικούς δείκτες.

ΑΧΕ 12. Αντιστοιχεί στο κεντρικό πεδινό και ιδίως ημιορεινό τμήμα της ΠΕ Χαλκιδικής. Οι δημογραφικοί δείκτες και οι δείκτες εισοδήματος δεν εμφανίζουν αξιολογες αρνητικές τάσεις. Καθοριστική είναι η επιρροή της Παράκτιας ΑΧΕ7, με τη σταδιακή επέκταση συνεργιών της κατά βάση αγροτικής με την τουριστική δραστηριότητα αλλά και πιέσεων από αυτήν.

4. Οι χωρικές ενότητες ενδείκνυνται για την προώθηση προγραμμάτων ολοκληρωμένης χωρικής προσέγγισης για την προστασία της υψηλής βιοποικιλότητας.

5. Επιπλέον των στρατηγικών στόχων προωθούνται ειδικότεροι στόχοι για τις εξής επιμέρους χωρικές ενότητες:

- ΑΧΕ 8. α) αναδιάρθρωση του αγροτικού τομέα μέσα από την αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων και των γεωθερμικών πόρων, και β) επανεκκίνηση της επιχειρηματικότητας και ανάδυση ανταγωνιστικών τομέων και δικτύων αριστείας.

- ΑΧΕ 9: αντιστροφή της αποβιομηχάνισης, σύνδεσή της με το διαμετακομιστικό εμπόριο και τις επιχειρήσεις

εφοδιαστικής αλυσίδας και συνολική ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

- ΑΧΕ 10: αντιστροφή της αποβιομηχάνισης και συνολική ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

- ΑΧΕ 12: προστασία του φυσικού περιβάλλοντος ως μόνιμου αναπτυξιακού πόρου και αποτροπή των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή.

Άρθρο 8

Φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι διεθνούς, εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας

1. Το δίκτυο προστατευόμενων περιοχών της Περιφέρειας αποτελείται από: α) 3 Εθνικά Πάρκα Υγροτόπων και έναν Εθνικό Δρυμό (Ολύμπου), β) τις περιοχές που ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Προστατευόμενων Περιοχών του Δικτύου Natura 2000, και γ) τις περιοχές που έχουν οριστεί ως Καταφύγια Άγριας Ζωής. Επίσης περιλαμβάνει και Μνημεία της Φύσης.

2. Στις προστατευόμενες περιοχές περιφερειακού ενδιαφέροντος περιλαμβάνονται οι μικροί υδροβιότοποι οι οποίοι σχηματίζονται στην παράκτια ζώνη και οι οποίες λειτουργούν συμπληρωματικά ως προς τις οικοσυστημικές τους υπηρεσίες με τις περιοχές του Εθνικού Καταλόγου στον Παράκτιο χώρο.

3. Το σύνολο του πολιτιστικού αποθέματος της Κεντρικής Μακεδονίας διακρίνεται σε δύο κύριες κατηγορίες:

- Το ιστορικό απόθεμα που περιλαμβάνει τους αρχαιολογικούς χώρους, τα μνημεία, τα μουσεία που αναφέρονται και εκθέτουν διάφορες πολιτιστικές περιόδους της περιοχής (αρχαιολογικά, βυζαντινά, εβραϊκά, οθωμανικά, προσφυγικά) και συμπληρώνεται από την πολεοδομική και αρχιτεκτονική κληρονομιά, από ιστορικές και μυθολογικές αναφορές άλλα και τοπικά ήθη και έθιμα.

- Το σύγχρονο πολιτιστικό απόθεμα, το οποίο είναι δυναμικό και εξελισσόμενο προκύπτει από τη δημιουργικότητα των σύγχρονων κατοίκων, έχει ως υποδομές τα σύγχρονα μουσεία, θέατρα και χώρους προβολών, συναυλιών (δημόσιους και ιδιωτικούς) και δημιουργίας, περιλαμβάνει τις υποδομές της εκπαίδευσης και παραγωγής τεχνών και σχετίζεται εν τέλει με την λειτουργία του αστικού χώρου.

4. Το Διεθνούς Ενδιαφέροντος και Σημασίας Ιστορικό απόθεμα που εκ των πραγμάτων αποτελεί τουριστικό πόρο υψηλής αξίας περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία (πόρους):

- Το Άγιο Όρος: Τα μοναστήρια, μοναστική ζωή
- Τον Όλυμπο: ο μυθολογικός τόπος συμπληρωματικά με τους αρχαιολογικούς χώρους
- Το Δίον: ο αρχαίος οικισμός και μουσειακές υποδομές
- Βεργίνα: το ταφικό σύμπλεγμα - μουσείο και το παλάτι των Αιγών
- Πέλλα: ο αρχαιολογικός χώρος - οικισμός και το μουσείο
- Όλυνθος: ο αρχαίος οικισμός, ως πρότυπο πολεοδομικής οργάνωσης
- Αμφίπολη οι αρχαίοι οικισμοί, το μουσείο και τα παλαιοχριστιανικά ευρήματα

- Θεσσαλονίκη: τα ρωμαϊκά μνημεία και το αρχαιολογικό μουσείο, τα Βυζαντινά Μνημεία UNESCO και το Βυζαντινό μουσείο, καθώς και τα εναπομείναντα μνημεία του Οθωμανικού και Εβραϊκού πολιτισμού

- Στενά Ρεντίνας: καστροπολιτεία και μοναστήρι Βασικές, άμεσες επιδιώξεις για του πόρους αυτούς είναι η περαιτέρω ανάδειξη τους και η διασύνδεση (δικτύωση) τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Άρθρο 9

Διάρθρωση και ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου

Το οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας διαρθρώνεται σε 7 επίπεδα, αυτά που προβλέπει το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, με προσθήκη των επιπέδων 6 και 7. Η θέση και ο ρόλος των οικισμών ανά επίπεδο προσδιορίζεται ως εξής:

1ο επίπεδο: Μητροπόλεις

Θεσσαλονίκη (Μητροπολιτικό Κέντρο)

Η Θεσσαλονίκη, με την έννοια του «Μητροπολιτικού Κέντρου Θεσσαλονίκης» τοποθετείται στο 1ο επίπεδο του οικιστικού δικτύου. Αν και στην πραγματικότητα η χωρική επιρροή της δεν καλύπτει το σύνολο του εθνικού χώρου, ωστόσο η σημασία της είναι εθνικής κλίμακας.

3ο επίπεδο: Λοιποί εθνικοί πόλοι

Σέρρες

Η πόλη των Σερρών παρουσιάζει μεν περιορισμένη εσωτερική δυναμική, ωστόσο διαθέτει σχετικά ισχυρή συνιστώσα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αιχμής και αποτελεί τη δεύτερη σε πληθυσμό πόλη στην Περιφέρεια.

Η τοποθέτηση της στο 3ο επίπεδο αποτελεί επιλογή πολιτικής η υλοποίηση της οποίας μπορεί να επιτευχθεί μεσο-μακροπρόθεσμα και προϋποθέτει ισχυρές πολιτικές στήριξης, όπως: αναπτυξιακά κέντρα, ενίσχυση της ανώτατης εκπαίδευσης, βελτίωση υποδομών γενικού ενδιαφέροντος, προώθηση οργανωμένων επιχειρηματικών υποδοχών και παρεμβάσεις πολεοδομικού χαρακτήρα για την αναβάθμιση της εικόνας και της λειτουργικότητας της πόλης. Πιθανοί ειδικότεροι ρόλοι: οργάνωση ευρύτερης γεωργικής ενδοχώρας, κοινωνικές υπηρεσίες προς τους οικισμούς χαμηλότερης βαθμίδας και τον αγροτικό χώρο (με δυνατότητα να καλύψει και ορισμένες περιοχές εκτός ΠΕ Σερρών).

4ο επίπεδο: Λοιποί εθνικοί πόλοι

Κατερίνη

Παρουσιάζει μέτριο προς τα άνω δυναμισμό και βρίσκεται εντός αξόνων ανάπτυξης. Ο υπερτοπικός της ρόλος, δεν συνίσταται στην εξυπηρέτηση με κεντρικές λειτουργίες μιας ευρύτερης περιοχής επιρροής αλλά στο ότι είναι ο κεντρικός οικισμός μιας ισχυρής εξειδικευμένης ζώνης (τουρισμός και παραθεριστική κατοικία) που όμως έχει μικρή σχετικά κλίμακα (κατώτερη της περιφερειακής ενότητας). Ως εκ τούτου, για την επίτευξή στην πραγματικότητα ενός τέτοιου ρόλου, θα απαιτηθούν μέ-

τρα πολιτικής που περιλαμβάνουν την οργάνωση της υφιστάμενης τουριστικής/παραθεριστικής ζώνης, τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος (τόσο στον παράκτιο όσο και τον εσωτερικό χώρο), και τη βελτίωση της εικόνας και της λειτουργίας της ίδιας της πόλης. Η μείωση της χρονοαπόστασης από το αεροδρόμιο Μακεδονία θα συμβάλλει σημαντικά στις περισσότερες από αυτές τις επιδιώξεις.

5ο επίπεδο

Βέροια

Η Βέροια χαρακτηρίζεται από πληθυσμιακή δυναμική και κλίμακα, προσέλκυση μετακινήσεων από ευρύτερο χώρο, και συγκριτικά ισχυρή και πολυτομεακή οικονομική βάση (επιχειρηματικές δραστηριότητες, μεταποίηση). Αναμένεται να επωφεληθεί σταδιακά από την ολοκλήρωση της Εγνατίας ενώ ανήκει σε ήδη υπαρκτό πολυπολικό σύμπλεγμα κέντρων η συμμετοχή της στο οποίο συμβάλλει σε αναβάθμιση του ρόλου της. Εκτιμάται ότι υπάρχουν θετικές προοπτικές περαιτέρω ενίσχυσης της θέσης της.

Αλεξάνδρεια

Η πόλη έχει κάποια κοινά χωροταξικά στοιχεία με τα Γιαννιτσά με κάπως μικρότερη κλίμακα και με πιο αδύναμη οικονομική βάση (πλην κάποιας εξειδίκευσης στη βιομηχανία). Βασικό θετικό στοιχείο αποτελεί η συμμετοχή της σε σχετικά δυναμικό πολυπολικό πλέγμα, την πορεία του οποίου μπορεί να παρακολουθήσει. Τα υπάρχοντα στοιχεία δεν στοιχειοθετούν ιδιαίτερο ρόλο όσον αφορά την οργάνωση της αγροτικής παραγωγής της ενδοχώρας, και περισσότερο λειτουργεί ως πόλος με ειδικό οικονομικό ρόλο παρά ως κέντρο υπηρεσιών.

Γιαννιτσά

Τα Γιαννιτσά χαρακτηρίζονται από μέτριο προς τα άνω δυναμισμό (πληθυσμός, οικοδόμηση) και διαθέτουν ενδοχώρα κλίμακας κατώτερης της περιφερειακής ενότητας. Η πόλη λειτουργεί περισσότερο ως ειδικός πόλος στο οικονομικό πεδίο (βιομηχανία, τουρισμός και τριτογενής συνδεδεμένος με την υποστήριξη της αγροτικής παραγωγής), παρά ως κέντρο υπηρεσιών προς την ενδοχώρα. Υπάρχουν αναπτυξιακές προοπτικές κυρίως στο πλαίσιο πολυπολικού συστήματος.

Έδεσσα

Η πόλη δεν παρουσιάζει εσωτερική δυναμική ούτε όμως σημαντικές αδυναμίες. Βασικό θετικό στοιχείο είναι η συμμετοχή της στο σχετικά δυναμικό πολυπολικό πλέγμα στο δυτικό τμήμα της Περιφέρειας, την πορεία του οποίου μπορεί να παρακολουθήσει, και σε τομεακό επίπεδο ο τουρισμός.

Κιλκίς

Το Κιλκίς διατηρείται στο 5ο επίπεδο, όπου το τοποθετεί και το Γενικό Πλαίσιο, ρόλος που αντιστοιχεί και στα σημερινά δεδομένα, και είναι πλήρως συμβατός και με τη θετική κατεύθυνση του Ειδικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία. Κάποιες αδυναμίες του τριτογενή τομέα (αναγκαίου για κέντρο 5ου επιπέδου) μπορούν να καλυφθούν από τη Θεσσαλονίκη, λόγω της πολύ μικρής χρονοαπόστασης).

Νάουσα

Η Νάουσα διατηρείται στο 5ο επίπεδο (στο οποίο την τοποθετεί το Γενικό Πλαίσιο) ως επιλογή/στόχος πολιτικής, δεδομένου ότι σήμερα ο ρόλος της είναι ελαφρά ασθενέστερος. Η πόλη έχει ιδιαίτερη φυσιογνωμία, με ασθενή πληθυσμιακή δυναμική αλλά οικονομική βάση εστιασμένη στη μεταποίηση, ενώ τα προβλήματα (πιέσεις αποβιομηχάνισης) της τελευταίας αποτελούν έναν παράγοντα της παρατηρούμενης πληθυσμιακής αποδυνάμωσης. Η στήριξη και ενίσχυση της βιομηχανίας αποτελεί εύλογη επιλογή (με την αναπόφευκτη αίρεση των γενικότερων προοπτικών του βιομηχανικού τομέα, ενώ θετικό στοιχείο αποτελεί η ύπαρξη δυνατοτήτων στον τουρισμό.

Λαγκαδάς

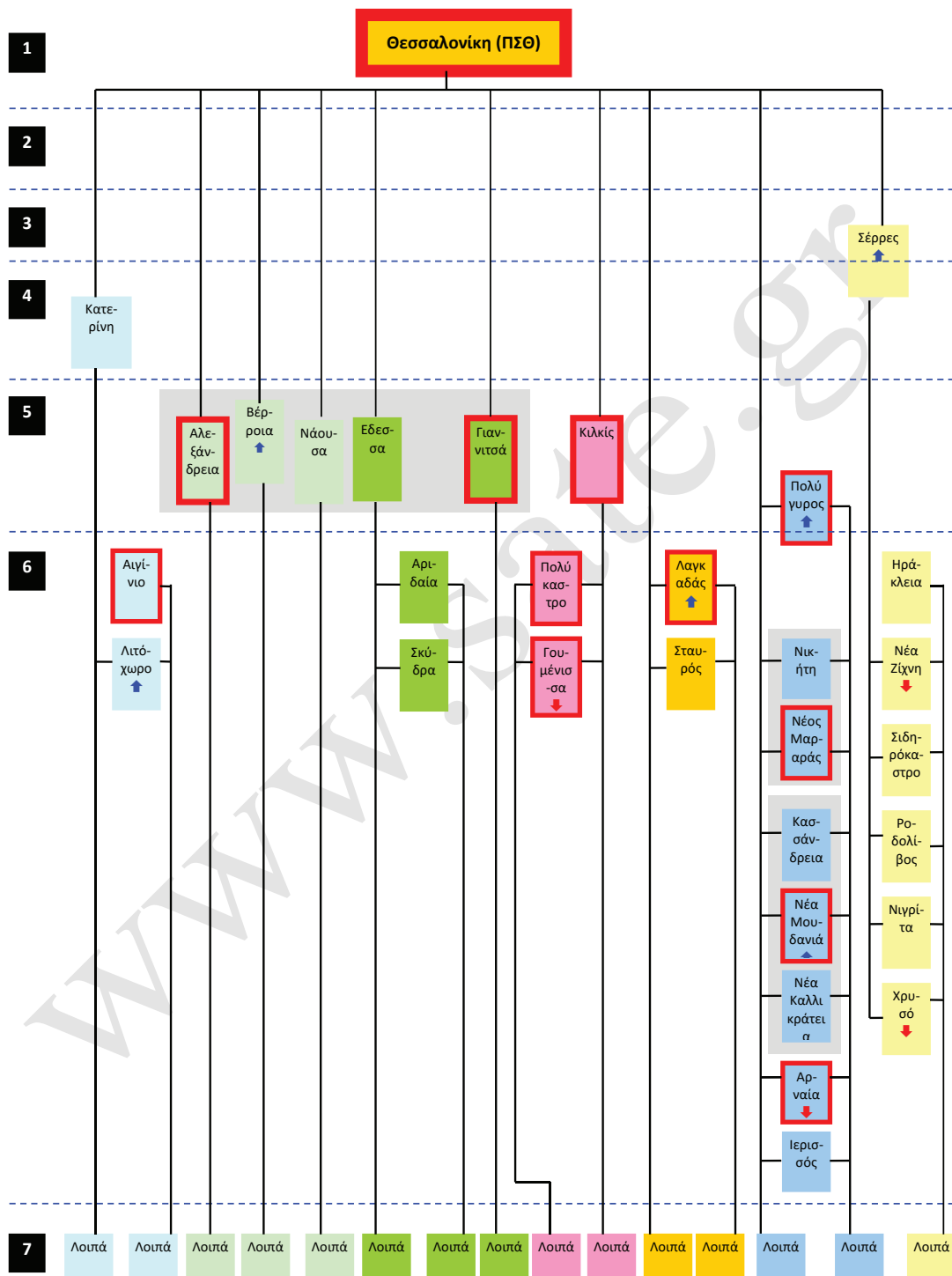
Αν και ο Λαγκαδάς δεν τοποθετείται σε κάποιο επίπεδο ως οικιστικό κέντρο, με βάση τις κατευθύνσεις του Γενικού Πλαισίου, επειδή στην πράξη λειτουργεί ως κέντρο 6ου επιπέδου, και από το Περιφερειακό Πλαίσιο τοποθετείται ως επιλογή πολιτικής στο επίπεδο αυτό με ελαφρώς ενισχυμένο ρόλο (6+), λόγω της σημαντικής εσωτερικής δυναμικής (πληθυσμός και οικοδόμηση) που επιδεικνύει καθώς και της προσέλκυσης μετακινήσεων.

Πολύγυρος

Η ένταξη του Πολύγυρου στο 5ο επίπεδο αποτελεί σαφώς στόχο πολιτικής κυρίως λόγω του μικρού πληθυσμιακού του μεγέθους που δεν ανταποκρίνεται σε αυτό το επίπεδο του οικιστικού δικτύου. Για τα δεδομένα του μεγέθους του έχει ωστόσο δυναμισμό, και οικονομική βάση στην ευρύτερη περιοχή με δύο ισχυρά στοιχεία: εξόρυξη και τουρισμό. Η τοποθέτηση του Πολύγυρου σε αυτό το επίπεδο, με κύριο στοιχείο του ρόλου τις διοικητικές λειτουργίες, αποτελεί σαφώς επιλογή πολιτικής που δεν είναι εύκολο να υλοποιηθεί και προϋποθέτει ισχυρές πολιτικές στήριξης και εκτός του χωροταξικού σχεδιασμού.

Το οικιστικό δίκτυο περιλαμβάνει, επίσης, δύο πολυπολικά συστήματα, ένα που περιλαμβάνει τους οικισμούς Αλεξάνδρεια, Βέροια, Νάουσα, Έδεσσα και Γιαννιτσά, και ένα που περιλαμβάνει τους οικισμούς Νικήτη, Νέος Μαρμαράς, Κασσάνδρεια, Νέα Μουδανιά, Νέα Καλλικράτεια.

Η προβλεπόμενη διάρθρωση του οικιστικού δικτύου αποτυπώνεται στο επόμενο διάγραμμα. Οι οικισμοί που έχουν ειδικούς ρόλους σημειώνονται με διπλό κόκκινο περίγραμμα. Οι ενδείξεις Ζ και Ξ υποδηλώνουν, αντίστοιχα, οικισμούς με ενίσχυση (+) ή απομείωση (-) του επιπέδου στο οποίο κατ' αρχήν τοποθετούνται. Η χρωματική ένδειξη στα κελιά των ονομάτων των οικισμών παραπέμπει στις διαφορετικές ΠΕ. Με γκριζό φόντο σημειώνονται οι οικισμοί που λειτουργούν ως πολυπολικά συστήματα. Τα συστήματα αυτά, προτείνεται να ενισχυθούν ως ενιαίες χωρολειτουργικές ενότητες που θα συμβάλουν μέσω της πολυκεντρικότητας στον γενικό στόχο του Περιφερειακού Πλαισίου που είναι η προώθηση της εδαφικής συνοχής της Περιφέρειας, έναντι του σημερινού μονοκεντρικού χωρικού μοντέλου της. Απαραίτητη προϋπόθεση για το παραπάνω είναι η ενίσχυση της συμπληρωματικότητας των ρόλων των αστικών κέντρων στα πολυπολικά συστήματα.

Άρθρο 10

Βασικές προτεραιότητες για την προστασία, διατήρηση και ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

1. Βιοποικιλότητα

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην Κεντρική Μακεδονία θα πρέπει πέρα από την απαρένκλητη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας να ενισχυθούν οι πρακτικές βιώσιμης διαχείρισης. Κύριες κατευθύνσεις για την επίτευξη των στόχων αποτελούν:

- Η ολοκληρωμένη, τεκμηριωμένη και εξειδικευμένη, κατά τις ανάγκες του προστατευταίου αντικείμενου, διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, βάσει της εφαρμογής σχεδίων χρήσεων γης μέσω ΕΠΜ και Σχεδίων Διαχείρισης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3937/2011. Η ρητή υποχρέωση συμμόρφωσης της εγκατάστασης δραστηριοτήτων και έργων στις ανάγκες και προβλέψεις των Σχεδίων Διαχείρισης και των αντίστοιχων διαταγμάτων προστασίας.

- Η διασφάλιση της διατήρησης και της απρόσκοπτης λειτουργίας των οικολογικών διαδρόμων που συνδέουν τις διαφορετικές περιοχές της Περιφέρειας και η εξέταση λήψη ενδεδειγμένων μέτρων πρόληψης τυχών επιπτώσεων που θα μειώσουν την συνεκτικότητα του δικτύου προστατευόμενων περιοχών κατά τη λήψη αποφάσεων χωροθέτησης έργων και δραστηριοτήτων.

- Η ενίσχυση των δυνατοτήτων χρήσης των υπηρεσιών του οικοσυστήματος στο αναπτυξιακό πρότυπο της περιοχής. Κυρίως στην αγροτική πολιτική θα πρέπει να αποτιμηθούν οι οικοσυστημικές υπηρεσίες και να αναπτυχθούν οι συνέργειες που είναι ικανές να δημιουργήσει η τοπική βιοποικιλότητα στην ανταγωνιστικότητα του πρωτογενή τομέα, όπως π.χ. ο ρόλος της μελισσοκομίας στη μείωση του επικονιασμού, η αξιοποίηση της γεωθερμίας για την παραγωγή πρώτων προϊόντων υψηλής ανταγωνιστικής αξίας σε διεθνείς αγορές και η προστασία που παρέχουν τα στη βελτίωση του μικροκλίματος και στην αποτροπή των πλημμυρών.

- Η διαφύλαξη του γενετικού αποθέματος και των τοπικών κτηνοτροφικών ποικιλιών, μέσα και από την προστασία περιοχών καλλιέργειας τους σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

- Η επανεκτίμηση των δυνατοτήτων χρήσης των υδάτων σε ρέματα και μικρά ποτάμια σύμφωνα με τα τρέχοντα κλιματολογικά στοιχεία, προκειμένου να εξασφαλιστεί πλήρως η οικολογική λειτουργία τους και βάσει αυτής να καθορίζεται η εκμετάλλευσή τους για παραγωγή ενέργειας / υδατοκαλλιέργεια.

- Ο προσανατολισμός της οικολογικής αποκατάστασης του περιβάλλοντος. Ειδικά κατά την αποκατάσταση παλαιών χώρων λατομείων, ΧΑΔΑ ή άλλων περιοχών που χρήζουν αποκατάστασης θα πρέπει κατά κανόνα να χρησιμοποιούνται ενδημικά είδη της ευρύτερης περιοχής. Για χώρους ρυπασμένων εδαφών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι δυνατότητες αποκατάστασης που προσφέρουν ορισμένα είδη βλάστησης.

- Η διασφάλιση της λειτουργικότητας οικολογικών διαδρόμων εντός αστικών περιοχών (κυρίως των ρεμάτων), οι οποίοι συνδέουν το αστικό πράσινο με περιφερειακούς οικοτόπους και παράκτιες περιοχές. Στις ήδη διαμορφωμένες αστικές περιοχές τέτοια εναπομείναντα στοιχεία θα πρέπει να αναδειχθούν και να προστατευθούν..

2. Πρόληψη και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

2.1. Προωθείται η ενίσχυση της εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων πρακτικών και τεχνολογιών για την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, την επί τόπου ενσωμάτωση των ΑΠΕ και της συμπαραγωγής ενέργειας σε όλους τους τομείς (δημόσια διοίκηση, κατοικία, βιομηχανία, μεταφορές) σύμφωνα με τις εθνικές δεσμεύσεις που απορρέουν έναντι των σχετικών διεθνών και ευρωπαϊκών πολιτικών για την κλιματική αλλαγή.

2.2 Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, το πλαίσιο σε περιφερειακό επίπεδο τίθεται από το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, με βάση τον ν. 4414/2016 (Α' 149) την υπουργική απόφαση 11258/2017 (Β' 873), και τη Δημόσια Πολιτική Πρόληψης Δασικών Πυρκαγιών 2019-2021.

3. Διαχείριση υδάτων

Με στόχο τη δημιουργία συνεργειών που θα ενισχύσουν τους στόχους των Σχεδίων διαχείρισης υδάτων, προβλέπονται οι εξής γενικές και ειδικές κατευθύνσεις:

- Ενίσχυση των δικτύων ύδρευσης σε όλες τις οικιστικές περιοχές της περιφέρειας με κύριο κριτήριο την εξοικονόμηση των απωλειών (περιλαμβανομένης της ανάπτυξης της υδρονομίας) και την αντικατάσταση ελλειμματικών πηγών ύδρευσης από άλλες κατάλληλες.

- Χωροθέτηση και υλοποίηση έργων που θα επιτρέψουν την άμεση κατάργηση των γεωτρήσεων σε ευαίσθητες περιβαλλοντικά και επιβαρυνμένες περιοχές, όπως οι παράκτιες περιοχές, ώστε να επιτευχθεί η εξισορρόπηση του υδατικού ισοζυγίου.

- Ενίσχυση της αποδοτικότητας των αρδευτικών δικτύων με την υλοποίηση έργων αντικατάστασης/ εκσυγχρονισμού, αλλά και περιορισμού ανάπτυξης των διάσπαρτων χρήσεων σε περιοχές ανάπτυξης των αρδευτικών δικτύων.

- Οριοθέτηση και υιοθέτηση των ζωνών προστασίας έργων και σημείων υδροληψίας κατά τον ορισμό επεκτάσεων ή ζωνών εγκατάστασης δραστηριοτήτων και κατά την εφαρμογή πολεοδομικών μελετών.

- Ορισμός απαγορεύσεων - περιορισμών νέων υδροληπτικών έργων και επεκτάσεων, σε περιοχές που ορίζονται ως Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (ΥΗΣ) σε κακή κατάσταση από τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, για την εξυπηρέτηση οποιασδήποτε χρήσης (συμπεριλαμβανομένων ζωνών εγκατάστασης κατοικίας)

- Αποφυγή εγκατάστασης νέων/ επέκτασης υφιστάμενων μονάδων υδατοκαλλιέργειας σε Υδατικά Συστήματα (ΥΣ) που χαρακτηρίζονται ως κατώτερης της καλής κατάστασης από τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.

- Καθορισμός ζωνών και ορίων για την εγκατάσταση ιχθυοκαλλιεργειών εσωτερικών υδάτων και υδροηλεκτρικών έργων με βάση υφιστάμενες κλιματολογικές συνθήκες και απορροές κατά τρόπο τέτοιο ώστε να διασφαλίζεται πλήρως η καλή οικολογική λειτουργία κάθε λιμναίου ή ποτάμιου σώματος.

- Ενσωμάτωση/προσαρμογή των ρυθμίσεων ΤΠΣ/ ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ των μέτρων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων (ΥΣ) που προτείνονται από τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.

4. Αντιμετώπιση του αντιπλημμυρικού κινδύνου

- Άμεση ενσωμάτωση στα ΤΠΣ/ ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ των μέτρων για τη μείωση της πιθανότητας πλημμύρας και τον περιορισμό των πιθανών της επιπτώσεων στις Ζώνες Δυναμικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας που προβλέπουν τα θεσμοθετημένα Σχέδια Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας.

- Να αποφεύγεται ρητά η εγκατάσταση νέων οικιστικών ή επαγγελματικών χρήσεων σε περιοχές υψηλού κινδύνου, ενώ σε υφιστάμενους υποδοχείς θα πρέπει να διασφαλιστούν τα έργα που θα μειώσουν ή εξαλείψουν τον κίνδυνο πλημμύρας ή των επιπτώσεων της.

- Να αυξηθεί κατά το δυνατό η διαπερατότητα του εδάφους στον αστικό χώρο τόσο για την απόσβεση πλημμυρικών φαινομένων, όσο και για λόγους βελτίωσης του οικιστικού περιβάλλοντος. Ειδικά σε ελεύθερους χώρους, κατά την υλοποίηση προγραμμάτων ανάπλασης θα πρέπει να επιδιώκεται πέρα και πάνω από οποιαδήποτε αρχιτεκτονική άποψη η αύξηση των διαπερατών επιφανειών και η αύξηση του φυσικού πρασίνου.

- Μείωση του στερεομεταφορικού φορτίου της Τεχνητής Λίμνης Κερκίνης και καθαρισμός της λίμνης από τα πλεονάζοντα φερτά υλικά με σεβασμό στην άγρια ζωή και το παραποτάμιο δάσος που φιλοξενεί.

5. Διαχείριση απορριμμάτων / αποβλήτων

Όσον αφορά τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων επιβάλλεται η εφαρμογή του εκάστοτε ισχύοντος Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων. Σημειώνεται η ιδιαίτερη ανάγκη προβλέψεων για τη διαχείριση αποβλήτων βιομηχανικών δραστηριοτήτων, επικίνδυνων αποβλήτων, αποβλήτων εκσκαφών και κατεδαφίσεων, και υγειονομικών αποβλήτων.

6. Ατμοσφαιρική ρύπανση και θόρυβος

Η αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης απαιτεί κυρίως τη λήψη μέτρων πρόληψης, στα οποία περιλαμβάνονται:

- Αντικατάσταση των προτύπων μετακίνησης στις αστικές περιοχές και ανάπτυξη βιώσιμων και λειτουργικών ΜΜΕ. Για την εξειδίκευση μέτρων θα πρέπει να εκπονηθούν μελέτες βιώσιμης αστικής κινητικότητας και μελέτες προστασίας από τον θόρυβο σε όλες τις πόλεις της Περιφέρειας, άνω των 25.000 κατοίκων.

- Περαιτέρω διεύθυνση του Φυσικού Αερίου μέσω της επέκτασης στις περιοχές της Κατερίνης, των Σερρών, της Βέροιας και των βιομηχανικών περιοχών του Κιλκίς σε πρώτη φάση και των Έδεσσας, Νάουσας, Γιαννιτσών και Χαλκιδικής σε δεύτερη.

- Ενίσχυση του περιφερειακού δικτύου παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μέσω της εγκατάστασης νέων σταθμών μέτρησης τουλάχιστον στις κεντρικές περιοχές Σερρών και Κατερίνης.

- Κατά την πολεοδόμηση νέων οικιστικών περιοχών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και να τεκμηριώνεται αντίστοιχα ο κατάλληλος σχεδιασμός για την αξιοποίηση του φυσικού αερισμού, δροσισμού και φωτισμού,

προκειμένου να αποφεύγεται ο εγκλωβισμός των ρύπων και η δημιουργία του φαινομένου της αστικής νησίδας θερμότητας.

7. Προστασία του περιβάλλοντος και τουριστική ανάπτυξη

Με στόχο την αποτελεσματική προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την ανάδειξη της αξίας του ως κύριου συγκριτικού πλεονεκτήματος για την ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος, προβλέπονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις για τη χωρική οργάνωση του τουρισμού.

7.1 Κατά τον σχεδιασμό των αναπτυσσόμενων και αναπτυσσόμενων παράκτιων περιοχών Πιερίας, Χαλκιδικής και Θεσσαλονίκης θα πρέπει στο σχεδιασμό να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες του παράκτιου μεσογειακού τοπίου, η διατήρηση της βιοποικιλότητας και της ποικιλότητας του Τοπίου του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Βιοποικιλότητα, οι κατευθύνσεις πολιτικής Τοπίου του παρόντος και η Εθνική Στρατηγική για τα Δάση Συγκεκριμένα:

- Να υπάρξει απαγόρευση ή όπου είναι απαραίτητο περιορισμός τουριστικών εγκαταστάσεων, μέσω του υποκείμενου σχεδιασμού (νέου ή τροποποιούμενου) στις εξής κατηγορίες παράκτιων περιοχών: γύρω από τις εκβολές ποταμών και ρεμάτων, καλαμιώνες και μικρούς υγροτόπους όπως έχουν οριστεί παραπάνω, περιοχές εκτεταμένων καλλιεργειών ελιάς (άνω των 50 στρ.) στη Χαλκιδική, περιοχές θινών και εκτάσεων που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

- Επιπλέον, στις τουριστικές περιοχές της Π.Ε. Χαλκιδικής, εκτός οικιστικών - τουριστικών υποδοχέων θα πρέπει να αποφεύγεται η διάνοιξη οδών παράλληλων προς την ακτογραμμή σε απόσταση μικρότερη των 100μ. από αυτήν, με εξαίρεση περιπτώσεις περιοχών με εξαιρετικά έντονες κλίσεις.

7.2 Για την τουριστική ανάπτυξη σε ορεινές περιοχές: λήψη μέτρων που θα προλαμβάνουν τον κατακερματισμό των δασικών οικοσυστημάτων κατά τον σχεδιασμό έργων βελτίωσης της προσβασιμότητας, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την αποτροπή γραμμικής ανάπτυξης χρήσεων περί των οδών. Επίσης, οι τουριστικές δραστηριότητες θα πρέπει να υλοποιούνται με σεβασμό στην άγρια ζωή και στο ευρύτερο φυσικό περιβάλλον.

- Για την άσκηση τουριστικών δραστηριοτήτων (συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης μονάδων φιλοξενίας) θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι όροι και περιορισμοί περί της δόμησης που ισχύουν σε κάθε περιοχή από τα ΤΠΣ/ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ ή από τα διατάγματα προστασίας στις περιοχές των προστατευόμενων περιοχών και τη δασική νομοθεσία, πληρούν τις εξής προϋποθέσεις:

- ο Η αξιοποίηση των περιοχών αυτών είναι συμβατή με τις προβλέψεις του εγκεκριμένου Διαχειριστικού Σχεδίου της περιοχής και παρέχονται από τους φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων ή χρήσεων αντισταθμιστικά οφέλη για την υλοποίησή του.

- ο Η εγκατάσταση κτισμάτων ή η διάνοιξη οδών, πεζοδρόμων ή μονοπατιών δεν κατακερματίζει οικοτόπους υψηλής οικολογικής σημασίας και δε δημιουργεί συνθήκες σημαντικής όχλησης.

- ο Η εγκατάσταση υποδομών και κατασκευών, όπως και η χάραξη οδών, θα πρέπει να οδεύει στους κατά τεκμή-

ριο λιγότερο αξιόλογους οικοτόπους της κάθε περιοχής (αγροτική γη, φρύγανα ή όπως αυτοί ορίζονται βάσει του κύριου προστατευτικού αντικειμένου κ.α.).

8. Κατευθύνσεις για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης

Προβλέπονται οι εξής κατευθύνσεις για την ολοκληρωμένη διαχείριση της παράκτιας ζώνης και κυρίως της παράκτιας ζώνης του Θερμαϊκού, όπως αυτή ορίζεται από τους Ν. Πόρους ως το Ακρωτήριο Ποσειδί:

- Διασφάλιση της οικολογικής συνέχειας των υγροτόπων του Θερμαϊκού.

- Διασφάλιση της μη λειτουργίας παράνομων ή μη ελεγχόμενων ως προς την τήρηση αυστηρών όρων προστασίας δραστηριοτήτων αναψυχής (μπητς-μπαρ, αναψυκτήρια, υπαίθρια καφέ) στις προστατευόμενες υγροτοπικές περιοχές στην τουριστική ζώνη της Χαλκιδικής - Θερμαϊκού (Αγ. Μάμας, Έλη Φώκας, Επανομή, Αλ. Κίτρου) καθώς και καθορισμός συγκεκριμένων κανόνων και περιορισμών για την πρόσβαση πεζών και οχημάτων προκειμένου να μην προκαλείται υποβάθμιση τους.

- Εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου πολυετούς σχεδίου για την αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών.

- Κατά την εκπόνηση υποκείμενων χωροταξικών και πολεοδομικών σχεδίων και εφαρμογών, να προβλέπονται τα εξής, σύμφωνα με τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου για τη διαχείριση των παράκτιων ζωνών της Μεσογείου:

- Ο προσδιορισμός και οριοθέτηση, εκτός των προστατευόμενων ζωνών, ανοικτών περιοχών στις οποίες η αστική ανάπτυξη και άλλες δραστηριότητες είναι περιορισμένες ή, όπου είναι απαραίτητο, απαγορευμένες

- Ο περιορισμός της γραμμικής επέκτασης της αστικής ανάπτυξης και της δημιουργίας νέας υποδομής μεταφοράς κατά μήκος της ακτής

- Η εξασφάλιση προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος όσον αφορά τη χωροθέτηση και την εκτέλεση των γεωργικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων ώστε να προστατεύονται τα παράκτια οικοσυστήματα και τα τοπία και να αποτρέπεται η ρύπανση της θάλασσας, των υδάτων, του αέρα και του εδάφους

- Η ενθάρρυνση του αειφόρου παράκτιου τουρισμού με τον οποίο διατηρούνται τα παράκτια οικοσυστήματα, οι φυσικοί πόροι, η πολιτιστική κληρονομιά και τα τοπία

- Η λήψη των απαραίτητων μέτρων για να ρυθμιστούν ή, εάν είναι απαραίτητο, να απαγορευθούν οι δραστηριότητες που μπορούν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στους υγροτόπους και τις εκβολές ποταμών και ρεμάτων

- Η ανάληψη, στο μέτρο του δυνατού, της αποκατάστασης των υποβαθμισμένων παράκτιων υγροτόπων με σκοπό την επανενεργοποίηση του θετικού ρόλου τους στις οικολογικές διεργασίες των παράκτιων ζωνών

- Κατά τη σύνταξη νέων ΤΠΣ/ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και ειδικά κατά τον ορισμό ζωνών χωροθέτησης χρήσεων, να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των αναγκών και δυνατοτήτων της παράκτιας ζώνης σε μια ευρύτερη περιοχή και όχι μόνο στην περιοχή του Δήμου.

Ήδη εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια θα πρέπει επίσης άμεσα να τροποποιηθούν προκειμένου να ενσωματωθούν οι παραπάνω ρυθμίσεις και να πραγματοποιηθούν διορθώσεις σε περιπτώσεις ασυμβατότητας.

9. Προστασία, διατήρηση και ανάδειξη του πολιτιστικού περιβάλλοντος

Επιβάλλεται να καθορίζονται, βάσει της σημαντικότητας και της ελκυστικότητας των πολιτιστικών πόρων, οι κατά περίπτωση απαιτούμενες περιμετρικές ζώνες ανάδειξης του περιβάλλοντος χώρου και υποδοχής λειτουργιών εξυπηρέτησης των επισκεπτών τους με στόχο τόσο τη διατήρηση της αξίας τους, αλλά και την παροχή υψηλής ποιότητας εμπειρίας στους επισκέπτες τους.

Πρωτεύεται η ενίσχυση της δικτύωσης των πολιτιστικών πόρων που αφορά τόσο στην εννοιολογική και ψηφιακή όσο και στη φυσική δικτύωση των περιοχών, η οποία θα επιτρέπει την απρόσκοπτη μετακίνηση επισκεπτών από όλες τις χωρικές ενότητες της περιφέρειας, με κύριες προτεραιότητες την ενίσχυση της:

- ο ακτοπλοϊκής σύνδεσης Χαλκιδικής - Πιερίας και Σταυρού - Θάσου - Αγίου Όρους για την εξυπηρέτηση εσωτερικών τουριστικών μετακινήσεων

- ο σύνδεσης Δίου - Βεργίνας - Πέλλας

- ο σύνδεσης της Αμφίπολης

- ο σύνδεση της Ρεντίνας

- ο δημιουργία δικτύου ποδηλάτου περιφερειακής κλίμακας και, δυνητικά, σύνδεση με το ευρωπαϊκό δίκτυο EUROVELO

Με στόχο την προστασία του πολιτιστικού αποθέματος από τις πιέσεις εξάπλωσης των τουριστικών, οικιστικών και λοιπών χρήσεων, και ταυτόχρονα την ανάδειξη του, μέσω αυτής της προστασίας ως καθοριστικού πόρου της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού τομέα στην περιφέρεια, προβλέπονται οι εξής κατευθύνσεις:

- Ενίσχυση των ανασκαφικών εργασιών και ολοκλήρωση της οριοθέτησης των αρχαιολογικών χώρων - ζωνών προστασίας που θα λαμβάνουν υπόψη και την ανάγκη διατήρησης επαρκών περιμετρικών χώρων για την εγκατάσταση υποδομής για την προσβασιμότητα και ανάδειξη τους.

- Ενσωμάτωση στο τουριστικό προϊόν των αρχαιολογικών χώρων που βρίσκονται εντός τουριστικών ζωνών όπως: ο ναός του Ποσειδώνα στο Ποσειδί, ο ναός του Άμμωνα-Δία στην Άθυτο, το σπήλαιο των Πετραλώνων, η αρχαία Ποτίδαια, η διώρυγα του Ξέρξη στα Ν. Ρόδα, η Λήκυθος, το Κάστρο του Πλαταμώνα, οι πηγές και τα αρχαιολογικά ευρήματα στον ΝΑ Όλυμπο κ.α. με την υλοποίηση έργων - δράσεων ανάδειξης, προστασίας, πρόσβασης και ερμηνείας.

Ειδικά για τη Χαλκιδική (ΑΧΕ 7), προβλέπεται η ενίσχυση της διασύνδεσης του πολιτισμού με τον τουρισμό μέσω της δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου σχεδίου που θα περιλαμβάνει δημιουργία διαδρομών, σημάνσεις, λήψη μέτρων προστασίας - ανάδειξης που θα περιλαμβάνουν και πολεοδομικά μέτρα ή και απαγορεύσεις, δημιουργία μουσειακών υποδομών, κ.α..

Ως προς το οικιστικό απόθεμα, κύρια κατεύθυνση αποτελεί η εξάπλωση της προστασίας των παραδοσιακών οικισμών και συνόλων μέσα από τη διερεύνηση στις περιοχές που συγκεντρώνονται ενδιαφέροντες οικισμοί όπως ο Χολομώντας, ο Βερτίσκοκ (Σοχός, Όσσα, Βερτίσκοκ έως Βρασνά) και την περιοχή Μπέλες - Ελληνοβουλγαρικής Μεθορίου.

Σε συνδυασμό με την Στρατηγική Προστασίας του Τοπίου (άρθρο 11 του παρόντος), η προστασία, διαχείριση

και ανάδειξη της πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς θα πρέπει να εμπλουτιστεί και συμπεριλάβει νέα στοιχεία, όπως:

- Προσφυγικούς οικισμούς και εργατικές κατοικίες.
- (Πρωτο) Βιομηχανικά - βιοτεχνικά συγκροτήματα και περιοχές.
- Περιοχές εγκατάστασης παραδοσιακών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 11

Στρατηγική και ειδικές κατευθύνσεις για το Τοπίο

Το Τοπίο της Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί μέρος της φυσικής και πολιτιστικής της κληρονομιάς. Η περιφερειακή στρατηγική για το Τοπίο έχει ως στόχο τον τερματισμό πρακτικών που υποβαθμίζουν την αξία των στοιχείων του, τη λήψη προληπτικών και θεραπευτικών μέτρων για τη βελτίωση της ποιότητας του συνολικά και την ανάδειξη του ως έναν καθοριστικό πόρο για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Περιφέρειας. Σχεδιάστηκε και εξειδικεύτηκε λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες συνεργειας με ορισμένους παραγωγικούς τομείς και κλάδους στους οποίους η Κεντρική Μακεδονία διαθέτει δυνατότητες. Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός θα πρέπει να λάβει υπόψη του τις δυνατότητες αυτές και να εντάξει μέτρα και δράσεις για την ενίσχυσή τους.

Βάσει του σχεδιασμού, οι συνδέσεις αυτές είναι:

- Το τοπίο του Ολύμπου και η φήμη του ονόματός του με τη συνολική τουριστική ανάπτυξη της Κεντρικής Μακεδονίας και τη γενικότερη διεθνή αναγνώριση των περιφερειακών προϊόντων.

- Το τυπικό μεσογειακό τοπίο της παράκτιας Χαλκιδικής ως παράγοντας ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος της Χαλκιδικής, έναντι πολιτικών προγραμματίστης επέκτασης των τουριστικών χρήσεων χαμηλής προστιθέμενης αξίας.

- Η (υπο)Ζώνη της Ελιάς ως τοπίο διεθνούς αξίας με την προώθηση της Πράσινης Ελιάς ως προϊόντος Π.Ο.Π. της Χαλκιδικής.

- Το τοπίο των δρόμων του κρασιού, με την προώθηση των Μακεδονικών ποικιλιών κρασιού στις διεθνείς αγορές και την προώθηση του γαστρονομικού τουρισμού.

- Το ορεινό τοπίο με την ενίσχυση βιώσιμων πρωτοβουλιών για την τοπική ανάπτυξη στον ορεινό όγκο και την ανάπτυξη της αειφόρου ορεινής δασοπονίας.

- Το αγροτικό τοπίο του κάμπου της Θεσσαλονίκης ως σήμα κατατεθέν των γεωργικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας της περιοχής, όπως τα ροδάκια, τα κεράσια κ.α.

Οι ζώνες τοπίων που εντοπίζονται στην περιφέρεια έχουν χαρακτηριστεί και αξιολογηθεί με βάση την αξία τους σε Διεθνούς, Εθνικής και Περιφερειακής αξίας ή σε Ιδιαίτερως Υποβαθμισμένα, όπως φαίνονται στον παρακάτω Πίνακα.

	ΖΩΝΕΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΖΩΝΕΣ ΤΟΠΙΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΞΙΑΣ	Ευρύτερη περιοχή του Ολύμπου	Εθνικός Δρυμός και Αρχαιολογικός Χώρος Ολύμπου
	Χαλκιδική	Παράκτια Ζώνη - Χολωμόντα
		Ζώνη Ελιάς
		Αθωνικό Τοπίο
ΖΩΝΕΣ ΤΟΠΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ	Παραμεθόρια Ζώνη	Ορεινή Αλμωπία (Βόρας, Πινόβο, Τζένα)
		Πάικο - Δοϊράνη - Μπέλλες
		Εθνικό Πάρκο Κερκίνης - Σιντική
	Δρόμοι του Κρασιού	Νάουσας - Λευκαδίων
		Πέλλας - Γουμένισας
		Θεσσαλονίκης - Βερτίσκου - Όσσας
	Εθνικό Πάρκο Κορώνειας - Βόλβης - Χαλκιδικής	Λεκάνη Μυγδονίας
	Πεδιάδα Θεσσαλονίκης	Εθνικό Πάρκο Αξιού - ορυζώνες
ΖΩΝΕΣ ΤΟΠΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΞΙΑΣ	Στενά και Κοιλάδα Αγγίτη - Σπήλαιο Αλιστράτης	Βεργίνα - κοιλάδα Αλιάκμονα
		Πέλλα
	Αστικά, Πρωτοβιομηχανικά και περιαστικά τοπία της Μακεδονίας	Ιστορικά Κέντρα Θεσσαλονίκης, Σερρών, Βέροιας, Έδεσσας και Άνω Πόλη Θεσσαλονίκης
		Πρωτοβιομηχανικές περιοχές Λαχανοκήπων (Μπεχ Τσινάρ), Λατομεία Ασβεστοχωρίου, Νάουσα
		Περαστικά δάση και ρέματα
ΖΩΝΕΣ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΜΕΝΟΥ ΤΟΠΙΟΥ	Περιαστική Ζώνη Θεσσαλονίκης	Ανατολική Ζώνη
	Λατομικές και Εξορυκτικές ζώνες	Δυτική Ζώνη
		Σημειακά - διάσπαρτα
	Παράκτια ζώνη ανατολικής ακτής Θερμαϊκού/Χαλκιδικής	Συνεχές από Αγγελοχώρι ως Ποτίδαια
		Κατά τόπους, παράκτια ή γραμμικά παρά τους κύριους οδικούς άξονες της πεδινής Χαλκιδικής

Κατευθύνσεις ανά περιοχή ορίζονται ως εξής:

Περιοχή του Ολύμπου:

- Έλεγχος των, τουριστικών και οικιστικών, πιέσεων που αλλοιώνουν την αισθητική εικόνα, κύρια στην παράκτια ζώνη της Ολυμπιακής Ακτής (ΑΧΕ 6 και ΑΧΕ 9), μέσα από την εξειδίκευση μορφολογικών κανόνων και έργα εξωραϊσμού των οικιστικών, παραθεριστικών και τουριστικών υποδοχών, την οργάνωση της υφιστάμενης εκτός σχεδίου δόμησης και τον περιορισμό περαιτέρω εξάπλωσής της.

- Ως παγκόσμιο απόθεμα, ο Όλυμπος θα πρέπει να διατηρηθεί επισκέψιμος (κάτω από τα όρια της φέρουσας ικανότητάς του). Η διατήρηση της πεζής ανάβασης και η απαγόρευση κυκλοφορίας οχημάτων ή άλλων μορφών μηχανικής ανάβασης πέραν της μονής Αγ. Διονυσίου οφείλει να προστατευτεί καθώς η διάνοιξη οδών ή στυλμάτων θα διαταράξει ανεπανόρθωτα την ακεραιότητα του τοπίου. Για την ανάδειξη των περιπατητικών διαδρομών του Ολύμπου θα πρέπει να υλοποιηθούν παρεμβάσεις για τη σήμανση, την ασφάλεια και τη μείωση των οχλήσεων σε εναρμόνιση με την αισθητική του τοπίου και με τη χρήση φυσικών υλικών.

Ζώνη της Ελιάς:

- Αποφυγή της διαταραχής του Ελαιώνα από διάσπαρτες χρήσεις και δραστηριότητες με τη λήψη μέτρων αποφυγής της εκτός σχεδίου εγκατάστασης δραστηριοτήτων που προκαλούν οπτική όχληση (αποθήκες υλικών, συνεργεία κ.α.) σε περιοχές συγκέντρωσης ελαιοκαλλιέργειών.

- Θέσπιση μορφολογικών κανόνων δόμησης για την ένταξη της κατοικίας ή άλλων κατασκευών στο τοπίο του Ελαιώνα όπως, αντικατάσταση περιφράξεων με ξερολιθιές, χρήση αποκλειστικά ενδημικών ειδών βλάστησης και διατήρηση ελαιόδεντρων εντός των προκηπίων των κατοικιών.

- Αποκατάσταση λατομικών περιοχών με ενδημικά είδη ή δημιουργία νέων ελαιώνων σε ζώνες αποκατάστασης.

Παράκτια Ζώνη της Χαλκιδικής, Χολομώντας:

- Διαφύλαξη αδόμητων (δασωμένων κύρια με πεύκα) κενών μεταξύ των οικισμών, ενίσχυση των αναδασώσεων - αποκατάσταση και λήψη μέτρων για προστασία της διαδικασίας φυσικής αποκατάστασης στις καμένες δασικές εκτάσεις της Κασσάνδρας.

- Μέριμνα για την προφύλαξη της φυσικής οριογραμμής (κορυφές, διάσελο) από τη δόμηση στις εκτός σχεδίου περιοχές.

- Λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της διάβρωσης της παράκτιας ζώνης. Λήψη μέτρων για την προστασία του τοπίου και των παραγόντων που ενισχύουν τη μελισσοκομία σε όλες τις ζώνες της Χαλκιδικής.

Παραμεθόρια Ζώνη:

- Λήψη μέτρων περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης κυρίως στις περιοχές ανάπτυξης χιονοδρομικών κέντρων.

- Μέτρα ολοκληρωμένης διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων με στόχο τη διατήρηση και την ενίσχυση αυτών, αλλά και διατήρηση των παραδοσιακών αγροτικών τοπίων.

- Διατήρηση του μορφολογικού ύψους και της συνεκτικότητας των παραθεριστικών οικισμών και εκτόνωση νέων αναγκών για επεκτάσεις προς την ημιορεινή ζώνη.

- Αποκατάσταση και ανάδειξη δικτύων πεζοπορικών διαδρομών και σημείων θέας.

- Οργάνωση της κτηνοτροφικής παραγωγής βάση των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η αειφορία των πόρων αλλά και η υγιεινή των τροφίμων.

- Ρύθμιση της ανάπτυξης των ΑΣΠΗΕ σε σχέση με την δασόρια και την κορυφογραμμή προκειμένου να περιορίζεται η αισθητική ρύπανση.

- Λήψη μέτρων για τη βελτίωση της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων, περιορισμός της διάβρωσης και της στερεομεταφοράς σε χείμαρρους και ποτάμια, διατήρησης του ύψους των αποθεμάτων στις λίμνες της ζώνης (Βεγορίτιδα, Τ.Λ. Άγρια, Δοϊράνη, Τ.Λ. Κερκίνης), καθώς και ανάπτυξη ήπιων δραστηριοτήτων συμβατών με το καθεστώς οικολογικής προστασίας τους.

Πεδιάδα της Θεσσαλονίκης:

- Πρέπει να αποφευχθεί η χωροθέτηση περαιτέρω μονάδων φωτοβολταϊκών στο αρδευόμενο τμήμα της πεδιάδας Θεσσαλονίκης - Ημαθίας - Πέλλας - Πιερίας δεδομένης της διαθεσιμότητας γης στην ημιορεινή ζώνη. Ιδιαίτερα θα πρέπει να προφυλαχτεί ο ορυζώνας της Θεσσαλονίκης (περιοχές ΑΔ' του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού) και η περιοχή ανάπτυξης καλλιεργείων ροδακινιάς - κερασιών στην Ημαθία - Πέλλα. Ειδικά για την προστασία του τοπίου των ορυζώνων στο Εθνικό Πάρκο, δεν κρίνεται σκόπιμη η διατήρηση της πρόβλεψης δημιουργίας ΒΙΟΠΑ περί των κόμβων της ΠΑΘΕ.

- Απομάκρυνση των παράνομων δραστηριοτήτων που είτε καταλαμβάνουν χώρους γεωργικών αποθηκών φιλοξενώντας ασύμβατες δραστηριότητες, είτε έχουν εγκατασταθεί παράνομα ή παράτυπα από τις περιοχές προτεραιότητας για το τοπίο (Εθνικό Πάρκο Δέλτα, Βεργίνα, Λευκάδια, Πέλλα).

- Εξειδίκευση μορφολογικών κανόνων για γεωργικές αποθήκες που θα είναι σύμφωνοι κατ' αρχάς με τα λειτουργικά πρότυπα και τις απαιτήσεις της γεωργίας.

- Η περιοχή νοτίως του Καλοχωρίου, που εμπίπτει εντός των ορίων των προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 GR1220010 και GR1220002, να χαρακτηριστεί ως «Περιοχή ανάδειξης και διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών», όπου δύναται να καθορίζονται ειδικοί όροι, περιορισμοί και χρήσεις σε συμφωνία με τις διατάξεις της υπουργικής απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/47695/2669/2018 (Δ' 294), όπως αυτή συμπληρώθηκε με το (Δ' 317), καθώς και με το υπό έκδοση Προεδρικό Διάταγμα του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού - Λουδία - Αλιάκμονα.

Αμπελώνας της Κεντρικής Μακεδονίας (Δρόμοι του Κρασιού):

- Ταυτοποίηση αμπελώνων και σύνδεση τοπωνύμιων-οίων.

- Υποστήριξη της χρήσης ενδημικών ποικιλιών.

- Αποφυγή της χωροθέτησης δραστηριοτήτων σε περιοχές με εκτεταμένους αμπελώνες προκειμένου να διαφυλαχθούν οι περιοχές αυτές από τον κατακερματισμό.

- Ανάδειξη του διαδρόμου και των προϊόντων του δρόμου του κρασιού.

Εθνικό Πάρκο Κορώνειας - Βόλβης.

- Λήψη μέτρων περιορισμού της αστικής διάχυσης στην περιοχή του Λαγκαδά και στο Δυτικό τμήμα του Εθνικού Πάρκου.

- Υποστήριξη των μέτρων διαχείρισης των υδάτων που στοχεύουν στην αύξηση της ποιότητας και της ποσότητας νερού των λιμνών.

- Προστασία του Βυζαντινού Ελαιώνα Βόλβης (χαρακτηρισμός του ως μνημείου της Φύσης).

- Βιώσιμη εκμετάλλευση και ανάδειξη της καστροπολιτείας της Ρεντίνας και των μνημείων που την περιβάλλουν.

- Ανάδειξη περιπατητικών, περιηγητικών και ποδηλατικών διαδρομών στις λίμνες, τον ορεινό και τον ημιορεινό χώρο, αλλά και των βυζαντινών μνημείων σύμφωνα με το Σχέδιο Τουριστικής Ανάπτυξης του Φορέα Διαχείρισης.

- Ενίσχυση του μουσείου του Κέντρου Πληροφόρησης του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου με ειδική θεματική έκθεση για την ιστορία της Λίμνης Κορώνειας.

- Διασύνδεση του τοπίου με την ανάπτυξη του γαστρονομικού τουρισμού, του τουρισμού υγείας - ιαματικού, αλλά και του ήπιου, μη μηχανοκίνητου, ναυταθλητισμού (Βόλβη).

Στενά και κοιλάδα του Αγγίτη - Αλιστράτη

- Διατήρηση του μορφολογικού ύφους των οικισμών.

- Ανάδειξη δικτύων πεζοπορικών διαδρομών και σημείων θέας.

- Ανάπτυξη υποδομών για την άσκηση ήπιων δραστηριοτήτων τουρισμού στο Ποτάμι

- Ανάδειξη του Σπηλαιού.

Αστικά, πρωτοβιομηχανικά και περιαστικά τοπία της Μακεδονίας.

Εκπόνηση/εφαρμογή μελετών ανάπλασης, αξιοποίησης, ανάδειξης με έμφαση στην ανάπτυξη του τουρισμού πόλης και την ανάπτυξη περιπατητικών διαδρομών.

Άρθρο 12

Χωρική οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων

Α. Πρωτογενής τομέας παραγωγής

Δίνονται οι εξής κατευθύνσεις χωρικής πολιτικής για τον πρωτογενή τομέα, λαμβάνοντας υπόψη και την οριοθέτηση Ευρύτερων Αναπτυξιακών Ζωνών (ΕΑΖ) στο άρθρο 6 του παρόντος:

- Στην ΕΑΖ Γεωργίας, προωθείται η κατάργηση των παρεκκλίσεων αρτιότητας που προβλέπει η νομοθεσία περί εκτός σχεδίου δόμησης. Επίσης, εγκαταστάσεις άλλων τομέων να αφορούν καθετοποίηση ή συμπληρωματικότητα με τον πρωτογενή τομέα, πχ μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, αγροτουρισμός.

- Στις αρδευόμενες περιοχές, και στις περιοχές στις οποίες έχει γίνει αναδασμός, προβλέπεται η απαγόρευση της χωροθέτησης κατοικίας.

- Κατηγοριοποίηση το ταχύτερο δυνατό της γεωργικής γης βάσει των κριτηρίων και της διαδικασίας της κείμενης νομοθεσίας. Η περαιτέρω καθυστέρηση οδηγεί σε απώλεια του κύριου εδαφικού πόρου του τομέα.

- Στην Ορεινή Ευρύτερη Ζώνη του παρόντος, και ιδίως στις περιοχές που περιλαμβάνουν τμήματα της ΕΑΖ

Κτηνοτροφίας-Πτηνοτροφίας, προωθείται η δημιουργία Κτηνοτροφικών Πάρκων (βάσει της της κείμενης νομοθεσίας. Επίσης, προωθείται η επί τόπου βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων των μονάδων κτηνοτροφίας-πτηνοτροφίας.

- Ενίσχυση και ανάδειξη της παραγωγής τοπικών προϊόντων με στόχο να ενδυναμωθούν τα ήδη χαρακτηρισμένα και να ενταχθούν νέα Προϊόντα Τοπικής Προέλευσης και να εξεταστεί η τυποποίηση προϊόντων υψηλής ποιότητας από προστατευόμενες περιοχές παγκόσμιας ή ευρωπαϊκής σημασίας.

- Σε όλο το μήκος της παράκτιας ζώνης η βελτίωση των υποδομών των υφιστάμενων αλιευτικών καταφυγίων και, όπου υπάρχει ανάγκη, η δημιουργία νέων για την προστασία και τον ελλιμενισμό των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών.

Ειδικότερα για τις ΑΧΕ δίδονται οι εξής κατευθύνσεις: ΑΧΕ 1, 2 και 3 (της περιμετρικής Ορεινής Ευρύτερης Ζώνης):

- Ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, δασοπονίας και μελισσοκομίας με παράλληλη υψηλή προστασία, διατήρηση και ανάδειξη της φύσης στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

- Σύνδεση της αγροτικής δραστηριότητας με την προώθηση ειδικών - εναλλακτικών μορφών τουρισμού (πχ. ιαματικός, οικοτουρισμός, περιπατητικός τουρισμός).

- Οριοθέτηση ευρύτερων ζωνών για την εγκατάσταση-μετεγκατάσταση της κτηνοτροφικής δραστηριότητας και την εφαρμογή αειφόρας βόσκησης, υπό τις προϋποθέσεις των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης. Ρύθμιση των σχέσεων κτηνοτροφίας - τουρισμού, πχ. τήρηση όρων και αποστάσεων των κτηνοτροφικών μονάδων από τουριστικές και άλλες ασύμβατες χρήσεις.

- Προώθηση της χρήσης της γεωθερμίας στις θερμοκηπιακές καλλιέργειες, στις περιοχές όπου υπάρχει αντίστοιχο δυναμικό.

- Αναδιάρθρωση της αγροτικής παραγωγής ανάλογα με την ποιότητα και την ποσότητα των υδάτων κάθε περιοχής.

ΑΧΕ 4 (της κεντρικής Ορεινής Ευρύτερης Ζώνης):

- Διατήρηση της γεωργικής χρήσης γης με προσοχή στη διεπαφή με τις περιοχές προστασίας της φύσης στο νότιο και βορειότατο άκρο της Ενότητας.

- Προστασία και πολυλειτουργική αειφόρα διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων με έμφαση στην αντιπυρική του προστασία, βελτίωση της ορεινής υδρονομίας προς όφελος της βελτίωσης του ισοζυγίου της κατάντι περιοχής των λιμνών και προστασία από τη διάβρωση των ορεινών όγκων.

- Ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και διευθέτηση των περιοχών συγκέντρωσής της στον ημιορεινό χώρο.

ΑΧΕ 5 (στον ορεινό/ημιορεινό όγκο του Χολομώντα και (σε επέκταση) Χορτιάτη):

- Αναδιάρθρωση του τομέα προς την κατεύθυνση της εξωστρεφούς γεωργίας/κτηνοτροφίας/δασοπονίας, κτηνοτροφίας και διατήρηση της γεωργικής χρήσης γης έναντι των πιέσεων από την τουριστική δραστηριότητα και την παραθεριστική κατοικία.

- Προστασία και πολυλειτουργική αειφόρος διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων με έμφαση στην αντιπυρική τους προστασία.

- Σύνδεση της αγροτικής δραστηριότητας και κυρίως της αμπελουργίας/οινοποίησης και της ελαιοπαραγωγής (στα ημιορεινά) και σύνδεση τους με ειδικές-εναλλακτικές μορφές τουρισμού (πχ. περιπατητικός, γαστρονομικός).

- Ανάπτυξη της εκτατικής κτηνοτροφίας, δασοκομίας και μελισσοκομίας με παράλληλη προστασία της φύσης στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

ΑΧΕ 6 (της Παράκτιας Ευρύτερης Ζώνης, στα παράλια της Πιερίας):

- Αναδιάρθρωση προς την κατεύθυνση της εξωστρεφούς γεωργίας/κτηνοτροφίας και διατήρηση γεωργικής γης με προσοχή στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/47695/2669/2018 (Δ' 294), όπως αυτή συμπληρώθηκε με το (Δ' 317), καθώς και με το υπό έκδοση Προεδρικό Διάταγμα του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού-Λουδία - Αλιάκμονα και το άρθρο 11 του παρόντος.

- Ενίσχυση υδατοκαλλιέργειας και διευθέτηση συγκρούσεων με τις περιοχές προστασίας της φύσης.

- Διατήρηση γεωργικής χρήσης έναντι πιέσεων από τουριστική δραστηριότητα και παραθεριστική κατοικία, σύνδεση της αγροτικής δραστηριότητας με την τουριστική.

ΑΧΕ 7 (Παράκτια Ευρύτερη Ζώνη, παράλια Χαλκιδικής και Στρυμονικού):

- Αναδιάρθρωση προς την κατεύθυνση της εξωστρεφούς γεωργίας με επικέντρωση στις περιοχές αρδευόμενης γεωργικής γης.

- Εκμετάλλευση των γεωθερμικών πόρων της Ν. Ποτίδαιας για την ανάπτυξη της γεωργίας στην περιοχή της Κασσάνδρας και προστασία των γεωργικών γαιών στο σύνολο της ΑΧΕ.

- Εντατική ανάπτυξη των πολιτικών για την προσαρμογή και αντιμετώπιση στην κλιματική αλλαγή και την αντιμετώπιση κινδύνων λειψυδρίας/ ερημοποίησης, δασικών πυρκαγιών, διάβρωσης ακτών. Κατά προτεραιότητα κάλυψη περιβαλλοντικών υποδομών.

- Ενίσχυση της αλιείας και ενίσχυση της υδατοκαλλιέργειας σε περιοχές που δεν δημιουργούνται συγκρούσεις με την τουριστική ανάπτυξη.

- Διευθέτηση συγκρούσεων με περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 (ΕΖΔ/ΖΕΠ Σιθωνίας, Σταγίρων, εκβολών Στρυμόνα, Αγ. Μάμαντος κ.τλ.) και τις Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών.

ΑΧΕ 8, 9, 10 και 11 (της Πεδινής μη Παράκτιας Ευρύτερης Ζώνης):

- Επανασυγκρότηση των οικονομικών συνδέσεων γεωργίας, μεταποίησης και εφοδιαστικής (ιδιαίτερα στις ΑΧΕ 8 και 9) και διευθέτηση των μεταξύ τους συγκρούσεων χρήσεων (στην ΑΧΕ 9). Ενίσχυση της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα αλλά και του ευρύτερου τομέα της μεταποίησης.

- Οργάνωση υποδομών υποστήριξης διαμετακόμισης τοπικών προϊόντων στην ΑΧΕ 8 επί του Άξονα Θεσσαλονίκης Προμαχώνα.

- Ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και διευθέτηση των περιοχών συγκέντρωσης της (ειδικότερα στις ΑΧΕ 8, 9 και, ιδίως, 11) όπως και της πτηνοτροφίας (στην ΑΧΕ 9). Οργάνωση της κτηνοτροφικής παραγωγής στο νοτιοδυτικό τμήμα της περιοχής εκτός των περιοχών προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος του Ολύμπου.

- Προστασία των εκτάσεων υψηλής παραγωγικότητας, ιδίως στις ΑΧΕ 8, και 11, εφόσον διατηρούν ακόμα τέτοια χαρακτηριστικά.

- Διατήρηση της γεωργικής χρήσης γης, προστασία της αρδευόμενης γης και διευθετήσεις έναντι των πιέσεων από άλλους τομείς.

- Διατήρηση της γεωργικής χρήσης γης και προστασία της αρδευόμενης γης με προσοχή στη διεπαφή με τις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 (στο βόρειο άκρο της ΑΧΕ 8, στο δυτικό άκρο της ΑΧΕ 10, στο βόρειο και νοτιο-ανατολικό άκρο της ΑΧΕ 9 και ιδίως στο σύνολο της ΑΧΕ 11).

- Εξειδίκευση των ζωνών με επιτρεπόμενες χρήσεις και των ΠΟΑΠΔ πρωτογενούς τομέα.

- Εκμετάλλευση του γεωθερμικού δυναμικού προς όφελος της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα.

- Μέριμνα για τη διατήρηση του εδαφοϋδατικού δυναμικού.

- Αναδιάρθρωση της αγροτικής παραγωγής ανάλογα με την ποιότητα και την ποσότητα των υδάτων κάθε περιοχής. Σε περιοχές προστασίας όπου ο υδροφόρος ορίζοντας είναι επιβαρυνμένος (π.χ. λίμνη Κορώνεια) θα πρέπει να απαγορεύονται οι υδροβόρες καλλιέργειες και να ενθαρρύνονται οι ξηρικές, όπως και οι βιολογικές.

ΑΧΕ 12 (της Πεδινής μη Παράκτιας Ευρύτερης Ζώνης μεταξύ των ΑΧΕ 5 και 7):

- Διατήρηση της γεωργικής χρήσης γης, προστασία της αρδευόμενης γης και των εκτάσεων υψηλής παραγωγικότητας έναντι των πιέσεων από την τουριστική δραστηριότητα και την παραθεριστική κατοικία. Εκμετάλλευση γεωθερμικών πόρων.

Β. Ενέργεια και ΑΠΕ

Η ολοκλήρωση και λειτουργία του ΤΑΡ αποτελεί και χωροταξική προτεραιότητα, που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τον υποκείμενο σχεδιασμό και τις αδειοδοτικές διαδικασίες. Ο υποκείμενος σχεδιασμός θα πρέπει να εξετάζει τις πιθανές επιδράσεις του ΤΑΡ στις χρήσεις γης στις περιοχές διέλευσής του και να δίνει κατευθύνσεις περιορισμού ή απαγόρευσης της δόμησης κατά μήκος του αγωγού, όπου απαιτείται.

Η αξιοποίηση του σημαντικού αιολικού δυναμικού αποτελεί προτεραιότητα, όπως επίσης και η εγκατάσταση μικρών μονάδων σε συνέργεια με την ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διαχείρισης σε αστικές περιοχές. Βασική κατεύθυνση αποτελεί, επίσης, η ενθάρρυνση της δημιουργίας ΜΥΗΣ, ιδίως στην Ορεινή Ευρύτερη Ζώνη του παρόντος.

Οι ρυθμίσεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ, θα πρέπει να εναρμονιστούν με τα μέτρα των Σχεδίων Διαχείρισης Υδάτων. Για τον λόγο αυτό εφεξής για την εγκατάσταση νέων Μ.Υ.Η.Ε ή την ανανέωση λειτουργίας μιας μονάδας θα πρέπει υποχρεωτικά να έχουν

ολοκληρωθεί οι διαδικασίες καθορισμού της φέρουσας ικανότητας του υδάτινου σώματος σύμφωνα με κριτήρια της κείμενης νομοθεσίας και λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες κλιματολογικές συνθήκες, αλλά και τις μεσοπρόθεσμες τάσεις.

Λόγω της διαθεσιμότητας υπερπληθώρας περιοχών κατάλληλων για την εγκατάσταση αυτόνομων μονάδων Φ/Β, αυτές θα πρέπει να κατευθυνθούν εκτός περιοχών που μπορούν να αξιοποιηθούν καλύτερα με άλλες χρήσεις. Η εγκατάσταση Φ/Β και αιολικών πάρκων πρέπει να αποφεύγεται εντός ζωνών προστασίας του αγροτικού τοπίου, εντός των εθνικών πάρκων και, γενικότερα, περιοχών προστασίας (Natura 2000, δασικές περιοχές).

Η χωροθέτηση εγκαταστάσεων αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας πρέπει να λαμβάνει σοβαρώς υπόψη της τις επιπτώσεις στο τοπίο και τις ενδεχόμενες παρενέργειες σε άλλους τομείς για τους οποίους το τοπίο έχει ιδιαίτερη σημασία. Στο πλαίσιο αυτό, δίνεται αρνητική χωροταξική κατεύθυνση, για εγκατάστασή τους στις σημαντικές ζώνες τοπίου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο παρόν, καθώς και στις περιοχές που περιλαμβάνονται στην ΕΑΖ Τουρισμού.

Η χρήση της γεωθερμίας και των σημαντικών γεωθερμικών πόρων είναι απόλυτης προτεραιότητας για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Η διείσδυση της γεωθερμικής ενέργειας απαιτείται για:

- Την ενίσχυση της γεωργικής παραγωγής και κύρια ως πηγή ενέργειας για τη δημιουργία πρώιμων (υψηλής τιμής και ανταγωνιστικότητας) προϊόντων.
- Την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της κτηνοτροφίας
- Τη βιομηχανική χρήση ως πηγή ενέργειας
- Τον τουρισμό στις περιοχές θερμαλισμού
- Την οικιακή χρήση για κλιματισμό.

Ειδικά για την χρήση της γεωθερμίας στη γεωργία, θα πρέπει άμεσα να προωθηθεί η αδειοδότηση της εκμετάλλευσης, η εγκατάσταση και ανάπτυξη συλλογικών συστημάτων και δικτύων για τις περιοχές του Κάμπου των Γιαννιτσών - Βέροιας, για την Κοιλάδα του Στρυμόνα και για τον Κάμπο των Ν. Μουδανιών.

Η δυνατότητα εκμετάλλευσης της γεωθερμίας για οικιστικές και μη χρήσεις, σε περιοχές που υπάρχει αξιόλογο δυναμικό, θα πρέπει να εξετάζεται και να ενθαρρύνεται κατά τον σχεδιασμό νέων οικιστικών υποδοχέων ή τις αναθεωρήσεις υφιστάμενων καθώς και κατά την εκπόνηση ΤΠΣ/ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και να αποτελεί ένα από τα κριτήρια για τη χωροθέτηση οργανωμένων παραγωγικών υποδοχέων.

Γ. Μεταποίηση

Προκρίνεται η στήριξη της μεταποίησης εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας στις σημερινές ζώνες συγκέντρωσης της (βλ. άρθρο 6.Ε) με εκσυγχρονισμό ή και επέκταση των υφιστάμενων μεγάλων εγκαταστάσεων, και κορεσμένων Βιομηχανικών Πάρκων (π.χ. επέκταση ΒΙΠΕ Σίνδου προς τα δυτικά), η ανάπτυξη νέων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων του Ν.3982/2011, η εξυγίανση των υφιστάμενων Ατυπων Βιομηχανικών Ζωνών (ΑΒΖ) μέσω ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης

ή Μεμονωμένων Μεγάλων Μονάδων, και η προώθηση και νέων επενδύσεων. Η χωροθέτηση των τελευταίων ενθαρρύνεται να ακολουθήσει τις κατευθύνσεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου της Βιομηχανίας, αλλά με δεδομένο ότι έχει παρέλθει μεγάλο διάστημα από την έγκριση του τελευταίου, είναι αποδεκτή η αναζήτηση και νέων περιοχών υποδοχής, συμβατών με τις γενικότερες χωρικές προτεραιότητες του παρόντος Πλαισίου.

Χωροθετήσεις επενδύσεων που ενισχύουν υφιστάμενα διακλαδικά συμπλέγματα, παραγωγικές αλυσίδες, και τις δραστηριότητες 4ης βιομηχανικής επανάστασης ενθαρρύνονται ισχυρά. Το ίδιο ισχύει και για την αξιοποίηση του νομικού πλαισίου των Επιχειρηματικών Πάρκων για την οργάνωση υφιστάμενων συγκεντρώσεων καθώς και για νέες επενδύσεις.

Το ζήτημα της μετεγκατάστασης επιχειρήσεων που λειτουργούν σε ασύμβατες θέσεις αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο των προβλέψεων του ν. 4635/2019, άρ. 13.3.9β.

Όσον αφορά την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης όπως αυτά προσδιορίζονται με την οδηγία 2012/18/ΕΕ (SEVESO III) και την κοινή υπουργική απόφαση 172058/2016, η οποία εκδόθηκε σε συμμόρφωση προς την εν λόγω οδηγία, υπογραμμίζονται οι εξής κατευθύνσεις:

α) Οι φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων (όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 3. παρ. 1 της πιο πάνω ΚΥΑ) οφείλουν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 5, 7, 8 και 11.Α της πιο πάνω κοινή υπουργική απόφαση, και να υποβάλλουν τον Φάκελο Κοινοποίησης του άρθρου 6 της πιο πάνω κοινή υπουργική απόφαση, συμπεριλαμβανομένου του χάρτη που προβλέπεται στην παρ. 11 του άρθρου αυτού με αποτύπωση των σημείων με υψηλή συγκέντρωση πληθυσμού, χώρων συνάθροισης ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, και οικισμών που, στην περίπτωση εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας, βρίσκονται μέσα σε ακτίνα ίση με αυτή της ζώνης ΙΙΙ-Προστασίας πληθυσμού, σύμφωνα με το παράρτημα ΙΧ (παρ. 3) για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος στην εγκατάσταση και, σε περίπτωση εγκαταστάσεων κατώτερης βαθμίδας, μέσα σε ακτίνα 1 Km. Επίσης, φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων ανώτερης βαθμίδας υποχρεούνται να υποβάλλουν Μελέτη Ασφαλείας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 της πιο πάνω κοινή υπουργική απόφαση, στις οποίες θα απεικονίζονται και οι τρεις ζώνες επιπτώσεων (Ι-Προστασία Δυνάμενων Καταστολής, ΙΙ-Προστασία Πληθυσμού-Σοβαρές Επιπτώσεις, και ΙΙΙ-Προστασία Πληθυσμού-Μέτριες Επιπτώσεις) που προσδιορίζονται στον πίν. 3 του Παραρτήματος ΙΧ της πιο πάνω ΚΥΑ.

β) Η Περιφέρεια πρέπει να κατάρτιζε το Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ του άρθρου 11.Β της πιο πάνω κοινή υπουργική απόφαση αναφορικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται έξω από το χώρο των εγκαταστάσεων.

γ) Με βάση τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 της πιο πάνω ΚΥΑ, ελέγχονται μέσω του πολεοδομικού σχεδιασμού και των σχεδίων χρήσεων γης, και λαμβάνοντας υπόψη τις καταχωρισμένες μελέτες ασφαλείας των εγκαταστάσεων SEVESO και τις Ζώνες Ι (Σοβαροί τραυματισμοί και θάνατοι σε σημαντικό ποσοστό), ΙΙ (Μη ανα-

τάξιμες βλάβες στην υγεία για τα περισσότερα άτομα και πιθανοί θάνατοι σε μικρό ποσοστό του πληθυσμού) και ΙΙΙ (Δεν αναμένονται θάνατοι ενώ σε σχετικά μικρό αριθμό ατόμων αναμένονται βλάβες στην υγεία τους) (άρ. 9 και Παράρτημα ΙΧ.3 της κοινή υπουργική απόφαση 172058/2016), τα εξής: ι) η ίδρυση νέων εγκαταστάσεων που υπόκεινται στην κοινή υπουργική απόφαση, ιι) οι μετατροπές στις υφιστάμενες εγκαταστάσεις που υπόκεινται στην πιο πάνω κοινή υπουργική απόφαση και ιιι) οι χωροθετήσεις νέων έργων έξω από τις εγκαταστάσεις, όπως δίκτυα μεταφορών, χώροι δημόσιας χρήσης και οικιστικές ζώνες, όταν η χωροθέτηση ή τα σχετικά έργα ενδέχεται να προκαλέσουν ή να αυξήσουν τον κίνδυνο ενός μεγάλου ατυχήματος είτε να επιδεινώσουν τις επιπτώσεις του. Στο πλαίσιο αυτό, στα σχέδια χρήσεων γης καθώς και κατά τις διαδικασίες εφαρμογής της, πρέπει, α) να τηρούνται κατάλληλες αποστάσεις ασφαλείας μεταξύ των εγκαταστάσεων που καλύπτονται SEVESO και των οικιστικών ζωνών, των κτιρίων και των χώρων δημόσιας χρήσης, των χώρων αναψυχής και, στο μέτρο του δυνατού, του κύριου δικτύου μεταφορών, β) να προστατεύονται οι περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο φυσικό ενδιαφέρον ή είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες και βρίσκονται κοντά σε εγκαταστάσεις που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση, όπου είναι σκόπιμο, με κατάλληλες αποστάσεις ασφαλείας ή με άλλα σχετικά μέτρα, γ) να συνεχίζεται η λειτουργία και ο εκσυγχρονισμός των νόμιμα υφιστάμενων εγκαταστάσεων, με τη λήψη πρόσθετων τεχνικών μέτρων, εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 5 της κοινή υπουργική απόφαση 172058/2016, ώστε να μην αυξάνεται η επικινδυνότητα για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.» Επίσης, στο πλαίσιο αυτό, στις εκτός σχεδίου περιοχές που βρίσκονται σε ζώνες επικινδυνότητας, πρέπει η χωροθέτηση κατοικιών και ευπαθών χρήσεων (πχ. κτήρια και χώροι δημόσιας χρήσης, χώροι αναψυχής...), να συνδέεται με το επίπεδο επικινδυνότητας, με εναρμόνιση προς αυτή την κατεύθυνση τυχόν υφιστάμενου ή νέου πολεοδομικού σχεδιασμού.

Οι πιο πάνω υποχρεώσεις έχουν ιδιαίτερα επείγοντα και κρίσιμο χαρακτήρα σε περιοχές με συσσώρευση εγκαταστάσεων, όπως η Δυτική Θεσσαλονίκη.

Σε ζώνες οικιστικού χαρακτήρα που περιβάλλουν εγκαταστάσεις SEVESO, οι οποίες είχαν εγκατασταθεί πριν από την δημιουργία των ζωνών αυτών, εκτιμάται ότι η λύση της μετεγκατάστασης των δραστηριοτήτων παραμένει βέλτιστη, αλλά μη υλοποιήσιμη στο ορατό μέλλον για δραστηριότητες στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της χώρας. Στον χρονικό ορίζοντα του παρόντος, χωροταξική κατεύθυνση είναι η παραμονή των νόμιμων μονάδων με εφαρμογή της Οδηγίας SEVESO ΙΙΙ και της κοινή υπουργική απόφαση 172058/2016, και της λήψης πρόσθετων τεχνικών μέτρων προστασίας αν αυτό απαιτείται από την εφαρμογή της ίδιας κοινή υπουργική απόφαση.

Ειδικότερα στις εγκαταστάσεις με στρατηγική σημασία για την εθνική οικονομία και ασφάλεια, πρέπει να δίνεται δυνατότητα εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης των μονάδων, όταν αυτή δεν συνεπάγεται μη αποδεκτή, με βάση

τα προαναφερόμενα, μετατόπιση των ζωνών επικινδυνότητας, δηλ. επικάλυψης με ζώνες που περιλαμβάνουν έργα και χρήσεις της περίπτωσης ιι) της πιο πάνω παρ. γ'. Υφιστάμενες εγκαταστάσεις SEVESO, ήτοι εγκαταστάσεις που λήφθηκαν υπόψη κατά την κατάρτιση ΣΑΤΑΜΕ στην περιοχή Θεσσαλονίκης, και οι οποίες αδειοδοτήθηκαν σε περιοχές που απέχουν απόσταση πέραν, ενδεικτικά, του ενός χλμ. από τα όρια σχεδίων πόλεως και οικισμών και κατά την αδειοδότηση τους δεν υπήρχαν στην περιοχή καθορισμένες χρήσεις γης, δύναται να επαναλειτουργήσουν, εφόσον έχει διακοπεί η λειτουργία τους, ή να συνεχίσουν τη λειτουργία τους και, να επεκτείνονται εντός των ορίων του γηπέδου στο οποίο είχαν αδειοδοτηθεί, με την υποχρέωση εκπόνησης νέας Μελέτης Ασφαλείας σύμφωνα με την Οδηγία SEVESO ΙΙΙ, και τήρηση της προβλεπόμενης διαδικασίας καταχώρησής της.

Στο πλαίσιο των πιο πάνω κατευθύνσεων, συνιστάται να εκπονηθεί ειδική μελέτη ρύθμισης όλης της έκτασης που καταλαμβάνουν μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις (Ιωνίας, Ελληνικών Πετρελαίων,...) στη δυτική Θεσσαλονίκη που θα προσδιορίσει τους όρους λειτουργίας, εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης σχετικών δραστηριοτήτων, και θα εξετάσει και τη δυνατότητα αξιοποίησης της νομοθεσίας για τα Επιχειρηματικά Πάρκα (ν. 3982/2011).

Επιδιώκεται η παρουσία, με στήριξη και εκσυγχρονισμό, των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων (όπως ορίζονται στην ευρωπαϊκή νομοθεσία) και στον οικιστικό ιστό, εφόσον αυτό είναι αποδεκτό με βάση την περιβαλλοντική νομοθεσία, και με επανεξέταση του συστήματος των βαθμίδων όχλησης. Στις περιοχές μεικτών χρήσεων επιδιώκεται η στήριξη της ίδρυσης νέων μεταποιητικών δραστηριοτήτων χαμηλής όχλησης με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα όπου υπάρχει κατάλληλο κενό κτηριακό απόθεμα και ειδικότερα βιομηχανικό.

Ειδικότερα για ορισμένες ΑΧΕ δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

Στις ΑΧΕ της Ορεινής Ευρύτερης Ζώνης (ΑΧΕ 1-5), όπως και σε ορισμένες ΑΧΕ της Ευρύτερης Πεδινής Ζώνης (ΑΧΕ 8 και 12 καθώς και σε απομακρυσμένες περιοχές των ΑΧΕ 9 και 10) είναι δυνατόν να επιτρέπεται υπό όρους και βάσει της κείμενης νομοθεσίας η παραμονή ή η νέα εγκατάσταση μικρών επιχειρήσεων τυποποίησης και αξιοποίησης πρωτογενών προϊόντων ή και άλλων κλάδων, με στόχο την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας. Ισχυρή είναι η απαίτηση για προστασία του περιβάλλοντος και διασφάλιση της αποδοτικότητας στη χρήση των πόρων. Σε κάθε περίπτωση, ισχύουν οι κατευθύνσεις του Ειδικού ΠΧΣΑΑ της Βιομηχανίας για μείωση του επιτρεπόμενου Συντελεστή Δόμησης και κατάργηση των παρεκκλίσεων.

Αντίθετα, για την οργάνωση των μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων, στις περιοχές όπου ήδη υπάρχουν ισχυρές τάσεις συγκέντρωσης (όπως αυτές που γειτνιάζουν με τη Λειτουργική Μητροπολιτική Θεσσαλονίκη ή με τα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας), αποτελεί προτεραιότητα η οργάνωσή τους σε Επιχειρηματικά Πάρκα, χωρίς να αποκλείεται η παραμονή τους στις υφιστάμενες θέσεις όπου αυτό δεν έρχεται σε αντίθεση με τις υφιστάμενες νομίμως άλλες χρήσεις.

Αναγνωρίζεται, επίσης, η αναγκαιότητα για την οργανωμένη χωροθέτηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, την αναβάθμιση των βιομηχανικών συγκεντρώσεων στη ΒΔ πλευρά της πόλης (περιοχή Καλοχωρίου νότια και βόρεια της ΠΑΘΕ, Ωραιόκαστρο, Αγχιάλαος, Αγ. Αθανάσιος, Νεωχορούδα, Κάτω Σχολάρι, Θέρμη, Λητή, Λαγυνά, Νέο Ρύσιο, Καβαλάρι και λοιπές περιοχές που καταγράφονται στο «Επιχειρησιακό Σχέδιο για την Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στην Ελληνική Επικράτεια» της Διεύθυνσης Αδειοδότησης Επιχειρήσεων & Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης), την επέκταση των κορεσμένων Βιομηχανικών Πάρκων και ειδικότερα της ΒΙΠΕ Σίνδου προς τα δυτικά, καθώς και τη λήψη μέτρων για την «εξυγίανση» υφιστάμενων Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων (ΑΒΣ) και την επανάχρηση απαξιωμένων χώρων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, μέσω της ανάπτυξης Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων του ν.3982/2011 και ειδικότερα για τις ΑΒΣ μέσω της ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πάρκων Εξυγίανσης. Για υφιστάμενες μονάδες μεγάλης κλίμακας υποδεικνύεται η μετατροπή τους σε Επιχειρηματικά Πάρκα Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας. Αναγνωρίζεται, επίσης, η ανάγκη θεσμοθέτησης νέων χώρων ή επέκτασης υφιστάμενων οργανωμένων χώρων μεταποίησης ή εφοδιαστικής στη δυτική - βορειοδυτική πλευρά της πόλης, λόγω προνομιακής θέσης (τομή αξόνων Εγνατίας και ΠΑ.ΘΕ). Γενικότερα, η οργάνωση των παραγωγικών τομέων και η χωροθέτηση των επιχειρήσεων πρέπει να κατατείνει σε Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων/Επιχειρηματικά Πάρκα, ήτοι πολεοδομικά οργανωμένες συγκεντρώσεις επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύνθετου περιεχομένου και λειτουργίας, με σύγχρονα έργα τεχνικών υποδομών, που θα προωθούν τη σύζευξη κυρίως του δευτερογενούς/τριτογενούς, αλλά και πρωτογενούς/τριτογενούς, τομέα της οικονομίας και θα υποστηρίξουν το αστικό δίκτυο και τις χωρικές ενότητές του.

Σε ορισμένες από τις ΑΧΕ της ευρύτερης πεδινής ζώνης (ΑΧΕ 9, 10, 8) θα πρέπει να εξετάζεται η δυνατότητα εγκατάστασης αγροτοβιομηχανικών μονάδων πρώτης μεταποίησης και τυποποίησης των αγροτικών προϊόντων της έως και μέσης όχλησης, υπό τον όρο ότι δεν πρόκειται για εγκατάσταση σε εκτάσεις αρδευόμενες ή με σημαντικά εγγειοβελτιωτικά έργα.

Οργάνωση των μεταποιητικών χρήσεων στον περιαστικό χώρο της Κατερίνης (πολεοδόμηση περιοχών υψηλής πυκνότητας) και λήψη μέτρων περιορισμού της εκτός σχεδίου ανάπτυξης επαγγελματικών χρήσεων στην παράκτια ζώνη της Νότιας Πιερίας.

Ειδικά στις ΑΧΕ 7, 12 και 5 της Π.Ε. Χαλκιδικής, όπου είχαν εγκριθεί Προεδρικά Διατάγματα περί όρων και περιορισμών βιομηχανικής εγκατάστασης σε συγκεκριμένες εκτάσεις, και τα οποία τροποποιούνταν συνεχώς από το 1976 έως το 2002, προτείνεται η κατάργησή τους ως μη συμβατών με μετέπειτα σχεδιασμούς.

Δ. Εφοδιαστική

Με στόχο την ενίσχυση και οργάνωση του μεταφορικού/ διαμετακομιστικού κόμβου της Θεσσαλονίκης,

προκρίνεται να προσφερθούν όλες οι αναγκαίες χωρικές ρυθμίσεις κατά την κείμενη νομοθεσία για την ανάπτυξη του Λιμένα Θεσσαλονίκης και για την οργάνωση των άτυπων συγκεντρώσεων logistics (εφοδιαστικής αλυσίδας) και χονδρεμπορίου/αποθήκευσης δυτικά και βορειοδυτικά της Θεσσαλονίκης, σε πόλο Συνδυασμένων Εμπορευματικών Μεταφορών στην τομή των αξόνων Εγνατίας Οδού και ΠΑΘΕ, που να αξιοποιεί το λιμάνι της Θεσσαλονίκης, τους δύο οδικούς και τους δύο σιδηροδρομικούς άξονες και σύνδεση με το αεροδρόμιο Μίκρας. Συνοδευτικά, και με στόχο τη διαμόρφωση Πόλου Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Συνδυασμένων Μεταφορών διαβαλκανικής εμβέλειας παρά τη Θεσσαλονίκη, προκρίνεται: α) η ενεργοποίηση της κείμενης νομοθεσίας για τη δημιουργία - ανάπτυξη Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, Εμπορευματικών Κέντρων και ζωνών Χονδρεμπορίου στις άτυπες συγκεντρώσεις σημαντικών επενδύσεων, όπως στις περιοχές Βέροιας, Κατερίνης και Σερρών, β) η αναδιοργάνωση του εμπορευματικού κέντρου του Προμαχώνα Σερρών με βάση τις απαιτήσεις λειτουργίας του και ως κέντρου διασυννοριακών μεταφορών και όχι μόνο ως εμπορικό κέντρο, και γ) η αξιοποίηση ακινήτων που παρουσιάζουν δυνατότητες διαμεταφοράς (συνδέονται με το οδικό δίκτυο και δύνανται να συνδεθούν με το σιδηροδρομικό δίκτυο) για τη χωροθέτηση δραστηριοτήτων εφοδιαστικής αλυσίδας.

Για τους ίδιους σκοπούς προκρίνεται και η χρήση του εργαλείου του ν. 3982/11 περί Επιχειρηματικών Πάρκων καθώς προσφέρει τα κατάλληλα θεσμικά εργαλεία για την εξυγίανση υφιστάμενων άτυπων, αυθόρμητων, συγκεντρώσεων.

Πρωθείται η οργάνωση υποδοχέων για την εξυπηρέτηση της εφοδιαστικής αλυσίδας της παράκτιας - τουριστικής ζώνης με έμφαση στη ρύθμιση των διαμετακομιστικών χρήσεων στην περιαστική ζώνη της Κατερίνης, προώθηση του εμπορευματικού κέντρου τοπικού χαρακτήρα για την εξυπηρέτηση της παραγωγής της Περιφερειακής Ενότητας Πιερίας.

Ε. Εξόρυξη

Κατά την αξιοποίηση ορυκτών πρώτων υλών που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως ιδιαίτερης σημασίας για την εθνική οικονομία από την Εθνική Πολιτική για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών θα πρέπει οι άλλες χρήσεις γης στις αντίστοιχες περιοχές, να είναι συμβατές με την εξορυκτική δραστηριότητα. Όσον αφορά τις λοιπές ορυκτές πρώτες ύλες σε συνάρτηση με άλλες δραστηριότητες, προτεραιότητα έχουν οι δραστηριότητες που έχουν μεγαλύτερη σημασία για το κατά περίπτωση τοπικό παραγωγικό σύστημα.

Στον υποκείμενο σχεδιασμό περιοχών που περιλαμβάνουν ορυκτές πρώτες ύλες, ο υποκείμενος σχεδιασμός πρέπει να τεκμηριώνει σαφώς ότι η παρουσία του κοιτάσματος, που αποτελεί άκαμπτο χωροθετημένο πόρο, έχει ληφθεί επαρκώς υπόψη. Ο ρυθμιστικός χωρικός σχεδιασμός θα πρέπει να λειτουργεί ως εργαλείο επίλυσης των συγκρούσεων χρήσεων γης και να εξαντλεί τη δυνατότητα αξιοποίησης των κοιτασμάτων εφόσον δεν προκαλούνται μη αποδεκτή βλάβη του περιβάλλοντος

ή έντονες συγκρούσεις χρήσεων γης. Σε περίπτωση που γίνονται γνωστά νέα αξιοποιήσιμα ορυκτά κοιτάσματα, πρέπει να ακολουθείται κατ' αναλογία η προαναφερόμενη προσέγγιση. Ειδικότερα στην ΠΕ Χαλκιδικής, επιβάλλεται να εφαρμοστεί η κατεύθυνση του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία για λεπτομερή σχεδιασμό με αντικείμενο τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ της εξόρυξης και των μη εύκολα συμβατών με αυτήν άλλων δραστηριοτήτων, μέσα από το πρίσμα των πιο πάνω κατευθύνσεων.

ΣΤ. Τουρισμός

1. Γενικές χωρικές κατευθύνσεις για τον τουριστικό τομέα είναι οι εξής:

Στις ζώνες αναπτυγμένου ή αναπτυσσόμενου τουρισμού, η στρατηγική συνίσταται στην εξυγίανση του χωρικού προτύπου, την ποιοτική αναβάθμιση και τη διεύρυνση προς συμπληρωματικές μορφές τουρισμού (συμπεριλαμβανόμενης της σύγχρονου τύπου οργανωμένης τουριστικής κατοικίας, σε αντιδιαστολή προς τη συμβατική διάσπαρτη εκτός σχεδίου παραθεριστική κατοικία). Στην ζώνη των περιοχών που ενδείκνυνται για την ανάπτυξη ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού, βασική κατεύθυνση είναι η ποσοτική ενίσχυση με παράλληλη διαφοροποίηση και σε άλλες μορφές συμβατές με τα ειδικά χαρακτηριστικά του ορεινού χώρου.

2. Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις ανά τουριστική ζώνη:

- αναπτυγμένες τουριστικές περιοχές: ελάχιστη απαιτούμενη επιφάνεια γηπέδου τα δέκα (10) στρέμματα και μέγιστη πυκνότητα 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως.

- αναπτυσσόμενες, με περιθώρια ανάπτυξης, τουριστικές περιοχές: ελάχιστη απαιτούμενη επιφάνεια γηπέδου τα δέκα (10) στρέμματα και μέγιστη πυκνότητα 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως.

- περιοχές ενδεικνυόμενες για την ανάπτυξη ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού: ελάχιστη απαιτούμενη επιφάνεια γηπέδου τα δέκα (10) στρέμματα και μέγιστη πυκνότητα 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως.

Υιοθέτηση των κατευθύνσεων αυτών και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

Στην περίπτωση τουριστικών επενδύσεων για τις οποίες έχει υποβληθεί φάκελος έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή φάκελος έγκρισης οικοδομικής άδειας πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, οι όροι της παρούσας παραγράφου δεν ισχύουν, και εφαρμόζονται αυτοί που ίσχυαν μέχρι την εν λόγω ημερομηνία.

3. Ειδικές κατευθύνσεις για τον τουρισμό είναι οι εξής:

- Ενθάρρυνση των οργανωμένων μορφών ανάπτυξης του τουρισμού, ως μέσου που οδηγεί σε ορθολογικότερη οργάνωση του χώρου και περιορισμό της άναρχης εκτός σχεδίου δόμησης. Γενική ενθάρρυνση του εμπλουτισμού

περιοχών και μονάδων με ειδικές τουριστικές υποδομές που διευρύνουν θεματικά και χρονικά την τουριστική προσφορά.

- Ανάπτυξη της οργανωμένης τουριστικής κατοικίας. Η επιδίωξη αυτή περιλαμβάνει αφενός τη θεσμική διευκόλυνση σύγχρονου τύπου επενδύσεων όπως τα ΣΤΚ, και αφετέρου την εξυγίανση υφιστάμενων άναρχων συγκεντρώσεων παραθεριστικής κατοικίας (Χαλκιδική Πιερία) και τον περιορισμό της μελλοντικής διεύρυνσης αυτού του φαινομένου. Όσον αφορά, ειδικότερα, την παραθεριστική κατοικία, προωθούνται τα εργαλεία σχεδιασμού οργανωμένης δόμησης παραθεριστικής κατοικίας.

- Δημιουργία διαδρομών θρησκευτικού τουρισμού με μείζονα κόμβο το Άγιο Όρος Δημιουργία διαδρομών αρχαιολογικού τουρισμού (επίκεντρα: Βέροια-Νάουσα, Δίον-Πέλλα-Βεργίνα).

- Δημιουργία διαδρομών οικοτουρισμού-τουρισμού φύσης (Όλυμπος, δυτικό τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας σε ενιαίο σύστημα με περιοχές της περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, Βέρμιο - Βόρας, Βόλβη - Κορώνεια-Βερτίσκου) και χιονοδρομικού τουρισμού Προώθηση τουρισμού city break στη Θεσσαλονίκη σε συνδυασμό με τον συνεδριακό και ιατρικό τουρισμό.

- Ενίσχυση του πολιτιστικού κεφαλαίου, ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων (πχ. Ολύνθου, Ποτίδαια, Στάγειρα) και διασύνδεσή τους με τον τουρισμό.

- Ενίσχυση των υποδομών θαλάσσιου τουρισμού/δικτύου μαρινών με προτεραιότητα στην αναβάθμιση υπαρχόντων αγκυροβολίων.

- Εκπόνηση σχεδίων branding-place marketing (προτεραιότητες: Θεσσαλονίκη, Χαλκιδική, δίκτυα αρχαιολογικού τουρισμού για το σύνολο της περιφέρειας).

- Βελτίωση της βιώσιμης κινητικότητας ειδικά σε σχέση με τις τουριστικές - παραθεριστικές ροές και την τροφοδοσία τους. Ενίσχυση της συνδεσιμότητας του Αγίου Όρους με την Εγνατία Οδό από την περιοχή των εκβολών του Στρυμόνα.

- Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης διατήρηση επαρκούς μεγέθους φυσικών περιοχών κατά μήκος του παράκτιου μετώπου, περιορισμός της εκτός σχεδίου παραθεριστικής κατοικίας και οριοθέτηση των οικιστικών θυλάκων.

4. Ειδικότερα για ορισμένες ΑΧΕ δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

ΑΧΕ 1, 2, 3 και 4 (περιμετρική Ορεινή Ευρύτερη Ζώνη και κεντρική):

- Επικέντρωση στην υψηλής ποιότητας ζήτηση με ανάπτυξη νέων μορφών, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους.

- Σύνδεση της αγροτικής δραστηριότητας με την προώθηση ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού με παράλληλη προστασία της φύσης στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

ΑΧΕ 5 (στον ορεινό / ημιορεινό όγκο του Χολομώντα και (σε επέκταση) Χορτιάτη):

- Επικέντρωση στην υψηλής ποιότητας ζήτηση με ανάπτυξη νέων μορφών, άμβλυνση της εποχικότητας και

σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους.

- Σύνδεση με τον τουρισμό πόλης και τις αντίστοιχες δραστηριότητες της ΛΜΠ Θεσσαλονίκης.

- Προώθηση ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού με παράλληλη προστασία της φύσης στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

ΑΧΕ 6 (παράλια της Πιερίας):

- Απεξάρτηση του τουρισμού από τη διεθνή συγκυρία και επικέντρωση του στην υψηλής ποιότητας ζήτηση μέσα από ποιοτική αναβάθμιση, εμπλουτισμό και διεύρυνση τουριστικού προϊόντος, διασύνδεση με νέες μορφές τουρισμού, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους.

- Διευθέτηση συγκρούσεων ως προς τις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και τις ΠΑΥ/ΠΟΑΥ.

- Ανασυγκρότηση/αναδιοργάνωση υποδομών και οικοδομικού αποθέματος για διατήρηση της φέρουσας ικανότητας.

- Ενθάρρυνση μεγάλων επενδύσεων εθνικής ή ευρύτερης περιφερειακής εμβέλειας, ιδίως με οργανωμένη μορφή.

- Δημιουργία ακτοπλοϊκής σύνδεσης Νότιας Πιερίας - Κασσάνδρας (Μουδανίων) για την απευθείας μετάβαση τουριστικών ροών προς τις περιοχές του Ολύμπου - Δίου και Βεργίνας και την ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής κινητικότητας των τουριστικών προορισμών της Περιφέρειας.

ΑΧΕ 7 (Παράκτια Ευρύτερη Ζώνη, παράλια Χαλκιδικής και Στρυμονικού):

- Απεξάρτηση του τουρισμού από τη διεθνή συγκυρία και επικέντρωση του στην υψηλής ποιότητας ζήτηση μέσα από ποιοτική αναβάθμιση, εμπλουτισμό και διεύρυνση τουριστικού προϊόντος, διασύνδεση με νέες μορφές τουρισμού, άμβλυνση της εποχικότητας και σύνδεση με τον πολιτισμό και τους περιβαλλοντικούς πόρους.

- Διευθέτηση συγκρούσεων ως προς τις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και τις ΠΑΥ.

- Ανασυγκρότηση/αναδιοργάνωση υποδομών και οικοδομικού αποθέματος για διατήρηση της φέρουσας ικανότητας.

- Ενθάρρυνση μεγάλων επενδύσεων εθνικής ή ευρύτερης περιφερειακής εμβέλειας, ιδίως με οργανωμένη μορφή.

- Προώθηση ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού με παράλληλη προστασία της φύσης στις περιοχές του δικτύου των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

Άρθρο 13

Χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων μεταφορικής υποδομής

1. Ο σχεδιασμός του συστήματος μεταφορών και συγκοινωνιών σε επίπεδο Περιφέρειας στοχεύει: α) στην εξασφάλιση της ενδοπεριφερειακής, διαπεριφερειακής και διεθνούς μετακίνησης ατόμων και εμπορευμάτων με

ικανοποιητικά (ως προς την προσβασιμότητα και την ταχύτητα) χαρακτηριστικά, ασφάλεια, λογική οικονομική επιβάρυνση και όσο το δυνατόν ελάχιστες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, και β) στην ενίσχυση των ποσοστών των μεταφορών και των μετακινήσεων που χρησιμοποιούν τα σιδηροδρομικά, θαλάσσια, ήπια και μαζικά μέσα μεταφοράς.

2. Ως προς την ανάπτυξη/βελτίωση των οδικών υποδομών στην Περιφέρεια και σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, κατατάσσονται πρώτα κατά σειρά ιεράρχησης τα εξής έργα που αποτελούν τμήμα των ΔΕΔ-Μ και επομένως είναι εθνικής σημασίας: α) η κατασκευή του ανισόπεδου κόμβου Κ16 στην συμβολή ΠΑΘΕ και εσωτερικής περιφερειακής οδού Θεσσαλονίκης, και β) η ολοκλήρωση της κάθετης οδού: Εγνατία Οδός - Κιλκίς - ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς-Δοϊράνη - Προμαχώνας.

3. Ως προς τις λοιπές οδικές υποδομές στην ΠΚΜ, προτεραιότητα έχει η βελτίωση/αναβάθμιση τμημάτων του «Ανατολικού Οδικού Δικτύου» (ΑΟΔ) που συμβάλλουν ιδιαίτερα στην τουριστική και αγροτική ανάπτυξη. Τέτοιες παρεμβάσεις είναι η βελτίωση του οδικού άξονα Θεσσαλονίκη - Νέα Μουδανιά - Ποτίδαια - Κασσανδρεία, η βελτίωση της οδού Ν. Μουδανιά - Νικήτη και της οδού Σταυρός - Ιερισσός, με στόχο την καλύτερη προσπελασιμότητα στο Άγιο Όρος.

4. Βελτίωση οδικών υποδομών με στόχο την ενίσχυση ενδοπεριφερειακών συνδέσεων ως εξής:

- βελτίωση των συνδέσεων της Πέλλας με το ευρύτερο οδικό δίκτυο, με ολοκλήρωση των αξόνων της νέας χάραξης της εθνικής Οδού 2 (Χαλκηδόνα - Έδεσσα) και της οδού Βέροια - Νάουσα - Σκύδρα και αναβάθμιση του τμήματος Γιαννitsά - Πέλλα - Ν. Χαλκηδόνα,
- ολοκλήρωση της εθνικής οδού Θεσσαλονίκης - Πολυγύρου (στο τμήμα κοιλάδας Ανθεμούντα),
- ολοκλήρωση της οδού Ενωτικής Σίνδου
- βελτίωση της σύνδεσης Βεργίνας με την Εγνατία Οδό

5. Ως προς τις σιδηροδρομικές μεταφορές, έργο εθνικής προτεραιότητας στην Περιφέρεια αποτελεί η κατασκευή παραλλαγής της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκης - Ειδομένης, στο τμήμα Πολύκαστρο - Ειδομένη.

Σε διαπεριφερειακό και περιφερειακό επίπεδο εντοπίζονται οι εξής σημαντικές ανάγκες:

- η επέκταση των προαστιακών συνδέσεων των πόλεων της Περιφέρειας με τοπικές βελτιώσεις, επεκτάσεις (π.χ. σταθμός Κιλκίς) και κατασκευή νέας γραμμής Θεσσαλονίκη - Γιαννitsά - Έδεσσα,

- η εξέταση της σκοπιμότητας προαστιακής σύνδεσης περιοχών της δυτικής Θεσσαλονίκης με τοπικές βελτιώσεις και επεκτάσεις (π.χ. εξυπηρέτηση ΑΤΕΙΘ, ολοκλήρωση γραμμών ΒΙΠΕΘ, δημιουργία σταθμού στα Διαβατά/Ν. Μαγνησία), καθώς και η δρομολόγηση της επέκτασης του σιδηροδρομικού δικτύου από το αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης προς τα νοτιοανατολικά προάστια και προς τη Χαλκιδική,

- η προώθηση της σιδηροδρομικής σύνδεσης Θεσσαλονίκης - Αμφίπολης μέσω της περιοχής των λιμνών.

6. Υπό τον γενικό στόχο της προώθησης των συνδυασμένων μεταφορών και μετακινήσεων μέσω της δημιουργίας κέντρων συνδυασμένων εμπορευματικών

μεταφορών, κρίνεται ως εξαιρετικά σκόπιμη για την Περιφέρεια η διασύνδεση των εγκαταστάσεων του λιμένας Θεσσαλονίκης (ολοκλήρωση της κατασκευής της οδικής σύνδεσης του βου προβλήτα) με το πρωτεύον οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, μέσω της δημιουργίας και υλοποίησης πολυτροπικού κέντρου εμπορευματικών μεταφορών στην ευρύτερη περιοχή του Μητροπολιτικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης.

7. Ως προς τις λοιπές μεταφορές, τίθενται ως γενικές προτεραιότητες η ενίσχυση του ρόλου των σημαντικών κόμβων επιβατικών και εμπορευματικών κέντρων (αερολιμένας Θεσσαλονίκης, λιμένες, σιδηροδρομικοί και λεωφορειακοί σταθμοί), κατόπιν μελετών σκοπιμότητας και εφικτότητας, καθώς και η προώθηση μετακινήσεων με μέσα τουριστικής ανάπτυξης για την επέκταση/βελτίωση υφιστάμενων ή τη δημιουργία νέων κόμβων προσέλκυσης κρουαζιερόπλοιων, τουριστικών σκαφών και υδροπλάνων.

8. Θεωρείται σκόπιμη η ενίσχυση του δικτύου τουριστικών λιμένων καθώς και η διερεύνηση της σκοπιμότητας βελτίωσης των λιμενικών υποδομών υποδοχής κρουαζιερόπλοιων στη Θεσσαλονίκη, η εξέταση της εφικτότητας και βιωσιμότητας δημιουργίας υδατοδρομίων στις παραθαλάσσιες περιοχές και κυρίως στις περιοχές τουριστικών μαρίνων, η εξέταση ακτοπολικής σύνδεσης μεταξύ Χαλκιδικής - Πιερίας, κυρίως μέσω των λιμανιών Ν. Μουδανιών και Λιτοχώρου.

9. Ειδικά για την περιοχή της λειτουργικής Μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης, και υπό τη γενική προτεραιότητα ενίσχυσης των αστικών μεταφορών, προτείνεται:

- Η εκπόνηση κυκλοφοριακής μελέτης σε επίπεδο Μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης και Περιφέρειας με στόχο τη μείωση της χρήσης των οχημάτων ιδιωτικής χρήσης, με συγκεκριμένους και ποσοτικοποιημένους στόχους και πρόγραμμα επίτευξης των στόχων.

- Προώθηση εναλλακτικών και ήπιων μέσων με εκπόνηση master plan των συγκεκριμένων μέσων.

- Σύνδεση των απομονωμένων υποδομών κυκλοφορίας ποδηλάτων ώστε να δημιουργηθεί ενιαίο δίκτυο, αξιολόγηση των υφιστάμενων υποδομών και επανασχεδιασμός όπου απαιτείται.

- Προώθηση ακτοπολικής σύνδεσης του λιμένας Θεσσαλονίκης με την υπόλοιπη χώρα.

- Μελέτη ολοκληρωμένου σχεδίου λειτουργίας των μέσων μαζικής μεταφοράς μετά την λειτουργία του μετρό στη Θεσσαλονίκη. Συγκεκριμενοποίηση των προτάσεων σύνδεσης του αεροδρομίου με τα συστήματα σταθερής τροχιάς (μετρό, σιδηρόδρομος) και εξέταση της δυνατότητας δημιουργίας επιπλέον, εναλλακτικών μέσων μαζικής μεταφοράς.

10. Ενθαρρύνεται η ανάπτυξη υποδομών διαμετακόμισης μεγάλης γεωγραφικής εμβέλειας, σε συνδυασμό με τις μεγάλες υποδομές μεταφορών, με αξιοποίηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων της νομοθεσίας.

11. Προτείνεται η ενίσχυση των αστικών μέσων μαζικής μεταφοράς και στα αστικά κέντρα των υπόλοιπων Περιφερειακών Ενοτήτων πλην της ΠΕ Θεσσαλονίκης με σκοπό την άμβλυνση των ανισοτήτων στο επίπεδο των αστικών συγκοινωνιών.

Άρθρο 14

Βασικά δίκτυα λοιπής τεχνικής υποδομής διαπεριφερειακού και περιφερειακού ενδιαφέροντος

1. Ενεργειακά Δίκτυα

Κύρια επιδίωξη για την Περιφέρεια αποτελεί, στο πλαίσιο υιοθέτησης της αρχής της Πρόληψης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την Ενέργεια για το 2030, η μείωση των απαιτήσεων ενέργειας (κατανάλωσης), με επικέντρωση στη μείωση των απωλειών από τα δίκτυα μεταφοράς με την ανάπτυξη "έξυπνων δικτύων ενέργειας" (smart grids) σε περιφερειακό, άλλα και σε τοπικό επίπεδο (επίπεδο γειτονιάς).

Η χρήση της γεωθερμίας και των σημαντικών γεωθερμικών πόρων είναι απόλυτης προτεραιότητας για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Ως προς τη διείσδυση του φυσικού αερίου στην κατανάλωση και την αντικατάσταση του πετρελαίου ως καυσίμου για την παραγωγή οικιακής και βιομηχανικής ενέργειας, απαιτείται:

- Σύνδεση, σε πρώτη φάση, των κυριότερων αστικών κέντρων της Περιφέρειας κοντά από τα οποία περνάει το υφιστάμενο κεντρικό δίκτυο. Αυτό αφορά τις πόλεις των Σερρών, της Κατερίνης και της Βέροιας για οικιακούς και βιομηχανικούς καταναλωτές.

- Επέκταση, σε δεύτερη φάση, προς την περιοχή του Κιλκίς (βιομηχανικές περιοχές), των Γιαννιτσών της Σκύδρας και της Έδεσσας.

- Επέκταση του δικτύου προς Χαλκιδική.

2. Δίκτυα ύδρευσης - άρδευσης και αποχέτευσης

Η ενίσχυση των δικτύων ύδρευσης, ο περιορισμός των διαρροών καθώς η αντικατάσταση παλαιών τμημάτων προκειμένου να διασφαλιστεί (ποιοτικά και ποσοτικά) η επάρκεια πόσιμου ύδατος σε όλους τους οικισμούς αποτελεί προτεραιότητα σύμφωνα και με τα Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων. Στην Περιφέρεια θα πρέπει να προωθηθούν:

- Δράσεις εκσυγχρονισμού της λειτουργίας των δικτύων ύδρευσης των μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων του ΥΔ Έλεγχου Διαρροών κατά προτεραιότητα σε περιοχές που παρατηρούνται απώλειες στο δίκτυο ύδρευσης μεγαλύτερες από 50% όπως στις ΔΕΥΑ Χορτιάτη, Νέας Προποντίδας, Λαγκαδά, Θέρμης, Βόλβης (Αγ. Γεωργίου) και του Δήμου Χαλκηδόνος, Νάουσας, Πύδνας-Κολινδρού και Έδεσσας.

- Έργα Αποκατάστασης/Ενίσχυσης υφιστάμενου δικτύου ύδρευσης παλαιών φθαρμένων αγωγών ύδρευσης και στην ενίσχυση του εξωτερικού υδραγωγείου ύδρευσης για την κάλυψη αυξημένης ζήτησης σε υδρευτικές ανάγκες.

- Ενίσχυση δράσεων περιορισμού των απωλειών στα συλλογικά δίκτυα άρδευσης των ΤΟΕΒ /ΓΟΕΒ

- Ενίσχυση αποδοτικών μεθόδων άρδευσης καλλιεργείων και αύξηση των δεκτικών σε αυτές καλλιεργείων με προτεραιότητα κυρίως στην περιοχή της Μυγδονίας και την Παράκτια ζώνη.

Σε σχέση με την μεταφορά νερού για ύδρευση/ άρδευση θα πρέπει να εξασφαλιστεί η συνεχής και επαρκής λειτουργία της Ενωτικής σήραγγας του Αλιάκμονα με

τα διυλιστήρια της ΕΥΑΘ στην Θεσσαλονίκη και ο περιορισμός των απωλειών της.

Ζωτικής σημασίας κρίνεται η σύνδεση των μεγάλων τουριστικών μονάδων με το δίκτυο ύδρευσης και η απαγόρευση, όπου είναι εφικτό, της ανάπτυξης τοπικών συστημάτων ύδρευσης (ιδιωτικές γεωτρήσεις) με όλες τις αρνητικές συνέπειες που αυτά συνεπάγονται (υπεράντληση, υφαλμύριση). Προτείνεται η επαναχρησιμοποίηση νερού από βιολογικούς καθαρισμούς καθώς και η ανακύκλωση των «γκρίζων νερών», μέσω της προώθησης παράλληλων δικτύων παροχής νερού για οικιακή αλλά και για γεωργική χρήση.

Άμεσης προτεραιότητας χαρακτηρίζονται επίσης τα έργα αποκατάστασης και περιορισμού των απωλειών των αρδευτικών δικτύων στην περιοχή της Κορώνειας.

Η ολοκλήρωση των υποδομών αποχέτευσης περιλαμβάνει την ολοκλήρωση των δικτύων και των υποδομών ΕΕΛ για όλους τους οικισμούς Γ' Προτεραιότητας της Οδηγίας 271/91/ΕΚ. Παράλληλα, πρέπει να προωθηθούν έργα για τον:

- Καθορισμό συνθηκών και προϋποθέσεων για τη σύνδεση βιομηχανιών στο δίκτυο αποχέτευσης/υποδοχής βιομηχανικών αποβλήτων σε ΕΕΛ.

- Προώθηση σχεδιασμού κεντρικών μονάδων επεξεργασίας γεωργο-κτηνοτροφικών αποβλήτων.

3. Υποδομές διαχείρισης απορριμμάτων

Για την υλοποίηση του ΠΕΣΔΑ θα απαιτηθεί η επέκταση δικτύων χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων ρευσμάτων και βιοαποβλήτων, η χωροθέτηση μια σειρά νέων υποδομών όπως ΣΜΑ, ΜΕΑ και "πράσινα σημεία" και η επανεξέταση της σκοπιμότητας σε σχέση με τον αριθμό και την δυναμικότητα μη υλοποιημένων ΜΕΑ/ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ.

Άρθρο 15

Κατευθύνσεις για τον υποκείμενο σχεδιασμό

1. Κάθε υποκείμενη διαδικασία σχεδιασμού και κάθε σχετικό σχέδιο, ρύθμιση ή πολεοδομική παρέμβαση:

- α) εναρμονίζεται προς και ενσωματώνει τους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης, β) παρέχει επαρκή και κατάλληλη γη για τη χωροθέτηση επενδύσεων, γ) επιδιώκει την ανάσχεση των τάσεων κατάληψης αγροτικής και αδόμητης γης από συνεχείς οικιστικές επεκτάσεις, δ) επιδιώκει την ενίσχυση της πολεοδομικής συνοχής και τη βελτίωση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων, μέσω παρεμβάσεων αναζωογόνησης των κέντρων πόλεων, ε) στοχεύει στην προστασία και ανάδειξη παραδοσιακών οικισμών ή παραδοσιακών οικιστικών συνόλων καθώς και ιστορικών τόπων και μνημείων, στ) επιδιώκει τη λειτουργική ενσωμάτωση ή αναβάθμιση συνόλων ή μεμονωμένων στοιχείων του τοπίου.

2. Για τον ρυθμιστικό χωρικό σχεδιασμό πρώτου επιπέδου προσδιορίζονται οι εξής κατευθύνσεις: α) εκπόνηση ΤΠΣ ή σε ειδικές περιπτώσεις ΕΠΣ σε όλους τους Δήμους με προτεραιότητα σε εκείνους με δημοτικές ενότητες που εκτιμάται ότι θα παρουσιάσουν θετική πληθυσμιακή μεταβολή στην τρέχουσα δεκαετία ή/και αναμένεται να παρουσιάσουν αναπτυξιακές πιέσεις και ανάγκη χωροθέτησης νέων επενδύσεων. Μεταξύ αυτών,

μεγαλύτερη προτεραιότητα έχουν οι περιπτώσεις με δημοτικές ενότητες που δεν διαθέτουν ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ του ν. 2508/97, ή διαθέτουν τέτοια σχέδια που έχουν εγκριθεί πριν το 2010. β) Τα ΤΠΣ πρέπει να συμπεριλάβουν ειδικά τμήματα για (i) την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, και (ii) τη χωρική οργάνωση του σχεδιασμού αντιμετώπισης καταστροφών (σχέδιο Ξενοκράτης). γ) Τα ΤΠΣ η περιοχή μελέτης των οποίων περιλαμβάνει οικισμούς μέχρι και 5ου επιπέδου, πρέπει να εκπονηθούν παράλληλα με κυκλοφοριακές μελέτες και μελέτες βιώσιμης αστικής κινητικότητας που θα καλύψουν την κατά περίπτωση δημοτική ενότητα. δ) Σαφή προτεραιότητα πρέπει να δίδεται σε παρεμβάσεις αναζωογόνησης του υφιστάμενου οικιστικού ιστού (σε αντιδιαστολή προς επεκτάσεις μέσω δημόσιας πολεοδόμησης των υφιστάμενων οικισμών πρώτης κατοικίας). ε) Στις οικιστικές επεκτάσεις δημόσιας πολεοδόμησης σε οικισμούς πρώτης κατοικίας:

- Η μεικτή πυκνότητα (brutto), άτομα/ha θεσμοθετημένης οικιστικής έκτασης πρέπει να κινείται μεταξύ 40-200.

- Επεκτάσεις σε φθίνοντες πληθυσμιακά οικισμούς δεν δικαιολογούνται, εκτός αν η υπάρχουσα μεικτή πυκνότητα βρίσκεται σε σαφώς υψηλό επίπεδο.

- Σε οικισμούς με όρια χωρίς σχέδια στους οποίους η μεικτή πυκνότητα δεν υπερβαίνει τους 10 κατ./ha. πρέπει να επιδιωχθεί περιορισμός των ορίων.

Αυτοτελής παράγων επεκτάσεων είναι ο ταυτόχρονος δραστηριτικός περιορισμός των δυνατοτήτων εκτός σχεδίου δόμησης, στη λογική της διατήρησης του υπάρχοντος ισοζυγίου στην αγορά γης/ακινήτων.

3. Για τον ρυθμιστικό χωρικό σχεδιασμό δευτέρου επιπέδου προτεραιότητα έχει η εκπόνηση ή ολοκλήρωση των πολεοδομικών μελετών/πολεοδομικών σχεδίων εφαρμογής για τους οικισμούς πρώτης κατοικίας στους οποίους το ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ έχει εκτιμήσει αρνητική χωρητικότητα.

4. Για τις παραγωγικές δραστηριότητες, προσδιορίζονται οι εξής κατευθύνσεις: Προτεραιότητα στην προώθηση οργανωμένων ζωνών παραγωγικών και εν γένει επαγγελματικών δραστηριοτήτων, με τη χρήση των διαθέσιμων σχεδιαστικών εργαλείων, και ισχυρός περιορισμός των περιθωρίων χωροθέτησης μέσω της γενικής νομοθεσίας περί εκτός σχεδίου δόμησης. Η προτεραιότητα αυτή αφορά τόσο τις νέες αναπτύξεις όσο και υφιστάμενες άτυπες συγκεντρώσεις παραγωγικών δραστηριοτήτων εκτός σχεδίου.

5. Κατευθύνσεις για τον χειρισμό της εκτός σχεδίου δόμησης

- Άμεσος γενικός στόχος είναι η κατάργηση των παρεκκλίσεων αρτιότητας, με ιδιαίτερη έμφαση/αναφορά σε ζώνες για τις οποίες έχει χορηγηθεί ειδική τέτοια κατεύθυνση σε διάφορα τμήματα του παρόντος.

- Στις ΔΕ με σημαντικό περιθώριο οικιστικής χωρητικότητας εντός σχεδίου (συμπεριλαμβανόμενων και θεσμοθετημένων μελλοντικών επεκτάσεων του σχεδίου) και εντός οικισμών, πρέπει να προωθηθεί πιο ισχυρή μείωση των δυνατοτήτων εκτός σχεδίου δόμησης, με αισθητή αύξηση της κατά κανόνα αρτιότητας και μείωση των συντελεστών δόμησης ή της μέγιστης εκμετάλλευσης.

- Σε περιοχές (ΔΕ ή ευρύτερες) με σημαντική παρουσία

μεταποίησης ή πιέσεις τουριστικής ανάπτυξης, πρέπει να περιοριστούν δραστικά οι δυνατότητες περαιτέρω διάσπαρτης (εκτός σχεδίου) χωροθέτησης και να προωθηθούν οργανωμένοι υποδοχείς.

- Τα αναφερόμενα στα δύο προηγούμενα εδάφια έχουν άμεση εφαρμογή στην Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης (ΑΧΕ 13).

Άρθρο 16

Κατευθύνσεις για τη Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης

1. Οι προτεραιότητες που τίθενται για τη Μητροπολιτική Περιοχή Θεσσαλονίκης (ΜΠΘ) είναι:

- Κατά προτεραιότητα προώθηση και εφαρμογή στον κεντρικό αστικό πυρήνα της ειδικών παρεμβάσεων, όπως ΣΟΑΠ ή αναπλάσεις και αναμορφώσεις, με απώτερο στόχο την επανάκτηση της ελκυστικότητας του αστικού χώρου ως χώρου κατοικίας και ζωής. Στο πλαίσιο αυτό, προτεραιότητα έχουν η αξιοποίηση των ιστορικών αγορών του κέντρου της πόλης και του παράκτιου μετώπου.

- Κατά προτεραιότητα προώθηση και εφαρμογή ειδικής ρύθμισης (πλήρους κανονιστικού πλαισίου) στο σύνολο των ενδιάμεσων, εκτός σχεδίου, περιοχών κεντρικών λειτουργιών της Χωρικής Ενότητας, μεταξύ του κεντρικού αστικού πυρήνα και των περιμετρικών αστικών συγκεντρώσεων (από Πυλαία έως Θέρμη και έως Περαιά-Αγία Τριάδα-Μηχανιώνα), με σκοπό την επιβολή ειδικών όρων, μορφολογικών κανόνων δόμησης, και ρυθμίσεων για την κατ'ελάχιστον εξασφάλιση υποδομών κυκλοφορίας, τεχνικών υποδομών και φύτευσης. Η ιδιωτική πολεοδόμηση θα πρέπει να ενθαρρυνθεί στο σύνολο της περιοχής.

- Στρατηγικός ανασχεδιασμός του θαλάσσιου μετώπου, από την περιοχή του Εθνικού Πάρκου έως και την Επανομή, με σκοπό την προστασία του, την αποκατάσταση και ανάδειξή του, την εξασφάλιση της συνέχειας και προσβασιμότητάς του, και με μέριμνα για τη μη διατάραξη της φυσικής ακτογραμμής. Προώθηση επιμέρους πολεοδομικού χαρακτήρα παρεμβάσεων (ανάπλασης ή/και αναμόρφωσης) μεταξύ Καλαμαριάς και περιοχής αεροδρομίου για τη δημιουργία ζώνης πρασίνου και ήπιας αναψυχής. Μέριμνα για τη διατήρηση ναυταθλητικών δραστηριοτήτων ή/και σχετικών οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως η ναυπηγοεπισκευή αλιευτικών σκαφών και σκαφών αναψυχής, στη χερσαία ή θαλάσσια ζώνη, με σεβασμό στο οικοσύστημα του Θερμαϊκού κόλπου.

- Προώθηση μεγάλων εμβληματικών αναπλάσεων που θα συνδυάζουν, κατά περίπτωση, κοινωφελείς λειτουργίες, πολιτιστικές λειτουργίες, χώρους σε κοινή χρήση, και ενδεχομένως και άλλες δραστηριότητες, όπως η ανάπλαση της ΔΕΘ σε συνδυασμό με τη διατήρηση της εκθεσιακής δραστηριότητας, η δημιουργία Μουσείου Ολοκαυτώματος σε χώρο συνδεδεμένο με την ιστορική μνήμη (πχ. Σιδηροδρομικός Σταθμός), και η ανάπλαση του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης.

- Ενιαίος πολεοδομικός ανασχεδιασμός των δυτικών περιοχών της Μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης, με σκοπό την εξασφάλιση της συνέχειας του αστικού ιστού και

την εξασφάλιση κεντρικών λειτουργιών και ελεύθερων δημόσιων χώρων, σε συνδυασμό με τοπικές αναπλάσεις, περιμετρικά, για την προστασία των οικιστικών εκτάσεων.

- Κατά προτεραιότητα ανάδειξη και ένταξη στο αστικό-περιαστικό περιβάλλον των ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων και μνημείων, κατά προτίμηση σε συνδυασμό με τον σχεδιασμό των ελεύθερων χώρων (υπαρχόντων και νέων όπως είναι τα παραχωρημένα Στρατόπεδα) και των χώρων πρασίνου.

- Ενιαίος φυσικός σχεδιασμός και ανασύνταξη των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου εντός της ΜΠΘ και σύνδεσή τους με τους χώρους προστασίας φυσικού περιβάλλοντος στις όμορες ζώνες. Στο πλαίσιο αυτό, προωθούνται επιμέρους παρεμβάσεις προς την κατεύθυνση: α) της θεσμοθέτησης, προστασίας και διαχείρισης του περιαστικού δάσους (Σείχ-Σου), β) της τοπικής, περιβαλλοντικής εξυγίανσης και της ανάδειξης όλων των ρεμάτων, ως στοιχείου διατήρησης της αστικής οικολογίας.

- Χωροθέτηση ναυπηγοεπισκευαστικής εγκατάστασης για την εξυπηρέτηση της Βόρειας Ελλάδας και της ευρύτερης περιοχής της.

- Ενδυνάμωση της σύνδεσης της Θεσσαλονίκης με τα δυο Εθνικά Πάρκα της Περιφερειακής Ενότητας και των Εθνικών Πάρκων στην Περιφέρεια, αλλά και ανάδειξη αυτών ως περιοχών έντονου τουριστικού ενδιαφέροντος και πρωτογενούς παραγωγής. Γενικότερα, εφαρμογή πολιτικής πρασίνου ως πολιτική πρώτης προτεραιότητας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και του φαινομένου της αστικής νησίδας θερμότητας, από το τοπικό, έως το αστικό/μητροπολιτικό/περιφερειακό επίπεδο.

- Λαμβανομένης υπόψη της ύπαρξης πολλών Δήμων εντός της ΜΠΘ, είναι αναγκαία η πρόβλεψη ειδικού σχεδιαστικού εργαλείου για το συντονισμό των επιμέρους σχεδίων του πρώτου επιπέδου πολεοδομικού σχεδιασμού.

2. Απέναντι στο ιδιαίτερο και οξύ πρόβλημα των αστικών μεταφορών προκρίνονται:

- Η εκπόνηση - υλοποίηση γενικής μελέτης κυκλοφοριακής και συγκοινωνιακής αναδιοργάνωσης στο σύνολο της ΜΠΘ.

- Κεντρικός στόχος θα πρέπει να είναι η ενίσχυση του ρόλου ήπιων μέσων μεταφοράς και των βιώσιμων εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης (με πύκνωση, βελτίωση και δημιουργία αποκλειστικών διαδρόμων των σχετικών δικτύων εναλλακτικών μέσων) και ο περιορισμός της χρήσης των Ι.Χ. ώστε ο κυκλοφοριακός φόρτος στο οδικό δίκτυο να βρίσκεται εντός της ικανότητάς του.

- Στα πλαίσια της ενίσχυσης των ήπιων μέσων, προώθηση της ολοκλήρωσης της κατασκευής του μετρό, ταυτόχρονα με την εξέταση της σκοπιμότητας δημιουργίας νέων μέσων: (δημιουργία τραμ, θαλάσσια συγκοινωνία, σύστημα λεωφορειοδρόμων (BRT, «bus rapid transit»).

- Σχεδιασμός και εφαρμογή πολιτικής στάθμευσης σε άμεση σύνδεση με τον επιθυμητό στόχο κυκλοφοριακής φόρτισης του οδικού δικτύου και κατανομής της ζήτησης μετακινήσεων στα μέσα ώστε να αποτελεί ένα μέσο ελέγχου της κυκλοφοριακής φόρτισης των δικτύων.

- Ενθάρρυνση της κατασκευής χώρων στάθμευσης στους κόμβους των δικτύων των εναλλακτικών μέσων.
- Κατάστρωση και προώθηση ειδικού σχεδίου για τη βιώσιμη αστική κινητικότητα.
- Οργάνωση της διανομής και τροφοδοσίας εμπορευμάτων ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις της στη διεξαγωγή της γενικής κυκλοφορίας στα δίκτυα. Ταυτόχρονα, μελέτη και ενθάρρυνση της χρήσης εναλλακτικών μέσων μεταφοράς εμπορευμάτων για τη μείωση της κυκλοφοριακής και περιβαλλοντικής επιβάρυνσης των αστικών περιοχών.
- Κάλυψη των σημαντικών ελλείψεων σε έργα υποδομής: κάλυψη της ελλειμματικής σιδηροδρομικής και οδικής σύνδεσης του λιμένος Θεσσαλονίκης, κάλυψη σύνδεσης του αεροδρομίου Θεσσαλονίκης με μέσο σταθερής τροχιάς.
- Εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την πληροφόρηση των χρηστών του μεταφορικού συστήματος και ενίσχυση των δυνατοτήτων παρέμβασης μηχανισμών και κέντρων ελέγχου για τη διαχείριση της καθημερινής κυκλοφορίας και των έκτακτων γεγονότων.

Άρθρο 17

Καθορισμός περιοχών για την εφαρμογή ΠΕΧΠ και ΣΟΟΑΠ

1. Περιοχές Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ): Ως ΠΕΧΠ προτείνονται:

α) Η ευρύτερη περιοχή της βορειοανατολικής Χαλκιδικής όπου και η μεταλλευτική περιοχή και η επένδυση της εξόρυξης χρυσού και η εγκατάσταση της «Ελληνικός Χρυσός Α.Ε.».

β) Η ευρύτερη περιοχή περί τη λίμνη Δοϊράνη της Π.Ε. Κιλκίς, ως παραμεθόρια περιοχή που συνδυάζει ζητήματα κοινής διακρατικής διαχείρισης τόσο περιβαλλοντικής όσο και αναπτυξιακής, με εντονότερα τα προβλήματα από την πλευρά του ελληνικού εδάφους.

2. Σε ό,τι αφορά στα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), προτείνεται:

α) Η επανεξέταση όλων των προτάσεων αναπλάσεων του ν. 2508/1997 των ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ που έχουν θεσμοθετηθεί στην ΠΚΜ, η ιεράρχησή τους και η κατά προτεραιότητα υλοποίησή, είτε ως ΣΟΑΠ είτε ως αστικών αναπλάσεων.

β) Ειδικότερα για τη Θεσσαλονίκη στο σύνολό της, ως Λειτουργικής Μητροπολιτικής Θεσσαλονίκης, προτείνεται η προώθηση ΣΟΑΠ: (α) στην κεντρική περιοχή της Θεσσαλονίκης (Δήμος Θεσσαλονίκης), με πυρήνες το κυρίως κέντρο και την παλαιά πόλη, και (β) στο δυτικό τμήμα του ΠΣ Θεσσαλονίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Άρθρο 18

Πρόγραμμα Δράσης του χωροταξικού σχεδίου 2020-2035

Το πρόγραμμα δράσης έχει άμεσο ορίζοντα 5ετίας και μακροπρόθεσμο ορίζοντα 15ετίας. Στο πλαίσιο της

αξιολόγησής του ΠΧΠ, το πρόγραμμα δράσης θα επικαιροποιείται και αναμορφώνεται.

I. Μέτρα και δράσεις διοικητικού χαρακτήρα

Ενεργός εμπλοκή του ΥΠΕΝ στο σχεδιασμό του ΕΣΠΑ 2021-2027, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η τήρηση της πρόβλεψης της παρ. 6 του άρ. 6 του ν. 4447/2016, περί ένταξης κατά προτεραιότητα στο αναπτυξιακό πρόγραμμα της Περιφέρειας των έργων και δράσεων που προωθούν την εφαρμογή των ΠΧΠ ΚΜ.

Ανάληψη δράσεων για την ενίσχυση υφιστάμενων δομών και τη μετεγκατάσταση από την Αθήνα στη Θεσσαλονίκη ιδρυμάτων και οργανισμών εθνικής εμβέλειας για τα οποία η Θεσσαλονίκη εμφανίζει συγκριτικά πλεονεκτήματα.

II. Μελέτες που αφορούν με άμεσο τρόπο την εφαρμογή του παρόντος ΠΧΠ.

Εκπόνηση ταχύρρυθμης μελέτης με αντικείμενο το προβλεπόμενο από το άρ. 6 παρ. 3 ειδικό παράρτημα του ΠΧΠ του ν. 4447/2016.

Εκπόνηση μελέτης εξειδίκευσης του ΠΧΠ για την ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή Θεσσαλονίκης.

III. Μελέτες που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος ΠΧΠ μέσω του υποκείμενου σχεδιασμού.

Σταδιακή εκπόνηση ΤΠΣ στο σύνολο των δήμων της Περιφέρειας, με βάση τις κατευθύνσεις που προσδιορίζονται στο άρ. 15 του παρόντος.

Αναπροσαρμογή των χρήσεων γης, εντός ή εκτός σχεδίου, στις περιοχές που εμπίπτουν σε ζώνες ασφαλείας εγκαταστάσεων Seveso.

Οργάνωση μέσω ΕΠΕ και ΕΠΕΒΟ του ν. 3981/2011 των υφιστάμενων άτυπων συγκεντρώσεων μεταποίησης και συναφών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων γύρω από τα μεγάλα αστικά κέντρα, κατά προτεραιότητα στις δυτικές και βόρειες παρυφές της Μητροπολιτικής Περιοχής Θεσσαλονίκης.

Ολοκλήρωση υποδομών Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) και Δικτύων Αποχέτευσης (ΔΑ) για την κάλυψη των υποχρεώσεων της Οδηγίας 271/91/ΕΚ. Αφορά μη ολοκληρωμένα έργα Γ' προτεραιότητας της Οδηγίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Άρθρο 19

Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος

1. Κατά το σχεδιασμό των έργων και δράσεων που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου, να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

1.1. Η αναγκαιότητα βελτιστοποίησής τους κατά τρόπον ώστε να επιτυγχάνεται η διασφάλιση κατά το δυνατόν των φυσικών διεργασιών, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η ποικιλομορφία, ιδιαιτερότητα ή μοναδικότητά τους.

1.2. Η απορρέουσα από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία υποχρέωση της χώρας για την προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας (οικοσυστημάτων - ειδών - γενετική).

1.3. Η αρχή της πρόληψης.

1.4. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί των θεσμοθετημένων γενικών και ειδικών χωροταξικών σχεδίων, όπως εκάστοτε ισχύουν.

1.5. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί που θα επιβληθούν από τα Προεδρικά Διατάγματα (Π.Δ.) του άρθρου 21 του ν.1650/1986 (Α' 1606), όπως τροποποιήθηκε (αντικαταστάθηκε) από το άρθρο 6 του ν.3937/2011 (Α' 60), που τυχόν εκδοθούν επί τη βάσει των συμπερασμάτων των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ) των οποίων η εκπόνηση προβλέπεται από το Σχέδιο.

1.6. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί που προκύπτουν από το ν. 4519/2018 (Α' 02/2018), τις κοινές υπουργικές αποφάσεις 50743/2017 (Β' 4432), 2331/2017 (Α' 164) και 8353/276/Ε103/2012 (Β' 415) και τις υπουργικές αποφάσεις 170195/758/2018 (Β' 5351) και 40332/2014 (Β' 2383).

2. Το Σχέδιο πρέπει να προσαρμόζεται στις προβλέψεις των εκάστοτε εν ισχύ σχεδίων και προγραμμάτων με αυξημένη ισχύ έναντι αυτού σε περιπτώσεις διαφοροποίησής του.

3. Για την βιώσιμη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών όπως του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000 και κατ' επέκταση των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν όπως είδη χλωρίδας και πανίδας, οικότοποι, οικοσυστήματα κλπ. στο στάδιο αξιολόγησης των προτάσεων σχεδιασμού των έργων του Σχεδίου να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

3.1 Τα χαρακτηριστικά της εκάστοτε περιοχής ώστε να διαπιστώνεται η οικολογική σημασία της ως προς το αν αποτελούν ενδιαιτήματα για είδη πανίδας ιδιαίτερης σημασίας και που τελούν υπό καθεστώς προστασίας (Οδηγία 79/409 - Παράρτημα Ι όπως ισχύει).

3.2 Οι όροι και περιορισμοί που προβλέπονται από τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις προστασίας και διαχείρισης.

4. Για την προστασία της βιοποικιλότητας, των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας θα πρέπει:

4.1 Να τηρούνται οι όροι και περιορισμοί που απορρέουν από την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των περιοχών του ευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000.

4.2 Στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του Σχεδίου να ενσωματωθούν κατάλληλα κριτήρια επιλογής προτάσεων/καθορισμού των ζωνών προστασίας, οι οποίες να περιλαμβάνουν σαφείς απαιτήσεις ως προς τη συμβατότητα της αξιολογούμενης πρότασης με τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην περιοχή ανάπτυξής της. Επίσης να δίνεται προτεραιότητα στην προώθηση εκείνων των δράσεων που ενισχύουν της προστασία και ανάδειξη φυσικών ενδιαιτημάτων.

4.3 Να δίνεται προτεραιότητα στις δράσεις αποκατάστασης των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) και ειδικότερα αυτών που βρίσκονται εντός οικοτόπων.

4.4 Να εφαρμόζονται βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε έργα και δραστηριότητες, προκειμένου να ελαχιστοποιείται η προκαλούμενη περιβαλλοντική υποβάθμιση.

4.5 Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

5. Στα έργα και δράσεις του Σχεδίου να ενσωματώνονται κατευθύνσεις προσαρμοσμένες στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

6. Για την προστασία των εδαφών σε προστατευόμενες ή μη περιοχές και την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, θα πρέπει:

6.1 Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση μεμονωμένων έργων, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της επιβάρυνσης του εδάφους.

6.2 Να ενθαρρύνεται η υλοποίηση έργων σε κατάλληλες περιοχές (με γνώμονα την αξιοποίηση κατά το δυνατόν υποβαθμισμένων περιοχών και εδαφών αντί παραγωγικών εδαφών), αποφεύγοντας κατά το δυνατόν την χωροθέτησή τους σε περιοχές με μοναδικό χαρακτήρα τοπίου (λόγω της ποικιλίας του φυσικού αναγλύφου που παρουσιάζουν) και με μεγάλη αισθητική αξία (λόγω του αξιόλογου βαθμού φυσικότητας).

7. Για θέματα που αφορούν τη διαχείριση των στερεών/ επικίνδυνων αποβλήτων θα πρέπει:

- Οι δράσεις του Σχεδίου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων να προωθούνται κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και το αντίστοιχο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, όπως εκάστοτε ισχύει. Να ενθαρρύνονται κατά το δυνατόν παρεμβάσεις ανάκτησης, ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης των αποβλήτων.

- Να εφαρμόζονται και να προωθούνται προς υλοποίηση κατά προτεραιότητα τα προβλεπόμενα από το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων.

- Να προωθούνται έργα, δράσεις και παρεμβάσεις που ενθαρρύνουν την χρήση καθαρών τεχνολογιών, πρακτικών μείωσης αποβλήτων και αποφυγής διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων, ελαιωδών ουσιών, αλάτων, ή άλλων ρύπων στο έδαφος.

- Για θέματα αντιμετώπισης κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφαση 172058/2016 (Β' 354) - SEVESO III και ιδιαίτερα το άρθρο 12 αυτής.

8. Για θέματα που αφορούν στη διαχείριση των υγρών αποβλήτων θα πρέπει:

8.1 Να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η προβλεπόμενη αποπεράτωση και άμεση λειτουργία όλων των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και της κοινής υπουργικής απόφαση 5673/400/1997 (Β' 192).

8.2 Να προωθηθεί κατά προτεραιότητα η ολοκλήρωση των δικτύων αποχέτευσης όλων των οικισμών, η κατάργηση των βόθρων και να δοθεί μέριμνα για τη διαχείριση λυμάτων οικισμών με ι.π.<2000 κατοίκων.

8.3 Να προωθηθούν κατάλληλα έργα/δράσεις με στόχο την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφαση 145116/2011 (Β' 354), όπως αυτή έχει

τροποποιηθεί και ισχύει με την υπουργική απόφαση 191002/2013 (Β' 2220).

8.4 Να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (BAT) για την ελαχιστοποίηση των υγρών αποβλήτων, καθώς και για τη συλλογή και επεξεργασία τους.

9. Για την προστασία και αξιοποίηση των δασικών πόρων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η Εθνική Στρατηγική για τα Δάση και τα ακόλουθα:

- Στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου να λαμβάνεται μέριμνα για την μικρότερη δυνατή επέμβαση στα δασικά οικοσυστήματα και να συντάσσονται ειδικές μελέτες αποκατάστασης του περιβάλλοντος.

- Σε περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων προς υλοποίηση σε εκτάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας, και ασχέτως των προβλεπόμενων από το Σχέδιο χρήσεων για την περιοχή υλοποίησής τους, θα πρέπει είτε να γίνει προσαρμογή αυτών στις προβλέψεις της δασικής νομοθεσίας, είτε να επιτραπεί η υλοποίησή τους κατόπιν τήρησης των προβλεπόμενων από τη δασική νομοθεσία διαδικασιών.

- Να ολοκληρωθεί η προβλεπόμενη σύνταξη των δασικών χαρτών με στόχο την πληρέστερη εφαρμογή του χωροταξικού σχεδιασμού, κυρίως των υποκείμενων του παρόντος Σχεδίου επιπέδου, ώστε να αποσαφηνίζεται το πλαίσιο χωροθέτησης έργων και δραστηριοτήτων.

- Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας περιοχών του Σχεδίου για τις οποίες προβλέπονται ασύμβατες χρήσεις, είτε με τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού, ή δια της κύρωσης δασικών χαρτών, το Σχέδιο θα πρέπει να αναπροσαρμόζεται καταλλήλως προς επίτευξη της συμβατότητάς τους με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

10. Για την προστασία της Αγροτικής Γη Υψηλής Παραγωγικότητας στην περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου, θα πρέπει:

10.1 Η Αγροτική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας (Α.Γ.Υ.Π.) να διαφυλάσσεται εξυπηρετώντας την αγροτική εκμετάλλευση (όπως αυτή ορίζεται στο ν. 3874/2010 όπως ισχύει), αποκλείοντας την αλλαγή χρήσης της παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις μη δυνάμενες να καλυφθούν κατά άλλον τρόπο.

10.2 Σε περιοχές που εμπίπτουν σε Αγροτική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας (Α.Γ.Υ.Π.) να χωροθετούνται έργα συμβατά με την αγροτική δραστηριότητα (όπως αυτή ορίζεται στις διατάξεις του ν. 3874/2010, όπως ισχύει), ορισμένες μορφές ΑΠΕ (εκτός των φωτοβολταϊκών με εξαίρεση όσους έχουν υποβάλει αιτήματα χορήγησης προσφοράς σύνδεσης από 4-6-2010 έως 21-9-2011), καθώς και έργα δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 8 του ν. 4203/2013).

11. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων θα πρέπει:

11.1 Για όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα για τα οποία έχει αρμοδιότητα ή συναρμοδιότητα η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, οποιοδήποτε έργο αξιοποίησης υδατικών πόρων συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση του υδάτινου περιβάλλοντος να είναι συμβατό με τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων Λεκανών Απορροής ή με τις δράσεις για τις προστατευόμενες περιοχές του Εθνικού

Μητρώου προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ'εφαρμογή του ν. 3199/2003 και π.δ. 51/2007.

11.2 Στο πλαίσιο της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και της κοινής υπουργικής απόφαση Η.Π. 31822/1542/Ε103/2010, τα έργα/δράσεις του Σχεδίου να εναρμονίζονται με τα Σχέδια Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας, όταν αυτά ολοκληρωθούν.

11.3 Να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων ο ενιαίος χαρακτήρας του ρεμάτων, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή του ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/πόλεις.

11.4 Να παρακολουθούνται τα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σε συσχέτιση με τα αντίστοιχα ύδατα των γειτνιαζόντων Περιφερειών και χωρών.

12. Για την αξιοποίηση και προστασία των ορυκτών πόρων θα πρέπει να προτείνεται ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός και η εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών των μονάδων παραγωγικής αξιοποίησης των ορυκτών πρώτων υλών με στόχο τη βελτίωση των αποδόσεων, την προστασία των πόρων, τη μείωση των επιπτώσεων στους αποδέκτες και την εν γένει επίτευξη βιώσιμων συνθηκών αναπαραγωγής σε οικονομικούς - κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς όρους.

13. Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του Σχεδίου δεν θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του Σχεδίου θα πρέπει:

13.1 Να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του ν. 3028/2002 (Α' 153) «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», και σε περίπτωση χρηματοδότησης έργων ή/και δραστηριοτήτων από Κοινοτικούς πόρους, οι διατάξεις του ν. 3840/2010 (Α' 53) «Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 - 2013 και άλλες διατάξεις».

13.2 Για κάθε έργο/δραστηριότητα να εξασφαλίζεται η σύμφωνη γνώμη των (συν)αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπ. Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Να αποφεύγεται η εγκατάσταση μη συμβατών έργων/δραστηριοτήτων εντός οριοθετημένων και θεσμοθετημένων περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

13.3 Να αξιοποιούνται οι δυνατότητες που παρέχουν οι δράσεις του Σχεδίου για την ανάδειξη της πολιτιστικής και περιβαλλοντικής φυσιογνωμίας κάθε περιοχής.

14. Για την προστασία του τοπίου θα πρέπει:

14.1 Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δράσεων του Σχεδίου, να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν το τοπίο και οι συνιστώσες που το απαρτίζουν και να λαμβάνονται μέτρα αποκατάστασης του τοπίου, όπου αυτό απαιτείται.

14.2 Στις μελέτες διαχείρισης και αποκατάστασης τοπίων να δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα σε όλες τις παραμέτρους του φυσικού περιβάλλοντος μέσω της ενεργοποίησης των μηχανισμών του ν.3937/2011 για τη βιοποικιλότητα.

14.3 Να γίνει αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της Μελέτης Τοπίου που συντάχθηκε στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ισχύοντος ΠΠΧΣΑΑ.

15. Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας θα πρέπει:

15.1 Να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (ΒΔΤ) σε έργα/ δραστηριότητες για να ελαχιστοποιηθεί η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων.

15.2 Να εφαρμόζεται σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

15.3 Να εφαρμόζονται προγράμματα διαχείρισης ρίσκου.

15.4 Να εφαρμόζονται προγράμματα πρόληψης και διαχείρισης ατυχημάτων.

15.5 Να γίνεται κοινωνικός διάλογος προκειμένου να υπάρξει η μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση.

15.6 Να λαμβάνονται όλα τα μέτρα και οι δράσεις για την προστασία του κοινού από την έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες και στο θόρυβο πάνω από τα θεσμοθετημένα όρια.

16. Για τα θέματα που αφορούν στην μεταφορική Υποδομή να προωθείται όπου απαιτείται η συμπλήρωση του οδικού δικτύου βάσει των στόχων του Σχεδίου με τη βέλτιστη αξιοποίηση και ορθολογική διαχείριση της υφιστάμενης οδικής υποδομής καθώς και με την ανάπτυξη νέων υπεραστικών οδικών συνδέσεων.

17. Ο σχεδιασμός και η χωροθέτηση των έργων/ δραστηριοτήτων του Σχεδίου γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στα υλικά περιουσιακά στοιχεία.

18. Για τις Ειδικές Χωροταξικές Μελέτες Περιοχών Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ), να τηρούνται οι κατευθύνσεις περιβαλλοντικής ένταξης των προτεινόμενων δράσεων, που περιλαμβάνονται στη ΣΜΠΕ.

19. Για τα θέματα που αφορούν στα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ), θα πρέπει στις προτεραιότητες των σχεδίων να περιλαμβάνεται η αύξηση των ανοικτών, ελεύθερων και δημόσιων χώρων, η ανάδειξη του αξιόλογου οικιστικού αποθέματος και της ιστορικής κληρονομιάς, η βιώσιμη κινητικότητα του πληθυσμού και η εκμηδένιση κινδύνων πολιτικής προστασίας.

20. Η υλοποίηση των κατευθύνσεων του Σχεδίου γίνεται μέσω του υποκείμενου σχεδιασμού. Σε αυτό το πλαίσιο είναι αναγκαία η προώθηση - ολοκλήρωση των ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και των Πολεοδομικών Μελετών, καθώς και η αναθεώρηση των υφιστάμενων ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και πολεοδομικών μελετών.

21. Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, είναι αναγκαία η άμεση προώθηση των διαδικασιών για τον καθορισμό και την οριοθέτηση των υποδοχέων των διαφόρων παραγωγικών δραστηριοτήτων.

22. Όλα τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που

αναφέρονται στην Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Άρθρο 20

Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα της, προκειμένου μεταξύ άλλων να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

Υφιστάμενα προγράμματα παρακολούθησης του περιβάλλοντος δύνανται να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Σχεδίου, προς αποφυγή διπλού ελέγχου.

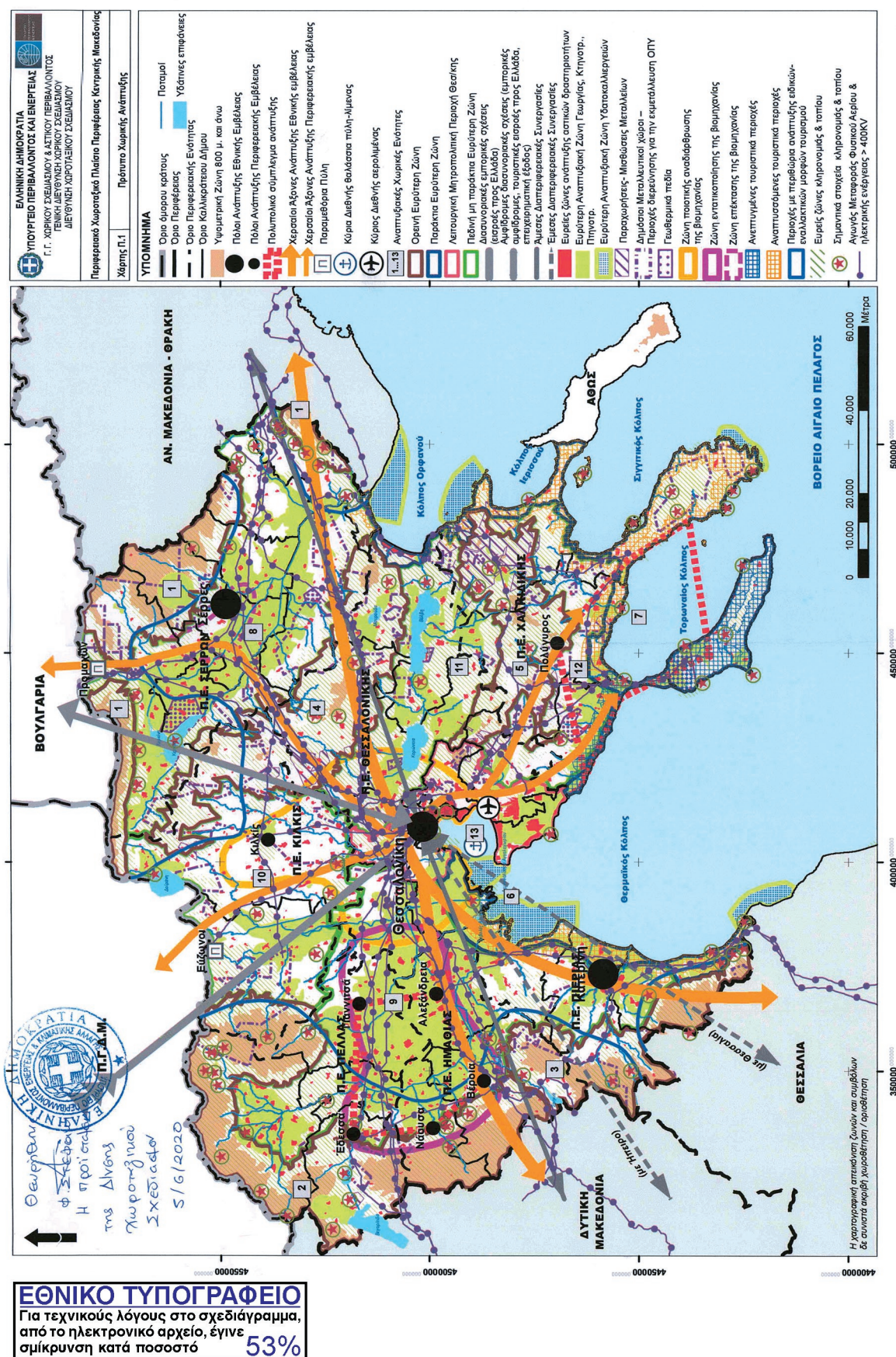
2. Η ως άνω παρακολούθηση διεξάγεται μέσω εκθέσεων που εκπονούνται με συχνότητα που επιτρέπει την έγκαιρη λήψη των διορθωτικών μέτρων που τυχόν κριθούν απαραίτητα, και τουλάχιστον ανά πενταετία από το χρόνο έγκρισης του Σχεδίου. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

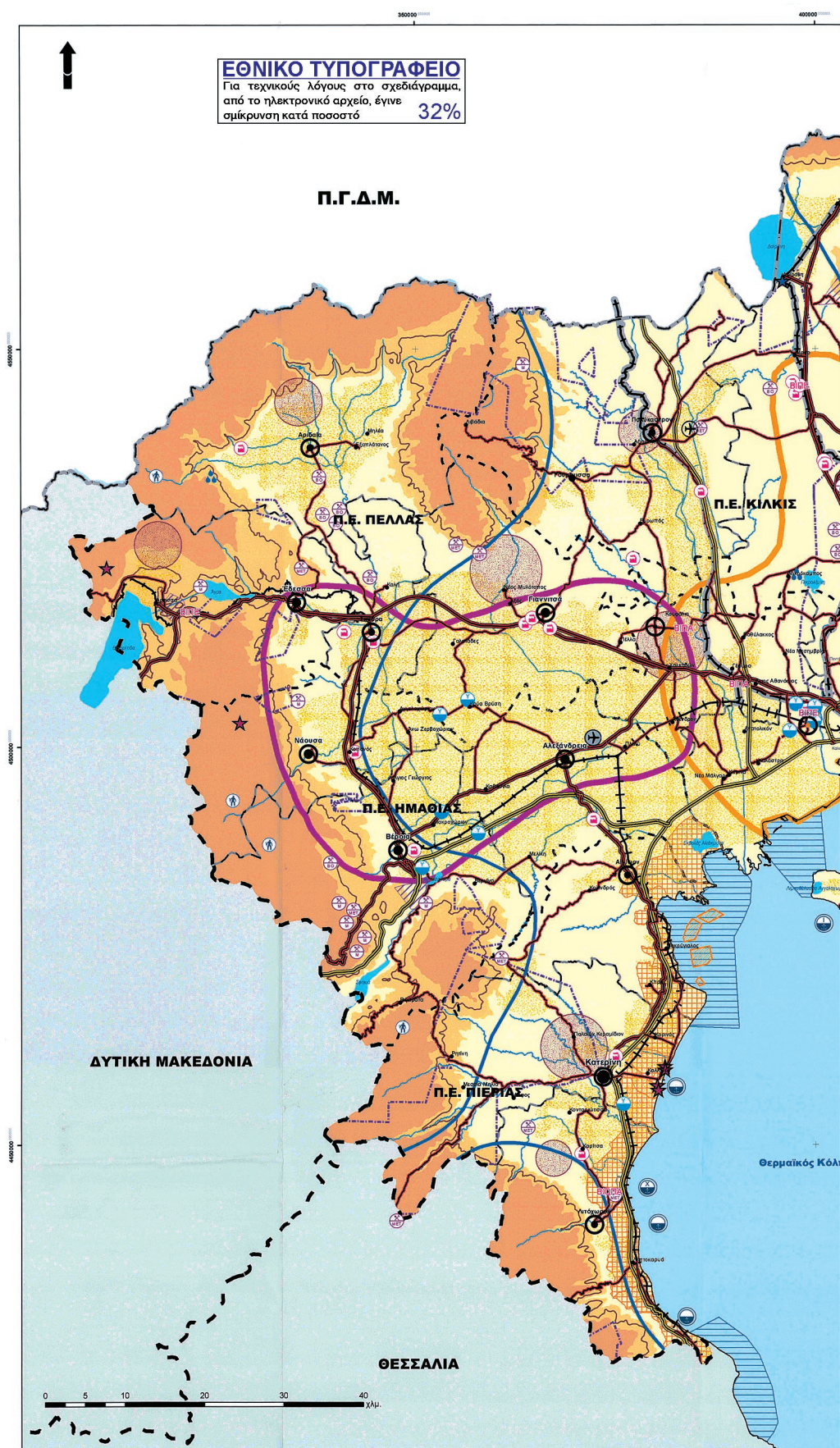
2.1. Η έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή δεικτών που συνδέονται με τις δράσεις του Σχεδίου και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές, όπως οι αναφερόμενοι στη ΣΜΠΕ. Η Αρχή Σχεδιασμού οφείλει να μεριμνά για την συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του Σχεδίου. Η έκθεση για κάθε περίοδο μελέτης συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου της επόμενης περιόδου.

2.2. Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των σχετιζόμενων με το περιβάλλον στόχων του Σχεδίου γίνεται με συγκριτική αποτίμηση των στοιχείων των διαδοχικών εκθέσεων. Σκοπός της σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων αποτελεί η ποσοτικοποίηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του Σχεδίου, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ, είτε νέων υποχρεώσεων από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

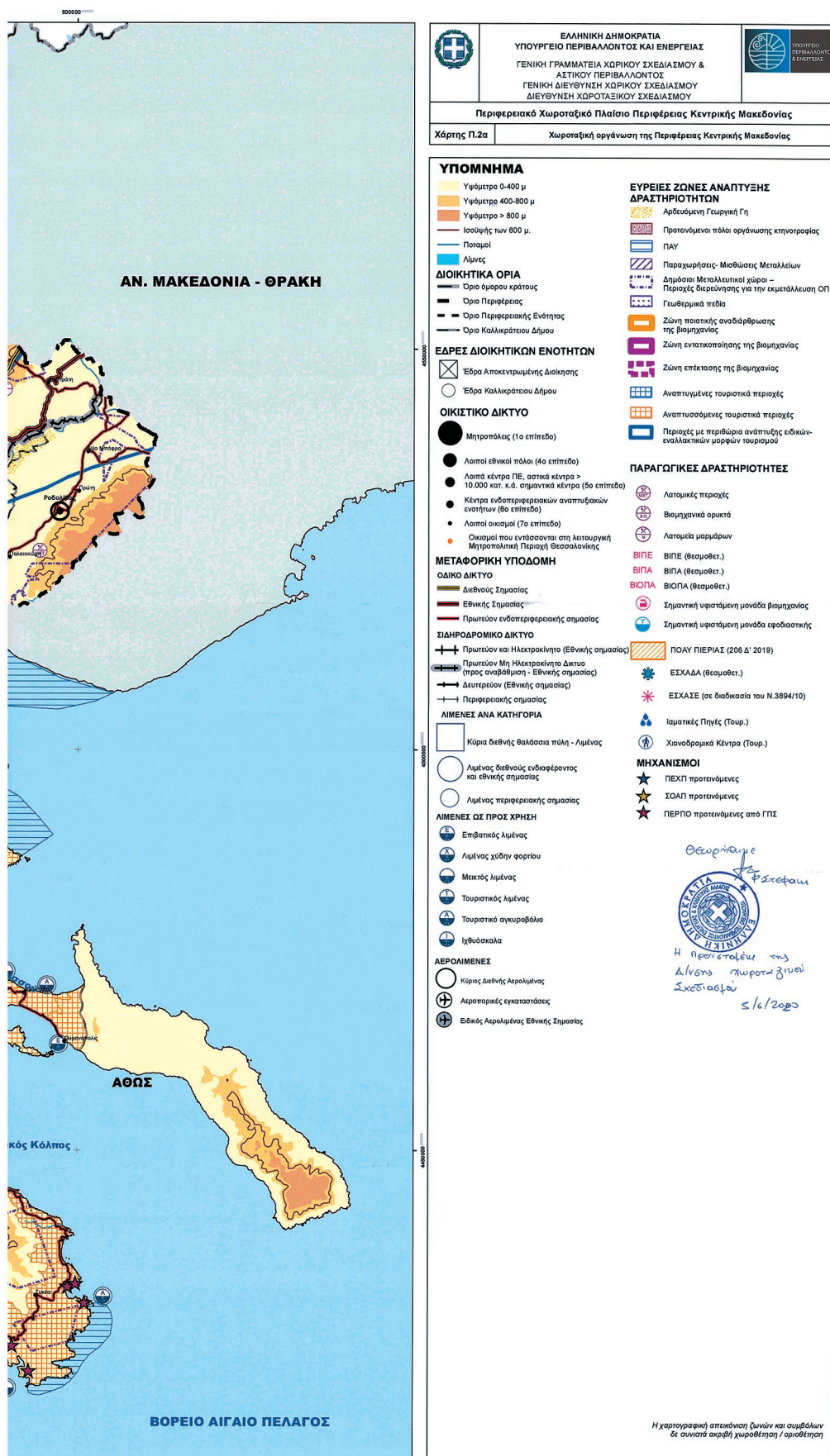
3. Οι παράμετροι που θα πρέπει κατ' ελάχιστο να παρακολουθούνται αναφέρονται λεπτομερέστερα στο κεφάλαιο 7 (ενότητα 7.6) της ΣΜΠΕ.

4. Οι αρμόδιες ελεγκτικές περιβαλλοντικές αρχές σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, ελέγχουν την τήρηση των όρων, περιορισμών και κατευθύνσεων που τίθενται στην παρούσα.

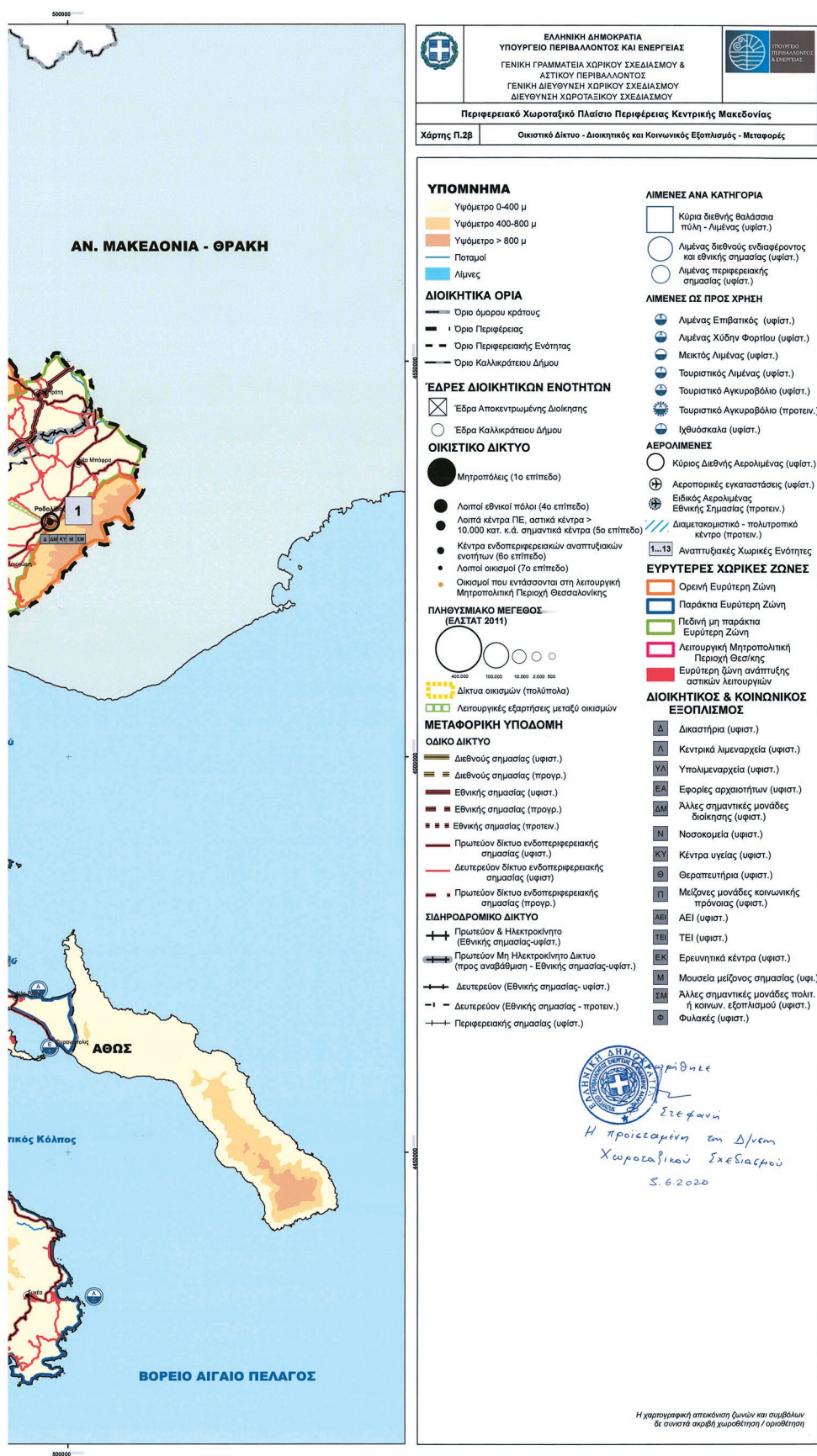

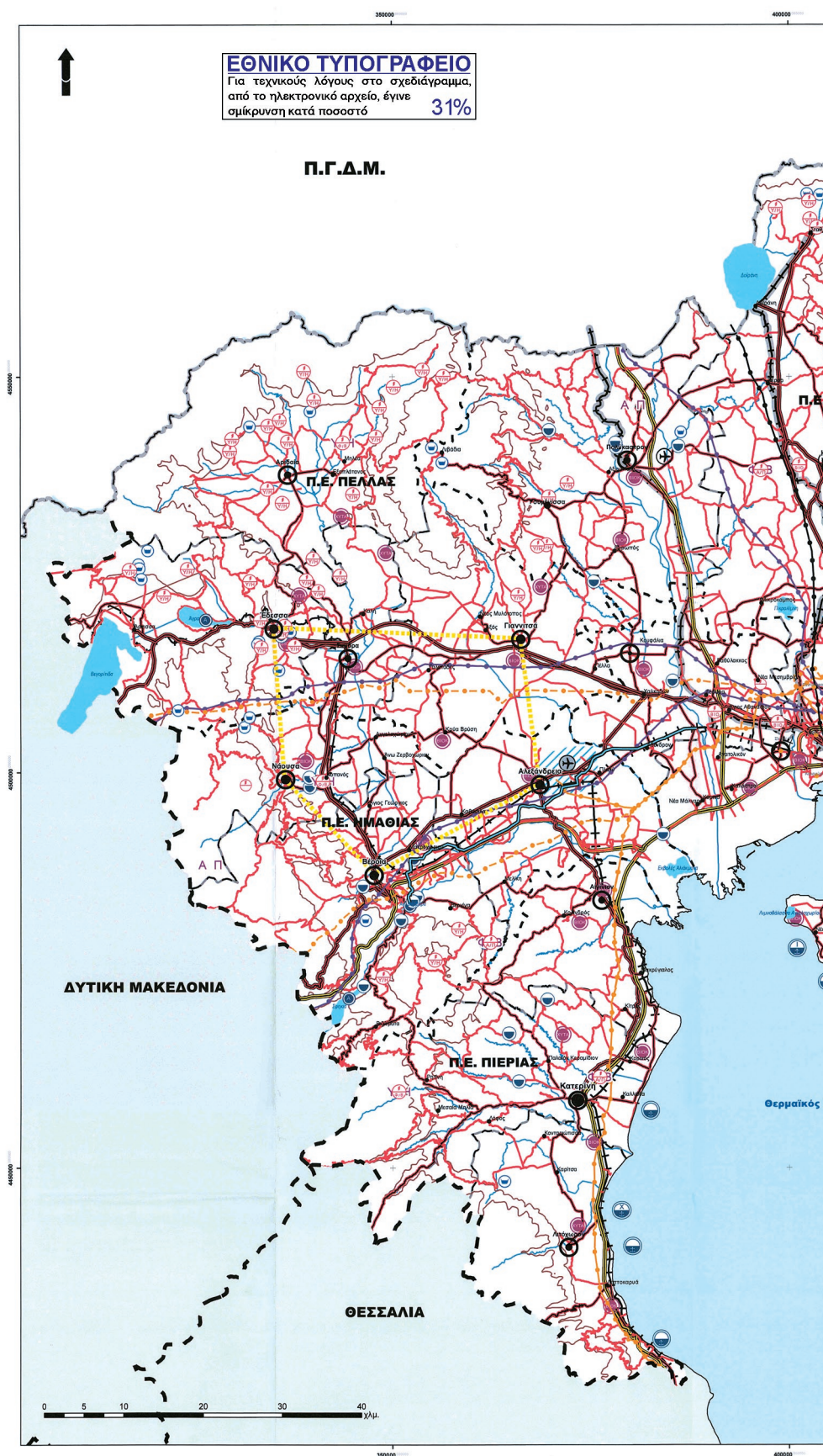

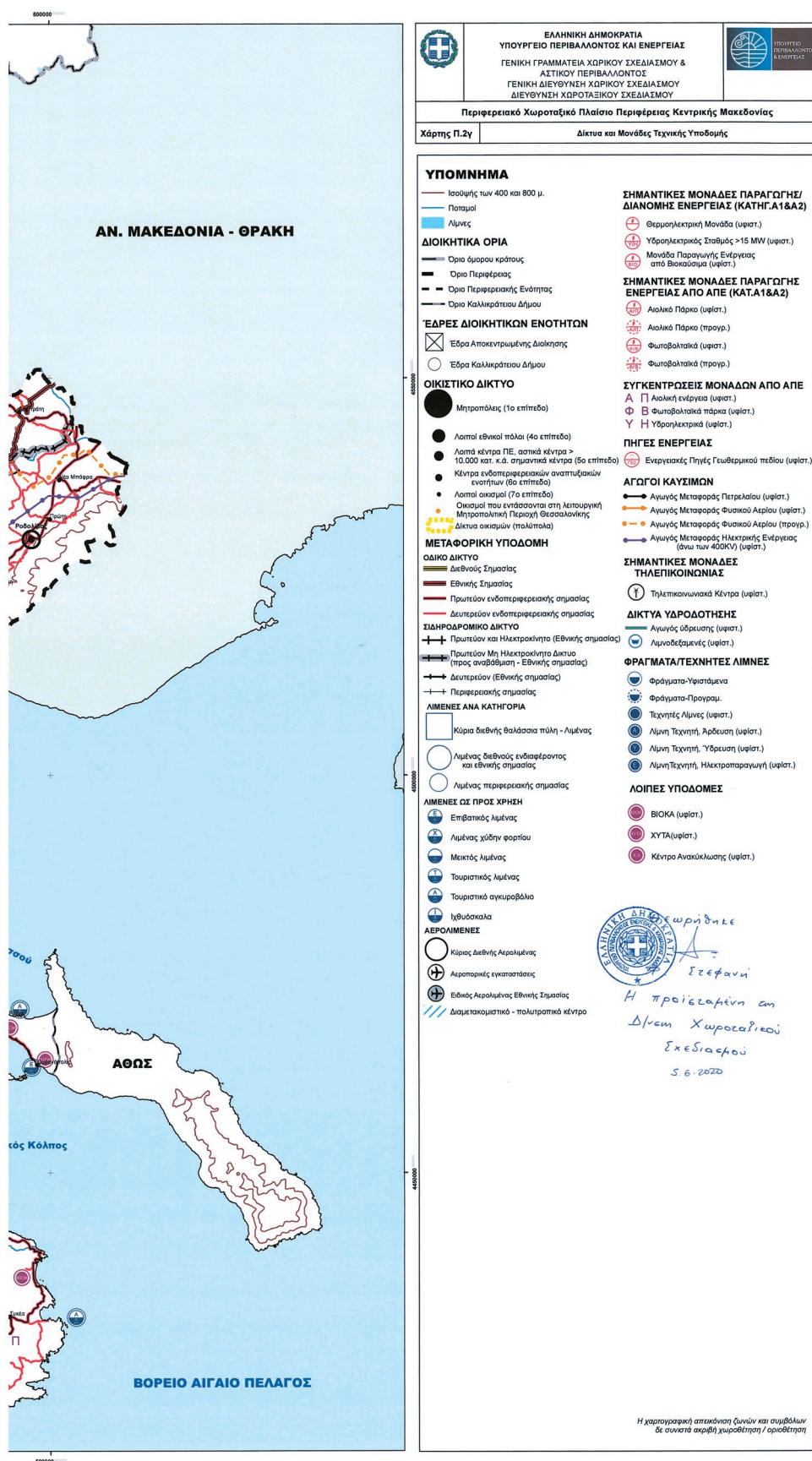

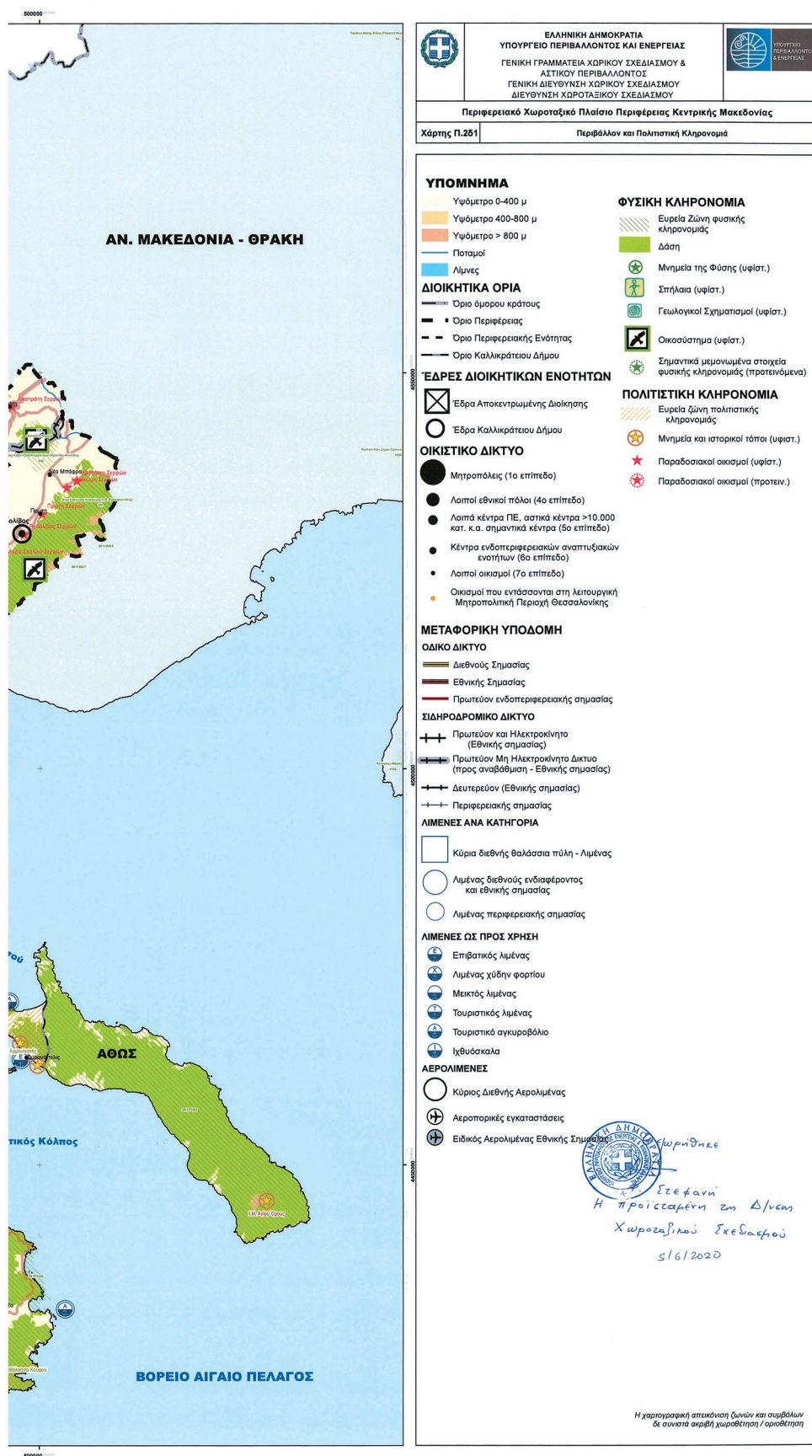

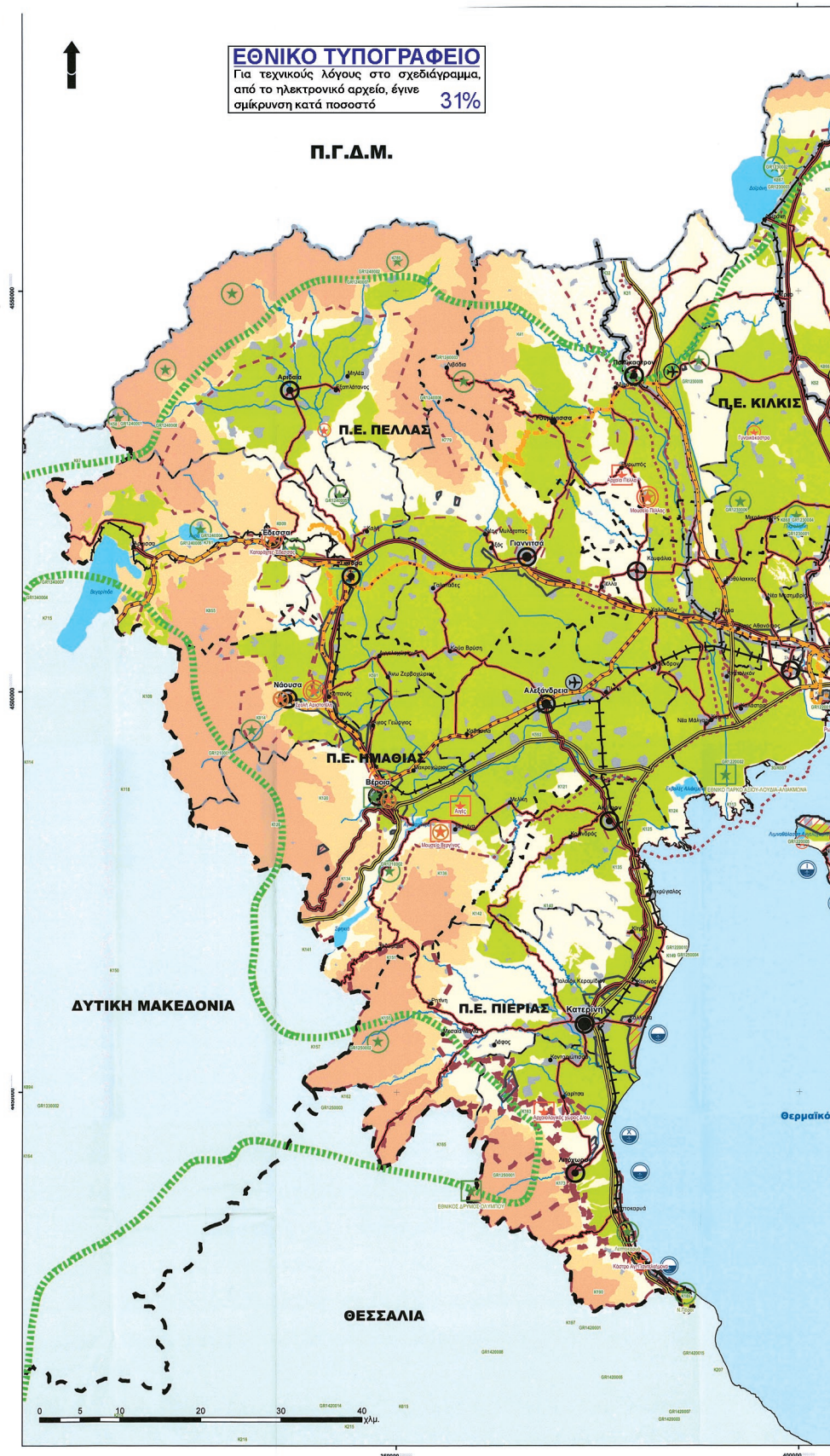

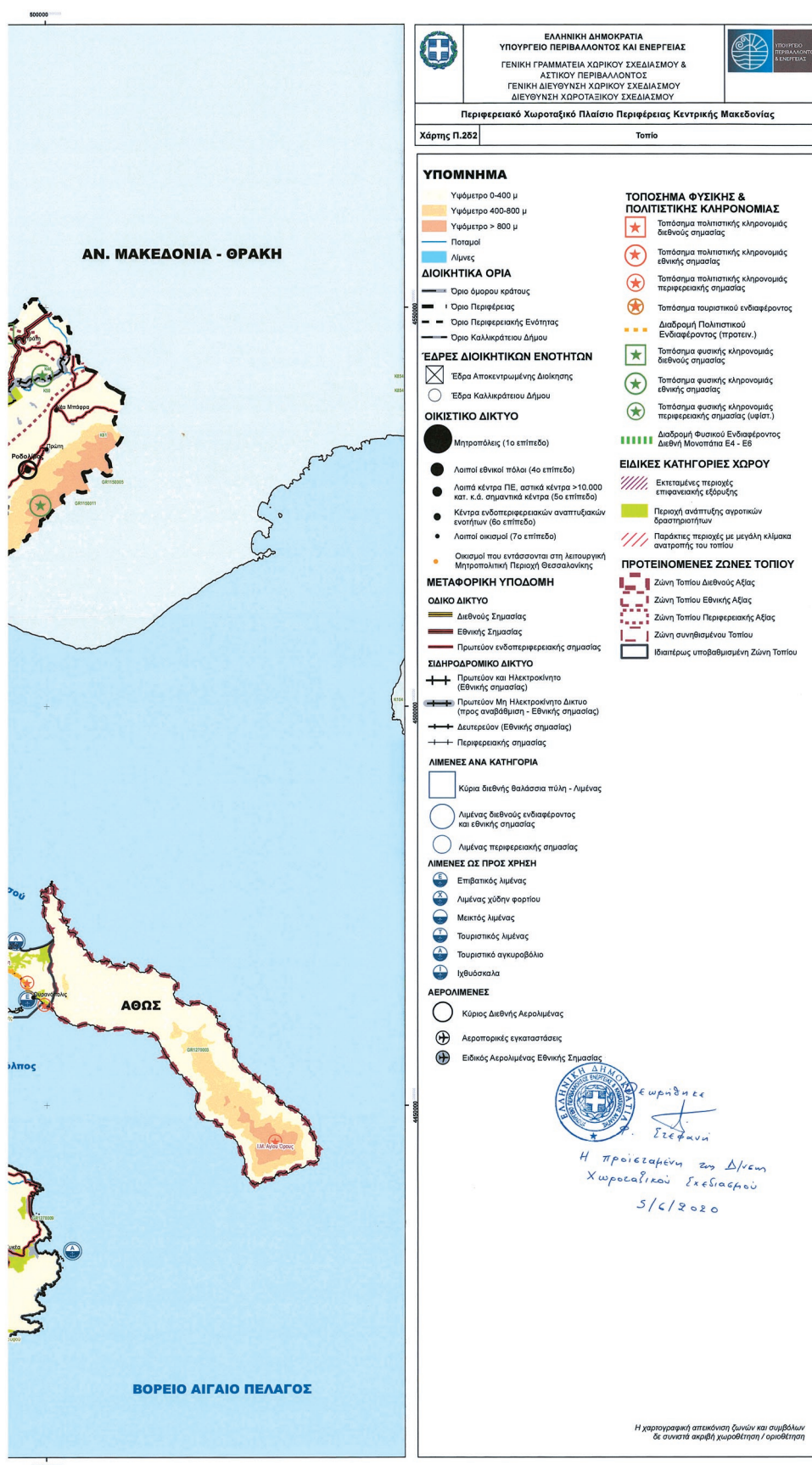

Άρθρο 21

Τελικές - Μεταβατικές Διατάξεις

1. Οι τυχόν αντιφάσεις ή αποκλίσεις του παρόντος περιφερειακού χωροταξικού πλαισίου σε σχέση με τα υπερκείμενα εν ισχύ Χωροταξικά Πλαίσια, οι οποίες δεν αποτελούν εξειδικεύσεις/συμπληρώσεις αυτών, ισχύουν υπό τον όρο, και μετά το χρόνο, ενσωμάτωσής τους στα κατά περίπτωση υπερκείμενα Πλαίσια

2. Με τη δημοσίευση της παρούσας καταργείται η υπουργική απόφαση με αριθμό 674/2004 (Β' 218).

3. Η παρούσα ισχύει από την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Ιουλίου 2020

Ο Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

www.sate.gr

www.sate.gr

www.sate.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

